

Reintegrációs ismeretek

Büntetés-végrehajtási felügyelő

Szerkesztette:

Gyöngyösi Enikő bv. százados

Lezárva: 2022. január 31.

Tartalom

1	A SZABADSÁGVESZTÉS BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSA.....	6
1.1	A szabadságvesztés végrehajtásának célja.....	6
1.2	A szabadságvesztés végrehajtásának feladata.....	7
1.3	Bánásmód alapelvei:.....	8
1.4	A szabadságvesztés végrehajtás rendje.....	8
1.5	Differenciálás.....	11
1.6	Elkülönítési szabályok:.....	12
1.7	Rezsim.....	13
1.8	Biztonsági kockázatba sorolás.....	14
2	A BEFOGADÁS FOLYAMATA, ELEMEI.....	16
2.1	Befogadás.....	16
2.2	Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer.....	19
2.3	A Prediktív Mérőeszköz alkalmazása.....	20
2.3.1	A nyilvántartási szakterület kérdéscsoportja.....	21
2.3.2	A reintegrációs szakterület kérdésblokkja.....	21
2.3.3	Az egészségügyi szakterület kérdéscsoportja.....	22
2.3.4	A pszichológiai szakterület kérdésblokkja.....	22
2.3.5	Szakterületi képviselők szakmai észrevételei, az egyéni megítélés.....	22
2.4	A Kockázatelemzési és Véleményezési Modul egyéb funkciói.....	23
2.5	Egyéniesített programterv.....	27
2.5.1	Az egyéniesített reintegrációs programterv tartalma.....	27
2.6	Befogadási és Fogvatartási Bizottság tevékenysége.....	29
2.6.1	A Befogadási és Fogvatartási Bizottság feladatai négy fő csoportba sorolhatóak:.....	29
3	Az elítélt birtokában tartható tárgyak.....	31
4	Házirend, Napirend.....	32
4.1	A házirend tartalmazza:.....	32
4.2	A napirend.....	33
5	Reintegrációs programok.....	34
5.1	Foglalkoztatás.....	34
5.1.1	Munkáltatás:.....	34
5.1.2	Munkaterápiás foglalkoztatás.....	36
5.1.3	Díjazás nélküli munkavégzés:.....	36
5.2	Oktatás és szakképzés.....	37
5.2.1	Alapfokú iskolai oktatás, középfokú iskolai oktatás, felsőfokú oktatás.....	37
5.2.2	Szakképzés.....	38
5.3	Sport, kulturális foglalkozás.....	39
6	Családi-, társadalmi kapcsolatok támogatása.....	41
6.1	Levelezés.....	42
6.2	Látogató-fogadás.....	43

6.2.1	Családi látogatófogadás.....	44
6.3	Látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása:.....	45
6.4	Kimaradás.....	45
6.5	Eltávozás.....	46
6.6	A távbeszélő használata.....	46
6.7	Videóhívással megvalósuló elektronikus kapcsolattartás (Skpe).....	48
6.8	Csomagküldés szabályai.....	49
6.8.1	A zártláncú és általános csomagküldés szabályai:.....	51
6.8.2	Csomagrendelés látogatás során.....	52
6.8.3	Postai úton, kívülről érkezett csomag.....	52
7	Egységes kiétkezés.....	53
8	ÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	55
8.1	A jutalmazás.....	55
8.1.1	Az elítéltnak adható jutalmak:.....	55
8.2	Az elítéltek fegyelmi felelőssége.....	56
8.2.1	A fenytés célja,.....	56
8.2.2	Fegyelmi vétség elbírálása a reintegrációs tiszt hatáskörében.....	57
8.2.3	A büntetés-végrehajtás rendjét vétkeesen megsértő elítélttel szemben, valamint a büntetés-végrehajtás rendjének és biztonságának biztosítása érdekében a következő fenytések alkalmazhatók:.....	57
9	Pszichés egyensúlyvesztés szempontjából veszélyeztetett fogvatartotti csoportok.....	61
9.1	A Nyilvántartás alcsoportjai:.....	61
9.2	A Bizottság vezetője a bv. osztályvezető, tagjai:.....	62
9.3	A Bizottság szakmai feladatai:.....	62
9.4	Kiemelt jelentőségű előzményi adat lehet:.....	62
9.5	Reintegrációs szakterület feladatai:.....	62
9.6	Biztonsági szakterület feladatai:.....	63
10	Digitális technikák kapcsolódása a reintegrációhoz –KIOSZK- Fogvatartotti Kezdeményezésű Kérelmek Modul- Útmutató.....	64
10.1	A KIOSZK bemutatása, célja, funkciói.....	64
10.2	KIOSZK kérelmek.....	65
11	A társadalmi visszailleszkedést segítő programok.....	67
11.1	Visszailleszkedést segítő programok.....	67
11.1.1	Munkára történő reintegráció:.....	67
11.1.2	Megfelelő szociális készségek elsajátítása:.....	68
11.1.3	Konkrét segítség és szaktanácsadás:.....	68
12	Mellékletek.....	69
13	IRODALOMJEGYZÉK.....	100

A JEGYZETBEN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Bv. törvény: (bv.kódex):	2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
Btk.:	2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyv
Reintegrációs kézikönyv:	Módszertani útmutatással szolgál az érintett személyi állományi tagok részére
Bv.:	Büntetés-végrehajtás
Bv. szervezet:	Büntetés-végrehajtási szervezet
IMEI:	Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet
BFB:	Befogadási és Fogvatartási Bizottság
KKMI:	Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet
BVEK:	Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ
KEK rendszer:	Kockázatelemzési és Kezelési rendszer
PME:	Prediktív mérőeszköz

1 A SZABADSÁGVESZTÉS BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSA

A Büntető Törvénykönyvről szóló, többször módosított 2012. évi C. törvény (Btk.) szankciórendszerének **legsúlyosabb büntetési neme**, a szabadságvesztés-büntetés.

1.1 A szabadságvesztés végrehajtásának célja

A szabadságvesztés végrehajtása céljának meghatározása során különbséget kell tenni a **határozott** tartamú szabadságvesztés, valamint az **életfogytig** tartó szabadságvesztés végrehajtásának célja között. A határozott tartamú szabadságvesztés célja kettős. Egyrészt az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése másrészt a reintegrációs tevékenység segítségével az **elítelt társadalomba való visszailleszkedése** és a **társadalom jogkövető tagjává** válása.

A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés esetében a cél **a társadalom védelme**, amelyet az ítéletben meghatározott joghátránnyal lehet érvényesíteni.

A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

Ez a követelmény nem más, mint az elítéltnak kiutat kínálni korábbi életvitele megváltoztatásához segítséget nyújtani számára a szabadulás utáni társadalmi beilleszkedéshez.

Az elíteltet kizárólag a büntetés céljának eléréséhez szükséges legkisebb mértékű korlátozásoknak lehet alávetni. A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási szervezet az elítelt életébe csak a büntetés céljának eléréséhez szükséges mértékben avatkozik be.

Az elítéltek társadalmi beilleszkedését elősegítő reintegrációs tevékenységet a végrehajtásért felelős szerv – önállóan vagy más szervezetekkel együttműködve

- az elítéltek munkáltatása, munkaterápiás foglalkoztatása,
- általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatása, felsőfokú tanulmányok végzése,
- szakképzése, szakmai gyakorlat megszerzése,
- egyéb reintegrációs programok által biztosítja.

A végrehajtásért felelős szerv a reintegrációs tevékenységet az elítelt személyéhez igazodó szakmai módszerekkel végzi.

A szabadságvesztés végrehajtása során – a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a bv. intézet rendjére és biztonságára figyelemmel – törekedni kell arra, hogy az **elítelt életkörülményei közelítsenek a szabad élet általános körülményeihez**, és ezáltal a szabadságvesztés káros hatásai enyhíthetők, illetve ellensúlyozhatók legyenek.

A szabadságvesztés végrehajtása során a végrehajtás rendjének megtartásához és a büntetés-végrehajtás feladatainak ellátásához szükséges fegyelem érvényesül. Ezt lehetőleg az elítelt önkéntes jogkövetésével, vele együttműködésben kell biztosítani.

A szabadságvesztés végrehajtása során az elíteltet csak a büntetés céljának eléréséhez szükséges mértékben lehet elkülöníteni a társadalom tagjaitól. Az elítelt számára biztosítani kell a büntetés céljával, valamint az intézet rendjével és biztonságával nem ellentétes családi, személyes és társadalmi kapcsolatok létesítését, fenntartását, illetve fejlesztését.

1.2 A szabadságvesztés végrehajtásának feladata

A büntetés-végrehajtás feladata a büntetési célok érvényesítése a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásán keresztül, azzal a célkitűzéssel, hogy a végrehajtás során az egyéniesítés szempontjait biztosítani kell annak érdekében, hogy az megfelelően szolgálja az egyéni megelőzési célok elérését.

A büntetések és az intézkedések végrehajtásának rendjét úgy kell kialakítani, hogy az a büntetésben és az intézkedésben megnyilvánuló joghátrányon, illetve a megelőzést szolgáló rendelkezések érvényesítésén túl **elősegítse az elítélt társadalmi beilleszkedését és a jogkövető magatartás kialakulását.**

A szabadságvesztés végrehajtása során biztosítani kell, hogy az elítélt önbecsülése, személyisége, felelősségérzete fejlődhessen, és ezáltal felkészüljön a szabadulása utáni, a társadalom elvárásának megfelelő önálló életre.

Az elítéltet kizárólag a büntetés céljának eléréséhez szükséges legkisebb mértékű korlátozásoknak lehet alávetni. A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási szervezet az elítélt életébe csak a büntetés céljának eléréséhez szükséges mértékben avatkozik be. **Az elítélt szabadságvesztés alatti életvitelét – ha erre képesnek és késznek mutatkozik – vele együttműködésben kell kialakítani.**

A nemzetközi normákból a hazai szabályozásba átvett, alapvető szinten megjelenő elemek, mint az önbecsülés fenntartása, a felelősségérzet fejlesztése, a büntetés-végrehajtási szervezet azon kötelességét is hangsúlyozzák, hogy a börtönbüntetés - amennyire az lehetséges - ne károsítsa az egyén értékeit, így önértékelését, önálló életvitelre való képességét, ellenben keltse fel felelősségérzetét saját jövőbeni sorsának alakulásáért.

Az elítélt önbecsülésének fenntartását:

- megfelelő bánásmóddal,
- értelmes tevékenység szervezésével,
- a társadalmi hasznosság tudatának kialakításával, illetve erősítésével lehet elérni.

Az elítélt felelősségérzetének fokozásához pedig:

- az öntevékenységet, önképzést,
- iskolai tanulmányokban való részvételt
- jutalmazást, fegyelmi felelősségre vonást,
- a munkavégzés lehetőségeit,
- valamint a családi társadalmi, kapcsolatok támogatását kell felhasználni.

A fogvatartotti szerv (büntetés-végrehajtás) a letartóztatott, az elítélt, valamint az egyéb jogcímen fogvatartott (a kényszergyógykezelt, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy, a rendbíróság helyébe lépő elzárásra kötelezett személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető, - a továbbiakban: **fogvatartott**) között **büntetés-végrehajtási jogviszony** keletkezik. A büntetés-végrehajtási jogviszony hatalmi viszony ugyan, de nem jelentheti a fogvatartott jogfosztottságát, teljes alárendeltségét és kiszolgáltatottságát. A fogvatartott a büntetés-végrehajtásnak nem tárgya, hanem alanya, akit a büntető szankció végrehajtása során jogok illetnek meg, és kötelezettségek terhel.

1.3 Bánásmód alapelvei:

1. tiszteletben kell tartani a fogvatartottak emberi jogait,
2. a fogvatartottakkal emberségesen, az emberi méltóság tiszteletben tartásával kell bánni,
3. tilos kínzást, embertelen, megalázó bánásmódot alkalmazni,
4. tartózkodni kell mindenfajta diszkriminációtól.

Az emberséges bánásmód, valamint az emberi méltóság tiszteletben tartásának követelményét több nemzetközi dokumentum és hazai jogszabály is meghatározza.

Az Európai Börtönszabályok ekképpen fogalmaznak:” a szabadságtól megfosztás olyan tárgyi és erkölcsi viszonyokban nyilvánulhat meg, melyek meghatározzák az emberi méltóság tiszteletben tartását. Az emberséges bánásmód követelménye az Alaptörvényből is következik, amely kimondja, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

Összefoglalva tehát: embertelen a bánásmód, ha a fogvatartásra vonatkozó normákat olyan mértékben megsérti, melynek következtében a fogvatartott emberi méltósága is sérelmet szenved.

1.4 A szabadságvesztés végrehajtás rendje

A szabadságvesztést a büntetés-végrehajtási szervezet hajtja végre. **A szabadságvesztést a bíróság által meghatározott fokozatban – fegyházban, börtönben vagy fogházban –**, a büntetés-végrehajtási szervezet által – a jogszabály, illetve az országos parancsnok intézkedése alapján – kijelölt, lehetőleg az elítélt lakcíméhez legközelebb eső bv. intézetben hajtják végre. A fegyház a börtönnél, a börtön a fogháznál szigorúbb végrehajtási mód.

A szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának rendjét az elítélt egyéni körülményeinek figyelembevételével – személyiségére, előéletére, életvitelére, családi körülményeire, a szabadságvesztés során tanúsított magatartására, az elkövetett bűncselekményre, a szabadságvesztés fokozatára és tartamára tekintettel – kell kialakítani.

A szabadságvesztés végrehajtása során az elítélt kockázati elemzése, magatartása és a reintegrációs tevékenységben való részvétele függvényében az egyes fokozatokon belül a végrehajtás rendje, az elítélt részére adható kedvezmények az egyes fokozatokhoz kapcsolódó rezsimszabályok szerint eltérőek lehetnek.

Az elítélt az egyes végrehajtási fokozatokhoz kapcsolódóan általános, enyhébb és szigorúbb rezsimszabályok alá sorolható be.

A végrehajtás biztonságának fenntartása érdekében az egyes fokozatokhoz tartozó rezsimszabályokon belül az elítélt biztonsági besorolása alapján az elítélt őrzésére, felügyeletére, ellenőrzésére, a zárkaajtó zárva tartására, bv. intézetben belüli mozgására, látogatóinak biztonsági fülkében vagy rácson keresztül történő fogadására, külső munkahelyen történő foglalkoztatására, az intézet elhagyására, az elítélt előállítására, szállítására vonatkozó előírások szigorúbbak lehetnek.

Az elítélt biztonsági besorolása önmagában nem lehet akadálya annak, hogy az elítélt az egyes fokozatokhoz tartozó kedvezőbb rezsimszabályok alá kerüljön.

A végrehajtás rendje az egyes végrehajtási fokozatokhoz képest eltérő az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása, az átmeneti részlegre, illetve a biztonsági zárkába, illetve részlegre helyezési esetén. A büntetés-végrehajtási szervezet a sajátos kezelési igényű elítéltek részére speciális részleget alakíthat ki, ahol a végrehajtás rendje elsősorban e sajátos igényekhez igazodik.

A szabadságvesztés végrehajtása során biztosítani kell az elítélt

- a) őrzését, felügyeletét és ellenőrzését,
- b) elhelyezését, étellemezését, ruházatát,
- c) – ha e törvény másként nem rendelkezik – a hatályos egészségügyi, társadalombiztosítási, egészségbiztosítási jogszabályok, illetve a kötelező szakmai eljárásrend szerinti egészségügyi ellátását,
- d) jogainak e törvény szerinti gyakorlását,
- e) oktatásához szükséges feltételeket,
- f) foglalkoztatásához szükséges feltételeket,
- g) társadalmi visszailleszkedését segítő egyéb reintegrációs programokhoz szükséges feltételeket.

A szabadságvesztés végrehajtásának egyes fokozataiban eltérő az elítélt

- a) elkülönítése a külvilágtól,
- b) őrzése, felügyelete és ellenőrzése,
- c) bv. intézeten belüli mozgása,
- d) életrendje,
- e) személyes szükségleteire fordítható összeg,
- f) jutalmazása és fenyítése,
- g) részvétele a reintegrációs programokban.

A fegyház fokozat a szabadságvesztés legszigorúbb végrehajtási módja.

A fegyházban az elítélt

- a) eltávozása – a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt kivételével – kivételesen engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít,
- b) életrendje részleteiben is meghatározott, állandó irányítás és ellenőrzés alatt áll,
- c) a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsim besorolása alapján
- ca) engedéllyel és felügyelet mellett,
- cb) felügyelet mellett, vagy
- cc) felügyelet mellett, a kijelölt részlegen ellenőrzéssel mozoghat,
- d) zárkája ajtaját éjszaka zárva kell tartani, nappal engedélyezhető a rezsimszabályokhoz igazodó időszakos nyitva tartás,
- e) számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,
- f) magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g) kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,
- h) a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik,
- i) külső munkáltatásban kivételesen részt vehet, ha a külvilágtól a munkavégzés alatt is elkülöníthető.

A börtönben az elítélt

- a) eltávozása kivételesen engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkáltatásban részt vehet,
- b) életrendje meghatározott, irányítás és ellenőrzés alatt áll,
- c) a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsim besorolása alapján

- ca) csak engedéllyel és felügyelet mellett,
- cb) felügyelet mellett, a bv. intézet kijelölt területén ellenőrzéssel, vagy
- cc) felügyelet mellett, a bv. intézet meghatározott területén ellenőrzéssel, illetve meghatározott szervezett programokon szabadon mozoghat,
- d) zárkája vagy lakóhelyisége ajtaját éjszaka zárva kell tartani, kivéve, ha a tisztálkodáshoz szükséges folyó vizet, illetve illemhelyet részlegenként biztosítják, nappal engedélyezhető a teljes vagy az időszakos nyitva tartás,
- e) számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,
- f) magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári- és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g) kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,
- h) a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik.

A fogház fokozat a szabadságvesztés legenyhébb végrehajtási módja.

A fogházban az elítélt

- a) eltávoztása engedélyezhető, amelynek időtartama a szabadságvesztésbe beszámít, külső munkáltatásban részt vehet,
- b) életrendje részben meghatározott, a reintegrációs programokon kívüli szabad idejét belátása szerint használhatja fel,
- c) a bv. intézeten belül a számára kijelölt területen biztonsági és rezsिम besorolása alapján
- ca) felügyelettel,
- cb) ellenőrzéssel, vagy
- cc) szabadon járhat,
- d) zárkája vagy lakóhelyisége ajtaját éjszaka zárva, kivéve, ha a tisztálkodáshoz szükséges folyó vizet, illetve illemhelyet részlegenként biztosítják, nappal nyitva kell tartani,
- e) számára a rezsimszabályokhoz igazodóan engedélyezhető, hogy részt vegyen az elítéltek csoportos kulturális és sportprogramjainak eltöltésében, illetve a bv. intézet által szervezett, bv. intézeten belüli programokon,
- f) magánál tartható tárgyainak köre korlátozott, ami a rezsimszabályokhoz igazodóan bővíthető, azonban a korlátozás a könyvtári- és tankönyvekre, tanszerekre, valamint az engedélyezett kegytárgyakra, családi fényképekre nem terjedhet ki,
- g) kapcsolattartásának gyakorisága, illetve tartama a rezsimszabályok szerint bővíthető, azonban az e törvényben az egyes kapcsolattartási formákra meghatározott alsó határt biztosítani kell,
- h) a személyes szükségleteire fordítható összeg mértéke a rezsimszabályokhoz igazodóan változik.

Felhasznált irodalom:

- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól

1.5 Differenciálás

A differenciálás fogalmát több értelemben:

- a szakmai terminológiában megjelenő személyiség szerinti differenciálás, leginkább az egyéniesítés megfelelőjeként értelmezhető;
- a differenciált rezsim fogalma az intézetben belüli, eltérő sajátosságokkal rendelkező részlegeket jelenti;
- a szakterületek szerinti differenciálás, amelynek segítségével egyes szakterületek (biztonság, reintegráció, egészségügy, nyilvántartás) saját prioritásuk szempontjából csoportosítják a fogvatartottakat;
- használjuk az intézet vonatkozásában is a differenciálás kifejezést, amely különböző feladatokra (például fiatalok, nők szabadságvesztésének végrehajtására) szakosodott intézeteket jelöl; – és végezetül alkalmazzuk a rendszer szintjén is, amikor a végrehajtás során alkalmazott módszerekről, eljárásokról beszélünk egy büntetés-végrehajtási szisztéma vonatkozásában.

Fogva tartás és reintegráció szempontjából vizsgálva a differenciálás a végrehajtás egészét érintő komplex módszer, amely alatt a fogvatartottak csoportosítását értjük meghatározott szakmai szempontok alapján.

A kezelésszempontú differenciálás alapja a fogvatartott megismerése során feltárt jellemzők segítségével a hasonló sajátosságokkal rendelkezők azonos csoportba sorolása, utat mutatva az egyéniesített bánásmód irányába, amely előfeltétele a visszaesés csökkentésének.

A kezelés szempontjából történő differenciálás nyolc fő kategóriába sorolható:

- az életkor szerinti differenciálás. (fiatalkorú, fiatal felnőttek, időskorú fogvatartottak)
- a nemek szerinti differenciálás (nők, férfiak) a fogvatartás és a reintegráció szempontjából a csoport sajátosságaihoz illeszkedő bánásmódot és reintegrációs támogatást igényelnek;
- a büntetőjogi differenciálás a végrehajtási fokozatok szerinti csoportosítást jelenti, amelyet a bíróság határoz meg. Az elítélteknek – a végrehajtási fokozat függvényében – eltérő az életrend meghatározottsága, az intézetben belüli mozgása, őrzése, felügyelete, ellenőrzése, a programokon való részvétel lehetősége, jutalmazása, fenyítése, a feltételes szabadságra bocsátás ideje;
- a fogva tartás jogi jellege szerinti differenciálás (elítéltek és a letartóztatottak, elzárás hatálya alatt állók, a kényszerorvosoltak és ideiglenesen kényszerorvosoltak)
- az egészségügyi és mentális állapot szerinti differenciálás szakterületi vizsgálatot és diagnózist igényel. Egészségügyi szempontból megkülönböztetünk időszakos vagy végleges csoportba sorolást a fogvatartott állapotától függően. A mentális okokból történő csoportképzés lehetőséget ad enyhébb értelmi fogyatékkal, pszichés zavarral küzdők vagy diagnózisban lefektetett kóros elmeállapotúvá vált fogvatartottak speciális elhelyezésére és kezelésére;
- a visszaesés szempontjából történő differenciálás esetén szakmailag indokolt az első büntényes elítéltek börtönártalmak kialakulását megelőző elhelyezése és kezelése.
- Az első büntényes elítéltek elkülönített elhelyezésére (a továbbiakban: specializált
- részleg) vonatkozó elgondolás kiindulási alapja, hogy a visszaesési kockázat csökkentésére jelentős hatást gyakorol a komolyabb börtöntapasztalattal, széles körű kriminális háttérrel bíró visszaeső fogvatartottaktól való különválasztás;
- a bűncselekmény alapján történő differenciálás szakmai szempontjából elsősorban a hosszú időszaki szabadságvesztéssel rendelkezők, kábítószerfüggők vagy szexuálisindíttatású bűncselekmények elkövetőinek csoportosítása és speciális kezelése a cél;
- az iskolai végzettség szerinti differenciálás a fogvatartottak foglalkoztatásában játszik nagy szerepet, konkrét elkülönítést nem igényel.

1.6 Elkülönítési szabályok:

A szabadságvesztés végrehajtása során ell kell különíteni a

- a) a különböző végrehajtási fokozatba tartozókat egymástól,
- b) a férfiakat a nőktől,
- c) a fiatakorúakat a felnőtt korúaktól,
- d) a katonákat a katonának nem minősülő elítéltektől,
- e) a dohányzókat a nem dohányzóktól,
- f) a fekvőbetegeket az egészségesektől,
- g) a fertőző betegeket a nem fertőző betegektől

Az elkülönítést külön részlegen, ennek elkülönített részén, illetve külön zárkában vagy lakóhelyiségben kell végrehajtani.

A gyógykezelés érdekében a különböző végrehajtási fokozatú elítéltek a kórteremben, a betegszobában, a fertőző elkülönítőben, illetve az e célra kijelölt zárkában közösen helyezhetők el, valamint az orvosi vizsgálatra, illetve egészségügyi rendelésre közösen várakozhatnak.

Végrehajtási fokozattól függetlenül az elítéltek – az adott részlegen belül a zárkában és lakóhelyiségben is – együtt helyezhetők el a gyógyító-terápiás részlegen, az átmeneti részlegen, a drogprevenció részlegen, a pszichoszociális részlegen, a vallási részlegen, valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása során. Az elítéltek végrehajtási fokozattól függetlenül – az adott részlegen belül – együtt helyezhetők el a hosszú időre ítélték részlegén, a fiatakorú elítéltek részlegén és az anya-gyermek részlegen.

A különböző végrehajtási fokozatú elítéltek a munkahelyen együtt dolgozhatnak, az általános iskolai, illetve középfokú iskolai oktatásban, a felsőoktatásban, a szakmai képzésben, reintegrációs programon, a sport és a kulturális programon, a szállítás és az előállítás során, valamint a vallásos szertartásokon és más rendezvényeken közösen vehetnek részt, továbbá a szabad levegőn és a közös étteremben együtt tartózkodhatnak.

Felhasznált irodalom:

- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- Czenczer Orsolya-Ruzsonyi Péter: Büntetés-végrehajtási Reintegrációs Ismeretek, Dialog Campus Kiadó Budapest, 2019.
- A fogvatartotti csoportokra vonatkozó adatok forrása: Büntetés-végrehajtási szervezet évkönyve 2017 (Várkonyi, 2017).
- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

1.7 Rezsim

A rezsim az egyéniesítés alapelveihez igazodó, az elítélte vonatkozó reintegrációs célok megvalósítását biztosító végrehajtási környezet.

A progresszív rezsimszabályok olyan **tevékenység- és teljesítmény alapú osztályozási rendszer**, amelyben a besorolás és az előmenetel az elítélt **együtműködési hajlandóságán és motivációján** alapul és annak folyamatos fenntartását, illetve fejlesztését célozza, és az elítélt együtműködésének fenntartásával és fejlesztésével hozzájárul a reintegrációs tevékenység hatékonyabbá tételéhez azáltal, hogy az elítélt reintegrációs folyamatban történő aktivitásának elérését szolgálja.

A progresszív rezsimszabály célja: hogy a fogvatartott belső késztetéséből fakadó normakövetésén keresztül érje el a fogvatartási és visszaesési kockázatok csökkentését és a reintegráció lehetőségének növelését.

A belső motiváció erősítésén keresztül fejti ki hatását a végrehajtásba beépült átlátható és kiszámítható fokozatosság. Az elítélt aktív és együtműködő részvétele esetén a számára felkínált reintegrációs programokban lehetősége nyílik arra – a vonatkozó jogszabályi környezettel összhangban –, hogy fogva tartásának és kapcsolattartásának lehetőségei és körülményei egyre nyitottabbá váljanak.

A fogva tartás szabályainak enyhülése magával hozza annak lehetőségét, hogy több és biztonságilag kevesebb korlátozó tényezővel bíró reintegrációs program álljon az aktívan együtműködő fogvatartott rendelkezésére. Természetesen a továbblépés lehetősége nemcsak a kedvezőbb, de a szigorúbb rezsimszabályok felé is biztosított.

A progresszív rezsimrendszer átjárható. Az átjárhatóság a három végrehajtási fokozaton belül létrehozott általános, enyhébb és szigorú rezsim által biztosított. A végrehajtási fokozat meghatározásával a bíróság az ítélet meghozatalakor csupán annak kereteit adja meg, ugyanakkor a Bv. törvény a büntetés-végrehajtási szervezet számára további mozgásteret biztosít az egyes fokozatokon belül a rezsimszabályok alkalmazásával.

Az elítéltek, szigorúbb, általános és enyhébb rezsimbe sorolhatók.

Ha az elítélt kockázátértékelést a Befogadási és Fogvatartási Bizottság végzi, az első besoroláskor az általános rezsimbe kell sorolni.

Szigorúbb rezsimkategóriába kell besorolni az elítéltet, különösen ha

- a fogvatartás rendjét vagy biztonságát súlyosan megsérti, vagy
- a részére meghatározott egyéniesített fogvatartási programtervben foglaltakat nem tartja be, az abban való együtműködést megtagadja.

Általános rezsimkategóriába kell besorolni az elítéltet, különösen ha

- a fogvatartás rendjét és biztonságát nem veszélyezteti, vagy
- a részére meghatározott egyéniesített fogvatartási programtervben foglaltak megtartása, abban való együtműködése fejlesztésre szorul.

Enyhébb rezsimkategóriába lehet sorolni az elítéltet, különösen ha:

- a fogvatartás rendjét és biztonságát maradéktalanul megtartja és a büntetés-végrehajtás. intézet biztonságára kockázatot nem jelent,

- a büntetés-végrehajtás. intézet személyi állományával szembeni magatartása kifogástalan, és a részére meghatározott egyéniesített fogvatartási programtervben foglaltakat maradéktalanul megtartja, abban való együttműködése példamutató.

A fogvatartásért felelős szakterületek bevonásával kell elvégezni **legalább hathavonta** az elítéltek kötelező felülvizsgálatát a rezsimbe helyezés vonatkozásában, mely során a Befogadási és Fogvatartási Bizottság vizsgálja különösen:

- az egyéniesített fogvatartási programtervben meghatározottak teljesülését,
- az elítélt motivációját, annak fejleszthetőségét a reintegrációs célok vonatkozásában,
- az elítélt magatartását, együttműködését a büntetés-végrehajtási intézet személyi állományával.

A meghatározott felülvizsgálatot soron kívül kell végrehajtani:

- ha a büntetés-végrehajtási bíró a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát megváltoztatja,
- ha olyan szabadságvesztés végrehajtásra érkezik értesítés, amely a szabadságvesztés végrehajtási sorrendjére kihatással van,
- ha a folyamatosan töltött szabadságvesztések esetén a soron következő szabadságvesztés végrehajtási fokozata eltér az előzőtől.

A szabadságvesztés során az azonos rezsimkategóriába sorolt elítélteket lehetőség szerint együttesen kell elhelyezni.

A megőrzés időtartama alatt az elítéltet – lehetőség szerint – a besorolása szerinti rezsimkategóriának megfelelően kell elhelyezni. Amennyiben ez nem lehetséges, a szigorúbb rezsimkategóriába sorolt elítélt kivételével az általános rezsimszabályokat kell alkalmazni.

A biztonsági zárkában vagy részlegesen elhelyezett elítéltet a fegyház végrehajtási fokozata szerinti szigorúbb rezsimkategóriába kell besorolni, ahol a szigorúbb progresszív rezsimszabályok a meghatározóak.

1.8 Biztonsági kockázatba sorolás

Annak érdekében, hogy a bv. szervezet a törvényben meghatározott feladatait biztonságosan és eredményesen el tudja látni, minden fogvatartott esetében meg kell azt állapítani, hogy milyen szintű veszélyt, kockázatot jelent a bv. rendjére, biztonságára. Ezért el kell készíteni a kockázatelemzést és értékelést, majd ezek alapján meg kell határozni a biztonsági kockázatának szintjét.

Ezt követően minden egyes feladatot a meghatározott veszélyességi szint figyelembe vételével kell megtervezni, valamint végrehajtani.

A büntetés végrehajtási feladatok biztonságos végrehajtása érdekében minden fogvatartott esetében – a rá vonatkozó kockázatelemzés és értékelés részeként – meg kell határozni a biztonsági kockázati szintet, amely magas, közepes vagy alacsony szintű lehet.

Magas szintű a biztonsági kockázata annak az elítéltnak, akinél az elkövetett bűncselekmény jellege, a kiszabott büntetés tartama, bünszervezetben vagy a fogvatartotti szubkultúrában betöltött szerepe, a bv. intézet rendjéhez és biztonságához való viszonya, korábbi fogvatartása során tanúsított magatartása vagy más személyi körülménye alapján megalapozottan feltehető, hogy adott helyzetben a bv. intézet rendjét súlyosan sértő cselekményt, szökést, a saját vagy mások életét, testi épségét sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsítana, és így a biztonságos fogvatartása csak őrzéssel biztosítható.

Közepes szintű a biztonsági kockázata annak az elítéltnak, akinél megalapozottan feltehető, illetve magatartása alapján megállapítható, hogy a bv. intézet rendjével tudatosan szembe helyezkedik, az azzal kapcsolatos magatartási szabályokat megszegi, és így a biztonságos fogvatartása csak felügyelettel vagy őrzéssel biztosítható.

Alacsony szintű a biztonsági kockázata annak az elítéltnak, aki a bv. intézet rendjét várhatóan betartja, szökésétől vagy más bűncselekmény elkövetésétől nem kell tartani, és így a biztonságos fogvatartása általában ellenőrzéssel is biztosítható.

A biztonsági kockázati besorolás felülvizsgálata Az elítélt biztonsági kockázati besorolását a BFB:

- a) az alacsony szintű biztonsági kockázati besorolású elítélt esetében legalább évente,
- b) a közepes szintű biztonsági kockázati besorolású elítélt esetében legalább hathavonta,
- c) a magas szintű biztonsági kockázati besorolású elítélt esetében legalább háromhavonta felülvizsgálja.

Felhasznált irodalom:

- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól

2 A BEFOGADÁS FOLYAMATA, ELEMEI

2.1 Befogadás

A befogadás során a bv. intézetnek számos értesítési, intézkedési, tájékoztatási és nyilatkoztatási kötelezettsége van.

A befogadásnak részét képezi:

- bűnügyi nyilvántartási befogadás (a személyes adatok, és a befogadás alapjául szolgáló iratok egyeztetése)
- az egészségügyi vizsgálat
- befogadó részlegen történő elhelyezés (max. 15 napig)
- a fogvatartott tájékoztatása, nyilatkoztatása
- PME – Prediktív Mérőeszköz (Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet által kidolgozva).

A befogadási eljárás első mozzanatának lefolytatása hivatali munkaidőben a bűnügyi nyilvántartási szakterület elsődleges feladata. Hivatali munkaidőn kívül a befogadást a szolgálatban lévő biztonsági tiszt hajtja végre.

Fontos szabály, hogy a fogvatartottat tájékoztatni és nyilatkoztatni kell:

Az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott részére írásban, az általa értett nyelven egyszerűen, közérthető módon kell a **tájékoztatást megadni**

- a) a büntetés-végrehajtási ügyben a panaszjogról és a jogorvoslati lehetőségekről,
- b) a büntetés-végrehajtási ügyben őt megillető védelemhez való jogról,
- c) a végrehajtás során az őt megillető anyanyelv használatához való jogról,
- d) a büntetés-végrehajtási ügy iratai és az egészségügyi dokumentáció megismeréséhez való jogról,
- e) a kapcsolattartás formáiról,
- f) a konzuli hatóságok értesítéséhez való jogról,
- g) az intézetben betartandó magatartási szabályokról, a fegyelmi felelősségről és a fegyelmi eljárás rendjéről,
- h) a kényszerítő eszközökről, a biztonsági intézkedésekről, különösen az elektronikus megfigyelési rendszer alkalmazására vonatkozó szabályokról,
- i) a büntetés, az intézkedés, valamint a szabálysértési elzárás kezdő és utolsó napjáról, valamint a feltételes szabadságra bocsátás, illetve ideiglenes elbocsátás esedékessége napjáról,
- j) a kártérítési felelősség rendjéről,
- k) az egészségügyi ellátáshoz való jogról,
- l) a betegjogok érvényesüléséről.

Ha a fogvatartott nem magyar állampolgár, akkor a tájékoztatást, illetve nyilatkozatot az anyanyelvén vagy az általa érthető más nyelven kell megtenni. A tájékoztatás megtörténtét a fogvatartott aláírásával igazolja.

Az elítéltet a közösségbehelyezés előtt egészségügyi szempontból meg kell vizsgálni.

Ha az elítéltnak a törvényben meghatározott idő alatt jogszabályban meghatározott fertőző betegség gyanúja miatt fekvőbeteg-gyógyintézet fertőző osztályán, illetve kijelölt gyógyintézetben való járványügyi elkülönítése nem válik szükségessé, a Nemzeti Népegészségügyi Központ által kiadott

eljárásrend figyelembevételével folytatni kell a befogadási eljárást, ellenkező esetben a bv. intézetnek intézkedni kell a fogvatartottnak a legközelebbi, járványügyi megfigyelést végző egészségügyi intézménybe szállítása iránt.

Ha az elítélten a befogadáskor külsérelmi nyomot észlelnek, vagy a rendőrségi fogdából vagy a javítóintézetből átkísért elítélt azt állítja, hogy bántalmazták, a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak orvosi vizsgálatot haladéktalanul el kell végezni, valamint jegyzőkönyvet kell felvenni.

A jegyzőkönyv egy-egy példányát az átkísérést végrehajtó szervnek és a törvényességi felügyeletet ellátó ügyszolgálatnak meg kell küldeni, amelyhez a látlelet másolatát mellékelni kell.

Az elítéltnak a befogadáskor írásban nyilatkoznia kell arról, hogy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel vagy más pénzbeli juttatással, és ha igen milyen összegben.

A rendszeres pénzbeli ellátásban részesülő elítéltet a befogadáskor írásban nyilatkoztatni kell, hogy a folyósítást a bv. intézetbe kéri-e.

Az elítéltet tájékoztatni kell, hogy kérheti az őt megillető, egyéb pénzbeli járandóságainak a bv. intézetbe történő folyósítását is.

Az elítéltet a befogadáskor írásban kell tájékoztatni arról, hogy hozzátartozójával vagy – a hivatalos minőségben kapcsolattartók kivételével – az általa megjelölt más személlyel (a továbbiakban együtt: kapcsolattartó) akkor tarthat kapcsolatot, ha a kapcsolattartóként megjelölt személy a kapcsolattartóként való nyilvántartását vállalja, és a nyilvántartásban való adatkezelés céljából a személyes adatait írásbeli nyilatkozatban a bv. szerv részére megadja.

A nyilatkozat beszerzése érdekében engedélyezni kell, hogy az elítélt egy alkalommal levelet írjon az érintett részére. Az elítélt kérelmére a nyilvántartással kapcsolatos írásos adatvédelmi tájékoztatót a rendelkezésére kell bocsátani, hogy azt a kapcsolattartó részére továbbíthassa.

Ha az elítélt letéti pénzzel nem rendelkezik a hozzájárulás beszerzése érdekében első alkalommal egy címzett részére küldendő levél feladásának a költségeit a bv. intézet fedezi.

A kapcsolattartó adatait az érintett írásbeli hozzájárulásával lehet a nyilvántartásban feltüntetni. Ha a kapcsolattartó cselekvőképtelen kiskorú vagy cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezett nagykorú, helyette törvényes képviselője adhatja meg írásban a hozzájárulást. Ha a kapcsolattartót e bekezdésben meghatározott jogával kapcsolatosan a bíróság cselekvőképességében részlegesen korlátozta, a cselekvőképességében részlegesen korlátozott írásbeli hozzájárulása érvényességéhez gondnoka írásbeli hozzájárulása is szükséges.

A dohányzó, illetve a dohányfüstmentes zárkában vagy lakóhelyiségben való elhelyezés érdekében az elítéltnak befogadáskor írásban nyilatkoznia kell dohányzási szokásairól.

A befogadott elítéltet el kell látni a meghatározott egyéni felszerelési tárgyakkal.

Az elítéltet az elhelyezési részlegre kell kísérni és részére megfelelő zárkát vagy lakóhelyiséget kell kijelölni.

A befogadási részleg célja az elítélt megismerése, kockázatelemzésének elvégzése és az egyéniesített fogvatartási programterv kialakítása.

Az elítéltek felkészítése a szabadságvesztés letöltésére egyéni vagy csoportos formában történhet, amely során főbb tartalmi elem a házirend és a napirend ismertetése, tájékoztatása legfontosabb fogva tartást érintő szabályokról. A reintegrációs tiszttal a befogadó részleg **tájékoztatja** az elítéltet:

– a tűz-, munka- és környezetvédelmi szabályokról;

- a baleset-megelőzési szabályokról;
- a kényszerítő eszköz használatáról;
- a kapcsolattartás szabályairól;
- a pszichológiai szűrővizsgálaton való részvételre vonatkozóan;
- a fogvatartottat ki kell oktatni a jogairól és kötelezettségeiről;
- tájékoztatni kell a további információk és okmányok beszerzéséről;
- a reintegrációs programokról (művelődési, oktatási, munkáltatási lehetőségek igénybevételéről);
- a magatartási szabályokról (együttélés, együttműködés követelményeiről);
- a vizsgálatok rendjéről;
- a KEK Rendszer elemeiről;
- a kedvezmény- és a szankciórendszer szabályairól (jutalmazás, fenyítés);
- a jogorvoslati eljárásokról.

A fogvatartottak megismerésének elsődleges szerepe a biztonságra veszélyes magatartás előrejelzésében, a fogvatartott személyiségének feltárásában, a büntetés tartama alatti, valamint a szabadulás utáni időszakra vonatkozó elképzeléseinek megismerésében van.

A megismerés legfontosabb eszköze és alapja a „befogadó beszélgetés”, amit a részleg reintegrációs tisztje végez.

A beszélgetés során ki kell térni az elítélt:

- a) családi háttér, neveltetés, és a jelenlegi családi körülmények,
- b) életkörülmények, jövedelmi viszonyok,
- c) bűncselekmény elkövetésének okai, körülményei,
- d) munkahely, szakma, munkahelyi kapcsolatok, a munkához való viszony,
- e) baráti kapcsolatok, hobbi, sporttevékenység,
- f) társadalmi szerepvállalás, kapcsolatok,
- g) bármilyen testi fogyatékoság, illetve cselekvőképesség korlátozottsága (pl. gyámság alatt áll az elítélt),
- h) dohányzás, alkohol, drogfogyasztás, szerencsejáték, egyéb szenvedélyek,
- i) a fogva tartást befolyásoló hit- és világnézetbeli sajátosságok, és – akár az ehhez kapcsolódóan – speciális étkezési szokások,
- j) aktuális állapota: szakadt-e meg bármilyen folyamat a letartóztatásával, például oktatás, képzés, gyógykezelés, elvonókúra, hiteltörlesztés, személyes kapcsolat stb.,
- k) intézkedést igénylő hátrahagyott körülmények,
- l) hasznos képzettség, tudás,
- m) különleges, speciális ismeretek/jártasságok,
- n) büntetett/büntetlen előélet, annak körülményei,
- o) tetoválások,
- p) rossz kapcsolata a börtönön belül,
- q) a fogvatartáshoz való viszony, annak körülményei, kérdés, kérdés,
- r) jelenlegi ügyének körülményei, az ahhoz való viszony,
- s) érdeklődési köre és szokásai,
- t) szabadulása utáni elképzelései.

A befogadó részleg programja tartalmazza:

- az elítéltek tájékoztatásához kapcsolódó feladatok végrehajtásának rendjét;
- a házirend és napirend ismertetését;
- milyen információkat és okmányokat kell beszerezni;
- a megismerés érdekében milyen foglalkozásokat kell tartani;

- a tűzvédelmi és munkavédelmi szabályok oktatásának a módját és idejét;
- a foglalkoztatási lehetőségek ismertetését;
- az orvosi, pszichológiai, vizsgálatok rendjét
- a Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer befogadó részlegre vonatkozó elemeinek alkalmazásáról szóló rendelkezéseket.

Felhasznált irodalom:

- *reintegrációs kézikönyv*

2.2 Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer

Kockázatelemzési és Kezelési Rendszer (KEK rendszer): az elítélt visszaesési és fogvatartási kockázatának a felmérése, értékelése és kezelése érdekében kialakított és működtetett szakmai rendszer.

A KEK rendszer célja: büntetés-végrehajtás hatékonyságának növelése, az eredményes reintegráció elősegítése, a visszaesés számának csökkentése az egyes fogvatartási és visszaesési kockázatok feltárása, elemzése, kezelése, a fogvatartottak motivációjának elérése és fenntartása révén.

Az egységes kockázatelemzési és kezelési rendszer a fogvatartás megkezdésétől a befejezéséig végigkíséri az elítéltet, információt szolgáltatva a fogvatartási kockázat mértékéről, illetve a szabadságvesztés-büntetés ideje alatt tanúsított jogkövető magatartás valószínűségéről. Az elemzés lényege, hogy az általa kimutathatóvá váló kockázatok mentén lehetőség nyílik a beavatkozásra (kezelésre), amelyhez célzott kezelési program biztosítása szükséges. A beavatkozások eredményeképp a kimutatott fogvatartási kockázatok csökkenése, illetve a reintegráció eredményességének növekedése várható.

A kockázatelemzés során a jogszabályi rendelkezés alapján az alábbiakban meghatározott kockázatok köre kerül felmérésre:

- fogolyszökés és annak kísérlete;
- öngyilkosságra vagy önkárosításra irányuló szándék, magatartás;
- bármely személy elleni erőszakos cselekmény vagy annak kísérlete;
- a bűnözői, illetve a fogvatartotti szubkultúrában betöltött vezetői, szervezői, végrehajtói szerep, tevékenység (akár saját személyiség, fizikai erő vagy társas kapcsolatok révén);
- droghasználattal, vagy pszichoaktív szerrel való visszaélés

A fogvatartott kockázatelemzése - Prediktív Mérőeszköz (továbbiakban: PME) rögzítésének esetei

A PME kérdéssorait az alábbi elítélti körrel kell felvenni:

- a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére szóló felhívás alapján a bv. intézetben önként jelentkező, illetve oda útba indított és az elővezetés vagy elfogatóparancs alapján a bv. intézetbe befogadott elítélttel (a továbbiakban: újonnan befogadott elítélt),
- a bv. intézetben letartóztatottból jogerőssé váló elítélttel, valamint
- az elzárásból átfogadott jogerős elítélttel.

A PME felvétel a fenti elítélti kör vonatkozásában a befogadási eljárás részét képezi, a reintegrációs szakterület tekintetében kiváltja a Reintegrációs Kézikönyv III. fejezetében meghatározott befogadási eljárást.

Az újonnan befogadott elítéltek esetében a PME kérdéssorait annak a bv. intézetnek kell rögzítenie, amelyikben az elítélt a befogadás alapjául szolgáló szabadságvesztés-büntetést tölteni fogja. Amennyiben esetükben a fővárosi/megyei bv. intézetben való tartózkodás előre láthatóan a 15 napot meghaladja, a PME kérdéssorait a befogadást végrehajtó fővárosi/megyei bv. intézetben kell felvenni.

A PME kérdéssorait továbbá rögzíteni kell azon elítélttel, aki

- egyéni kezelési utasítással rendelkezik,
 - a korábbiakban nagy sajtónyilvánosságot kapott (kiemelt) fogvatartott,
 - az engedélyezett eltávozással (kimaradás, eltávozás, látogató bv. intézeten kívüli fogadása) az engedélyezett büntetés-félbeszakítással összefüggő magatartási szabályokat megszegte
 - az eltávozásról nem vagy önhibájából késve ittas vagy bódult állapotban érkezett vissza, vagy
 - az eltávozás alatt újabb bűncselekményt követett el,
 - az első büntényes elkövetők részlegére helyezhető.
 - a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának 4/2018.(XII.7.) BVOP utasítása alapján, jelentési kötelezettség alá tartozó kiemelt súlyú esemény elkövetője, illetve sértettje, elszenvedője volt.
- Amennyiben az érintett elítélt vonatkozásában a fogvatartási kockázatok felmérése a PME felvételével már megtörtént, azok szintjét csak felül kell vizsgálni. A felülvizsgálat alkalmával az új információkat rögzíteni kell.

2.3 A Prediktív Mérészköz alkalmazása

Az elítélt köteles együttműködni a visszaesési és fogvatartási kockázatok felmérését szolgáló eljárások során.

A kockázatelemzés gyakorlati része egy standard megismerést szolgáló kérdőív, mely négy szakterületet (nyilvántartási, reintegrációs, egészségügyi, pszichológiai) érintően az elítéltekre vonatkozóan rögzíti és adatbázisban tárolja – jellemzően – a befogadás során keletkező, rendelkezésre álló, aktuálisan hozzáférhető információkat.

A kérdőívek rögzítési felületét a Kockázatelemzési és Véleményezési Modul (a továbbiakban: Modul) adja, amely az adatok rögzítése és kezelése mellett döntéstámogató informatikai rendszerként működik. A PME jelentősége a fogvatartási kockázatok felmérésén és elemzésén túl abban nyilvánul meg, hogy mindenhol egyformán elérhető és azonos körű adatokat szolgáltatva biztosítja a szakterületek közötti információáramlást.

A reintegrációs, illetve a nyilvántartási szakterület kérdéscsoportjaiban található egyes kérdésekre adott válaszok felhasználásával a PME befogadó adatlapot készíti, amely a befogadási eljárás során feltárt fontosabb információkat gyűjti össze.

Az elítélt más bv. intézetbe történő végleges átszállítása esetén a PME kérdőíveit nem szükséges újból felvenni, azonban a korábban, másik bv. intézetben felvett adatokat az illetékes szakterületeknek – a befogadási eljárás részeként, az elítélt meghallgatása mellett – minden esetben felül kell vizsgálnia.

Amennyiben

- a PME egyes kérdőíveinek felvételét végző és az elítélt közötti kommunikáció nyelvi akadályba ütközik – például az elítélt a magyar nyelvet olyan szinten nem érti, illetve nem beszéli, ami a kérdéssorok felvételére őt alkalmassá teszi, illetve nincs olyan közös közvetítő nyelv, amelynek segítségével a PME felvehető –, vagy
- az elítélt pszichés állapotánál fogva a kérdőív felvételre aktuálisan nem alkalmas, vagy
- az elítélt a kockázatelemzés során nem tanúsít együttműködést

a reintegrációs- és pszichológiai szakterületnek a felvétel, illetve felülvizsgálat során ezekben az esetekben is választ kell adnia az egyéni megítélés kérdéscsoportban szereplő kérdésekre, illetve az ott szereplő információkat frissítenie kell.

2.3.1 A nyilvántartási szakterület kérdéscsoportja

A kriminális előéletre vonatkozó információk kapcsán ez a szakterület az élő, illetve a „holt” fogvatartotti nyilvántartás alapján hozzáférhető, objektív adatokat gyűjti. A kérdések jelentős részére a válasz az elektronikus nyilvántartási rendszerben rögzítettek szerint jelenik meg.

A nyilvántartási szakterületnek a befogadási eljárás részeként kell az elítéltet nyilatkoztatnia azon kérdésekkel kapcsolatban, amelyekre a fogvatartási kockázatok felmérésére és értékelésére szolgáló informatikai rendszer nem emel át adatot. A PME-ben a rendelkezésre álló, illetve a befogadás során felvett adatokat a befogadástól számított 8 napon belül kell rögzíteni.

A fenti határidőn belül rendelkezésre nem álló információkat, adatokat a tudomásra jutást követően haladéktalanul, de legkésőbb 3 munkanapon belül kell a PME-ben megjeleníteni. A felvett kérdőív dinamikus, a szabadságvesztés-büntetés alatt bekövetkező változásokat nyomon követő kitöltéséért a szakterület vezetője felel.

2.3.2 A reintegrációs szakterület kérdésblokkja

Az elítélt kockázatelemzési vizsgálatát a befogadási eljárás során, a befogadó részlegre helyezéstől számított 8 napon belül kell elvégezni. A reintegrációs szakterület kérdőíveinek felvételéhez az elítélt személyes jelenléte szükséges.

A reintegrációs szakterület blokkjában az alábbi kérdéscsoportok mentén kerül sor az elítélttel összefüggő információk, valamint a motivációs szándék feltérképezésére:

- életesemények, társas kapcsolatok;
- neveltetés, iskolázottság;
- foglalkoztatottság és anyagi helyzet;
- lakhatás;
- kriminalitás, antiszociális értékrend, alkalmazkodás;
- szerhasználat és függőségek;
- szabadidő, érdeklődés, reintegráció;
- rendvédelmi múlt és külföldi kapcsolatok.

A reintegrációs szakterület vonatkozásában a PME által összeállított befogadó adatlap tartalmazza azon információkat, melyeket a reintegrációs tisztnek az elítélt megismerése érdekében kell feltárnia, így a befogadásra ezt az adatlapot kell használni és az elítélttel történő aláíratás után a reintegrációs iratanyagban el kell helyezni.

2.3.3 Az egészségügyi szakterület kérdéscsoportja

Az egészségügyi szakterület kérdéscsoportja olyan objektív adatokra támaszkodó kérdőív, amely felméri a fogvatartott egészségügyi állapotát és az abból következő kockázati lehetőségeket. A kérdőívet a befogadást végző orvos fizikális vizsgálata, illetve anamnézis-felvétele alapján kell kitölteni a befogadástól számított 72 órán belül.

A PME-ben rögzített adatok vonatkozásában az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell eljárni.

2.3.4 A pszichológiai szakterület kérdésblokkja

A fogvatartási és visszaesési kockázatok mérését célzó kérdőíveket a befogadás után, a befogadó részlegen történő elhelyezést követően – 8 napon belül – kell felvenni. A pszichológiai szakterület egyes kérdéscsoportjaiban szereplő kérdések felvételéhez az elítélt személyes jelenléte szükséges.

Az alábbi kérdéscsoportok felvétele indokolt:

- pszichiátriai előzmények;
- öngyilkosság, önkárosítás;
- pszichoaktív-szer-használat;
- antiszociális attitűdök, agresszivitás;
- egyéni megítélés.

A kérdésblokkban szereplő valamennyi kérdéscsoport felvétele indokolt az esemény bekövetkezésétől számított 8 napon belül, az alábbi elítéltek esetében:

- az elítélt jelentési kötelezettség alá tartozó esemény elkövetője, illetve sértettje, elszenvetője;
- egyéni kezelési utasítással rendelkező elítélt;
- a korábbiakban nagy sajtónyilvánosságot kapott (kiemelt) elítélt;
- az engedélyezett ideiglenes intézetelhagyással (kimaradás, eltávozás, látogató bv. intézetben kívüli fogadása), engedélyezett büntetés-félbeszakítással összefüggő magatartási szabályokat megszegő, az eltávozásról nem vagy önhibájából késve visszaérkező, az eltávozás alatt újabb bűncselekményt elkövető, az eltávozásról ittas vagy bódult állapotban visszatérő elítélt;
- első büntényes elítéltek részlegére helyezhető elítélt.

2.3.5 Szakterületi képviselők szakmai észrevételei, az egyéni megítélés

A fogvatartási kockázatokkal összefüggésben a PME a számításokat automatikusan elvégzi, azonban jellegénél fogva nem rendelkezhet teljes rálátással az elítélt büntetés-végrehajtási szempontból releváns attribútumaira, ezért mellette indokolt alkalmazni egyéb, egyéni elemzési eszközöket is.

Kiemelt jelentőségű az egyes szakterületi képviselők általi szakmai és szubjektív benyomások, a fogvatartott egyéni elbeszélését kiegészítő információk, tények, adatok rögzítése, amelyeket szintén elemezni és értékelni, valamint új adatok tudomásra jutása esetén felülvizsgálni szükséges. Ezen információk tudatában az egyes szakterületek a fogvatartási kockázati értékek vonatkozásában eltérítéssel élhetnek, vagyis a PME által eredményül adott besorolási értéket – mind lefelé, mind felfelé – módosíthatják.

Az összesített értékelés

A szakterületi rögzítések alapján, a kockázatfelmérés eredményeként készül el az a besorolás, amely a kérdésekre adott válaszok, a hozzájuk rendelt pontszám, illetve a központilag meghatározott ponthatár alapján lehet magas, közepes vagy alacsony. Az összesített értékelésben nem a szakterületek által értékelt kérdések pontjai adódnak össze, hanem az az egyes szakterületek legmagasabb besorolási értékéhez igazodik.

A Befogadási és Fogvatartási Bizottság (a továbbiakban: BFB) az egyes szakterületi besorolási értékeket – az elítélt személyes meghallgatását követően – jóváhagyja vagy módosítja. A BFB végső kockázati besorolása azonos lehet azzal, amit a PME összesítése ad, de indokolt esetben – például a BFB ülésnapján felszínre kerülő, korábban rendelkezésre nem álló információk alapján – az módosítható, vagyis eltéríthető.

Az egyes fogvatartási kockázatok mentén történő besorolás összesített értékelési szintjéről a BFB-nek abban a vonatkozásban kell tájékoztatnia az elítéltet, hogy az eredmény alapján mely visszaesési és fogvatartási kockázatot csökkentő reintegrációs programon való részvétele javasolt. A Bv. törvény 26. § (4) bekezdésében foglaltak alapján a kockázatértékelési összefoglaló jelentésre a megismerési jog nem terjed ki.

2.4 A Kockázatelemzési és Véleményezési Modul egyéb funkciói

Reintegrációs és pszichológiai vélemények rögzítése, megjelenítése

A Modulban minden fogvatartott egyéni adatlapján elérhetőek az eddig rögzített, kockázatelemzés és kockázatkezelés szempontjából releváns vélemények és feljegyzések, melyek a következők:

- Beérkező hivatalos levélről feljegyzés;
- Egyéniesített fogvatartási programterv;
- Eü.jellemzők előállításához (mozg.korl.szempont);
- Feljegyzés összebüntetésbe foglalási javaslatról;
- Hangulatjelentés;
- Korábbi előállítások tapasztalatai;
- Munkáltatással kapcsolatos feljegyzés;
- Összefoglaló vélemény;
- Pártfogói vélemény;
- Pszichológiai vélemény;
- Reintegrációs feljegyzés;
- Reintegrációs terv;
- Szexuális bűnelkövetők nyilatkoztatása.

Az ezen típusokba tartozó vélemények teljes szövege, illetve a rögzítés egyéb adatai (rögzítő személy neve, beosztása; rögzítés időpontja; vélemény típusa) elérhetőek. Az adatok és információk gyorsabb feldolgozásához keresési és szűrési funkció is rendelkezésre áll.

A megtekintő, kereső és szűrő funkción kívül, új vélemény/feljegyzés is rögzíthető az alábbiak beállításával:

- a véleményt rögzítő beosztása/szakterülete,
- a vélemény státusza, ami lehet megírandó, nem végleges, vagy lezárt,

- a vélemény típusa – csak a pszichológiai és reintegrációs véleményezéssel összefüggő vélemény típusok állnak itt rendelkezésre, az egyéb véleményeket és feljegyzéseket a továbbiakban is a Főnix3-ban lehet rögzíteni.

A „Vélemény szövege” mezőbe gépeléssel vagy bemásolással is felvihető a szöveg, utóbbi esetben a forrás szöveg formázását megtartja a beviteli mező.

A vélemény rögzítése a „Mehet” gomb megnyomásával történik. Ugyanekkor a Modul a véleményt a Főnix3-nak is megküldi, ahol az szintén elérhető lesz.

Ezt követően a vélemény nyomtatható. A nyomtatványon a fogvatartottról az alábbi, aktuálisan igaz adatok jelennek meg – függetlenül a vélemény rögzítésének időpontjától:

- természetes személyazonosító adatok,
- nyilvántartási szám,
- végrehajtási fokozat,
- rezsimkategória,
- biztonsági kockázati besorolás,
- nyilvántartási státusz,
- jellemző bűncselekmény,
- aktuális szabadulási idő.

PME kérdőívek felvételét segítő, esedékesség figyelő

Az Esedékességi lista azon fogvatartottakat tartalmazza, akiknél a kockázatértékelés szempontjából érdemi esemény következett be és nincs mind a 18 egyedi kérdőív kitöltve róluk.

Az Esedékességi listára az alábbi események bekövetkezésekor kerülnek fel a fogvatartottak:

- új befogadás valamely jogerősen elítélt végrehajtási fokozatba – fegyház, börtön, fogház, fk. börtön, fk. fogház;
- letartóztatásból valamely jogerősen elítélt végrehajtási fokozatba (lásd fentebb) kerülés;
- elzárásból valamely jogerősen elítélt végrehajtási fokozatba (lásd fentebb) kerülés;
- egyéni kezelési utasítás típusú többletinformáció rögzítése;
- nagy sajtónyilvánosságot kapott bcs. elkövetője típusú többletinformáció rögzítése;
- rendelkezik az első büntényes elítéltek részlegére helyezés követelményeivel,
- intézetelhagyásról fegyelmi vétség elkövetésével tér vissza – büntetés-félbeszítésről késés, büntetés-félbeszakításról visszatérés elmulasztása, eltávozásról visszatérés során késés, eltávozásról visszatérés elmulasztása, kimaradásról visszatérés során késés, kimaradásról visszatérés elmulasztása típusú fegyelmi vétségek elkövetője;
- jelentési kötelezettség alá tartozó kiemelt súlyú esemény elkövetője, illetve sértettje, elszenvedője (manuálisan, a KKMI munkatársai által kerülnek fel a listára).

Fontos, hogy a kérdőívek kitöltöttségét a program az egyes kérdéssorok utolsó eleme alapján állapítja meg.

A lista kereső funkcióval ellátott, ezért minden megjelenített adat (fogvatartott, elhelyezés, érintett szakterület, stb.) szűrhető.

A Modul folyamatosan ellenőrzi az Esedékességi listán szereplő fogvatartottaknál a – jelzett szakterületekhez tartozó – kitöltöttséget és a változás dátumát. Amennyiben egy szakterülethez tartozó összes kérdőív utolsó kérdésének megadási dátuma a változás dátumát követő, az adott szakterületet leveszi a listáról. Ha nem marad több szakterület, a teljes sort eltávolítja a listáról.

Azon fogvatartottaknak az adatlapján, akik bármilyen okból szerepelnek az Esedékességi listán a „Kikérdezése nem szükséges” gombbal törölhető az adott fogvatartott, amennyiben az érintett szakterületek nem tartják indokoltnak a kérdőív kitöltést/felülvizsgálatot. Fontos, hogy ha egy fogvatartott több ok miatt is szerepel a listán, akkor a „Kikérdezése nem szükséges” gomb használata az összes tételt eltávolítja az Esedékességi listáról.

Egyéni reintegrációs foglalkozás generálása a befogadó adatlap adataiból

A Modulban elérhető a „Befogadó adatlap” nevű dokumentum, mely a kérdőíves válaszokat és a befogadást végző személyi állományi tag véleményét, meglátásait tartalmazza. Ezek mellett a bv. intézet rendjéről, a büntetés-végrehajtási jogviszonyból eredő jogokról és kötelességekről, valamint a befogadás során adott részletes tájékoztatásokról szóló összefoglaló részt is tartalmazza.

A Modulban a Befogadó adatlap a fogvatartott adatlapjának jobb oldali hasábján érhető el. Amikor ez a gomb megnyomásra kerül, a Modul egy felugró ablakban megkérdezi, hogy „Rögzítsünk az alapnyilvántartásban „Befogadó beszélgetés” témájú egyéni foglalkozást?”.

Ha az igent választjuk, egyéni foglalkozás kerül rögzítésre a FÖNIX3-ban az adott fogvatartotthoz, melynek részletei:

Foglalkozás dátuma:	Az aktuális nap
Foglalkozás típusa:	Egyéni
Foglalkozás témája:	Befogadó beszélgetés
Foglalkozás megnevezése:	Befogadó beszélgetés
Foglalkozás státusza:	Megtartva
Foglalkozás tartója:	A Modulba bejelentkezett felhasználó
Foglalkozás leírása:	A Befogadó adatlap tartalma, kivéve a fogvatartott adatait tartalmazó fejléceket
Résztevők:	Az a fogvatartott, akinek a Modul adatlapjáról a funkciót indítottuk
Aktivitás:	Érdeklődő

Amennyiben a nemet választjuk – például mert még nincsenek olyan kitöltöttségi szinten a PME kérdőívek, vagy a tényleges befogadó beszélgetésre még nem került sor – a rendszer nem ad át adatot a Főnix3 felé.

A Modul mindkettő esetben elkészíti a befogadó adatlap nyomtatványt, és felajánlja megnyitásra, vagy mentésre.

Kríziscsoport adatok átadása a PME és a Főnix3 között

A Modulban található „Krízis lista” a bv. intézeti krízismegelőző bizottságok által veszélyeztetett csoportba sorolt fogvatartottakat tartalmazza, kiegészítve az aktuális PME kockázati értékekkel. A funkció célja a tájékoztatás, valamint a szakmai tevékenységek összehangolásának elősegítése.

Ha egy személy több veszélyeztetetti csoportba is besorolásra került, a Krízis listában ezzel megegyező számú sorban szerepel a neve.

A Krízis listán a fogvatartottak alábbi adatai jelennek meg:

- név,
- nyilvántartási szám,
- veszélyeztetettség típus – mindig egy féle, a Főnix3-ból átvett adatok szerint,
- aktuális PME szerhasználati kockázati érték,
- aktuális PME öngyilkossági kockázati érték,
- aktuális PME alacsony státusz kockázati érték,
- elhelyezés – intézet-objektum-részleg-zárka-ág adatok.

A Krízis lista kereső funkcióval ellátott, így a fenti adatok bármelyike szűrhető.

A fogvatartási kockázatok kezelésének lehetőségei

A PME-ben felvett adatok és a szakmai alapú besorolás alapján a szerhasználat, az agresszivitás, illetve a szubkultúrában betöltött magas vagy alacsony pozíció dimenziókon magas vagy közepes szintbe sorolt elítéltnak a visszaesési és fogvatartási kockázatokat csökkentő reintegrációs programokon való részvétel lehetőségét a befogadási eljárást követően, a befogadó részlegről történő kihelyezéskor fel kell kínálni. A reintegrációs programba történő bevonás, a programba történő helyezés vagy annak megszüntetése, valamint a programon való részvétel eredményességének értékelése a BFB feladata (Bv. törvény 96. § (1) d) pont). Az elítélt egyéniesített fogvatartási programtervében rögzíteni kell, hogy – a kimutatott kockázat alapján – részére mely fogvatartási kockázatsökkentő foglalkozáson való részvétel javasolt.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Módszertani Füzetek sorozatában megjelent kiadványok:

- Kézikönyv – Agresszivitást csökkentő foglalkozások vezetéséhez
- Kézikönyv – Asszertivitást növelő foglalkozások vezetéséhez
- Kézikönyv – Droghasználat megelőzését segítő foglalkozások vezetéséhez
- Kézikönyv – Az alkoholfogyasztás problémáinak csökkentését elősegítő csoportfoglalkozások vezetéséhez

Felhasznált irodalom:

- reintegrációs kézikönyv

2.5 Egyéniesített programterv

Az egyéniesített fogvatartási programterv elkészítésének alapja a megismerés, ami a befogadást követően a legfontosabb információk alapján készül el. A programtervet az érintett fogvatartottal együttműködve kell kialakítani, és elsősorban a fogvatartott által elérendő célokat tartalmazza. Az elkészítését követően az elítélt egyetértése jeléül azt aláírja. Amennyiben az elítéltnak ezzel kapcsolatban külön megjegyzése van, úgy azt a reintegrációs tiszt a tervben rögzíti. (8.számú melléklet)

A reintegrációs tiszt, a lefolytatott vizsgálatok alapján értékelő véleményt készít, amely mellé javaslatot tehet az egyéniesített programtervre, az elítélt foglalkoztatására, beiskolázására, a biztonsági kockázatba sorolásra, a rezsimbe sorolásra és speciális részlegen történő elhelyezésére.

Az egyéniesített fogvatartási programterv elkészítése során az elítéltet a bv. intézet támogatja a bűncselekmény elkövetéséhez vezető okok felismerésében, a bűncselekmény következményeinek és az okozott sérelmek tudatosításában, valamint a lehetséges helyreállítási-, jóvátételi cselekmények megtervezésében és kivitelezésében.

A bv. intézet befogadó részlegében elhelyezett elítélt vonatkozásában a végrehajtási fokozatnak megfelelő általános rezsimszabályokat kell alkalmazni.

Az egyéniesített programterv tartalmazza az elvégzésre váró pszichológiai, egészségügyi feladatokat, a foglalkoztatásban, illetve a személyiségfejlesztő programokban való részvételének terveit.

2.5.1 Az egyéniesített reintegrációs programterv tartalma

- a) a bv. intézetben tanúsítandó – egyéni, illetve a társas viszonyokra is vonatkozó –magatartással kapcsolatos elvárásokat,
- b) a családi és munkahelyi kapcsolatok ápolásával, megőrzésével kapcsolatos feladatokat,
- c) a munkához való viszony fejlesztését,
- d) a tanulmányok folytatását, a tudás és készségek, illetve a műveltség fejlesztésére sport és a szabadidő hasznos eltöltése irányuló tevékenységeket,
- e) a befogadás során feltárt önbecsülési, felelősségérzetbeli hiányosságokat, agressziókezelési, önkifejezési problémákat, a bűncselekményhez való viszonyt, a korábbi életvitel stb. megváltoztatására, javítására ajánlott feladatokat, tréningeket, programokat,
- f) továbbá az arra történő figyelemfelhívást, hogy az elítélt érdemben foglalkozzon a társadalomba történő visszailleszkedés reális feltételeinek megteremtésével.

Az egyéniesített fogvatartási programtervnek tartalmaznia kell a szükséges egészségügyi, pszichológiai feladatokat, valamint az elítélt foglalkoztatásba, továbbá személyiségfejlesztő programokba történő bevonására irányuló terveket.

Az elkészült egyéniesített fogvatartási programtervet a fogvatartás során az elítélt előmeneteléhez igazodva módosítani lehet.

Az egyéniesített fogvatartási programterv fogalma **összefoglalva**: a fogvatartottal közösen kialakított, az együttműködési hajlandóságra építő, egyéniségéhez, szociális helyzetéhez (iskolázottság, családi körülmények, korábbi foglalkoztatás stb.) igazodó, a fogvatartást átölelő elemző-értékelő program, amely folyamatos kontrollt és korrekciós lehetőséget biztosít a fogvatartottaknak a reintegrációs célok elérése érdekében.

A befogadási folyamat lezárásaként a reintegrációs tiszt javaslatot terjeszt elő a Befogadási és Fogvatartási Bizottság (BFB) részére:

- foglalkoztatásra vagy beiskolázásra;
- az egyéniesített reintegrációs programtervre;
- biztonsági kockázati besorolásra, valamint a rezsimbe sorolásra;
- speciális részlegen történő elhelyezésre.

Felhasznált irodalom:

- reintegrációs kézikönyv

2.6 Befogadási és Fogvatartási Bizottság tevékenysége

A Befogadási és Fogvatartási Bizottság (továbbiakban: BFB) az elítéltek egyéniesítését, progresszív rezsimrendszerbe helyezését, a reintegrációs céloknak leginkább megfelelő programokban való részvételük elősegítését megvalósító, helyi döntéshozó szakmai testület.

A BFB mindenkor vezetője az intézetparancsnok döntése alapján a parancsnokhelyettes vagy a büntetés-végrehajtási osztályvezető, annak távollétében a büntetés-végrehajtási osztályvezető-helyettes.

A BFB ülését heti rendszerességgel szükséges összehívni.

A bv. intézeti befogadást követően a kockázatértékelési összefoglaló jelentés alapján a befogadó részleg vezetője az elítélt együttműködésével kialakítja és rögzíti az egyéniesített fogvatartási programtervet, majd a BFB az elítélt személyes meghallgatását követő nyolc napon belül dönt az elítélt rezsimbe sorolásáról és a bv. intézetben működő reintegrációs programokon való részvételéről.

Az elítélt egyéniesítéséhez igazodó rezsimbe sorolásáról és annak megváltoztatásáról, valamint a magas szintű biztonsági kockázati besorolásáról a BFB határozattal dönt.

A fogvatartásért felelős szakterületek bevonásával a bv. intézetnél kell elvégezni – legalább hathavonta – az elítéltek kötelező felülvizsgálatát a rezsimbe helyezés vonatkozásában, amelyről a BFB dönt.

A BFB ülésein kötelezően részt vesz a biztonsági osztályvezető, a büntetés-végrehajtási osztályvezető, a munkáltatás-biztonsági vezető, vagy az általuk kijelölt személyek, a nyilvántartási szakterület képviselője, az illetékes reintegrációs tiszt, az egészségügyi szakterület képviselője és a gazdasági vezető által megbízott személy, indokolt esetben a pártfogó felügyelő. A bv. gazdasági társaság további képviselőit az ügyvezető igazgató jelöli ki a gazdálkodó szervezet alkalmazottai közül.

Legkésőbb a befogadó részlegbe helyezést követő **tizenötödik** napon az elítéltet a Befogadó és Fogvatartási Bizottság meghallgatja és dönt az elítélt rezsimbesorolásáról (enyhébb, általános, szigorúbb) és biztonsági kockázati besorolásáról (alacsony, közepes, magas).

A büntetés-végrehajtás befogadó részlegében elhelyezett elítélt vonatkozásában a végrehajtási fokozatnak megfelelő általános rezsimszabályokat kell alkalmazni.

A befogadó részlegben elhelyezett elítélt a munkavégzés alól mentesíthető vagy részére csökkentett munkaidő állapítható meg.

Amennyiben a fogvatartott kockázatértékelését a BFB végzi, az első besoroláskor fő szabályként az általános rezsimbe kell sorolni.

2.6.1 A Befogadási és Fogvatartási Bizottság feladatai négy fő csoportba sorolhatóak:

- Az elítéltekhez szorosan kapcsolódó eljárások:
ezek közé tartoznak az elhelyezésről, biztonsági-kockázati besorolásról, annak felülvizsgálata, a rezsimbe sorolás és a besorolás megváltoztatása, és a rezsimbe helyezés felülvizsgálata, valamint a reintegrációs őrizet elrendelésére vonatkozó javaslattételek,
- az elítéltek foglalkoztatásával kapcsolatos döntések:
ezek közé tartozik, a munkába állítás, áthelyezés, leváltás, munkaterápiás foglalkoztatás, oktatásra, szakképzésre történő beiskolázás, és a reintegrációs programokba való bevonás, megszüntetés, értékelés,

- az elítéltek speciális részlegben való elhelyezése és annak megszüntetése (hosszú időspeciális részleg, drogrevenziós részleg, gyógyító-terápiás részleg, pszicho-szociális részleg, alacsony biztonsági kockázatú részleg, vallási részleg, társadalmi kötődés program)
- egyéb jogszabályban meghatározott feladatok.

A megőrzésre szállított fogvatartott biztonsági kockázatba sorolását felül kell vizsgálni az ideiglenes elhelyezést biztosító bv. intézetben, amennyiben az előállítás során személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt - jogerős- vagy nem jogerős ítéletet kapott. Megőrzésről visszaszállítását követően a soron következő BFB ülésre elő kell állítani, és felül kell vizsgálni a rezsimbe és biztonsági kockázati besorolását.

Amennyiben a vizsgált fogvatartott fényképe aktualitását veszítette, a BFB vezetője azonnal intézkedni köteles új fénykép elkészítésére. Az aktuális fénykép elkészültéig a fogvatartott a munkahelyére nem kísérhető le.

A BFB-nek a fogvatartott meghallgatása során minden alkalommal meg kell győződnie a számítógépes rendszerben rögzített indexkép személyazonosításra való alkalmasságáról.

A bv. intézet parancsnokának hatáskörei kapcsán a BFB véleményezési, illetve javaslattételi feladatokat is elláthat, így különösen:

- a) javaslatot készít a bv. intézet parancsnoka számára a **biztonsági zárkába vagy részlegre** helyezés elrendeléséhez, valamint időtartamának meghosszabbításához,
- b) javaslatot készít a családterápiás foglalkozás engedélyezéséhez,
- c) javaslatot tesz a kiemelt figyelmet érdemlő elítéltek egyéni kezelési utasításához, egyénre szabott mozgatási, kezelési és egyéb speciális szabályokat tartalmazó helyi rendelkezéséhez az elítélt jogainak és kötelezettségeinek teljesítésére, elhelyezésére, ellenőrzésére, a bv. intézetben belüli és azon kívüli mozgására, valamint kapcsolattartására vonatkozó szabályok kialakítására,
- d) javaslatot tesz a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövetők részére létrehozott részlegben történő elhelyezésre,
- e) az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti panaszt véleményezi és a parancsnok részére döntésre felterjeszti

A fogvatartottakat adott munkahelyeken legfeljebb 1 év időtartamban lehet foglalkoztatni. Előbbiek szavatolása érdekében a BFB-nek hathavonta felül kell vizsgálni bv. intézeti és bv. gazdasági társasági munkahelyeket, az oda beosztott fogvatartottak körét. A fentiek érvényesülése érdekében, az alább felsorolt munkahelyek, illetve munkakörök vonatkozásában munkáltatott fogvatartottak rotációjáról gondoskodni kell, különösen a termelőtevékenységet nem végző, munkakörüket betanított munkásként, anyagmozgatóként végzők esetében. Amennyiben mindez az adott bv. intézet keretein belül – például szakképzettség hiányában – nem valósítható meg, úgy agglomerációs együttműködés keretében kell kezdeményezni a megfelelő szakképzettséggel rendelkező fogvatartott átcsoportosítását.

Felhasznált irodalom:

- *Reintegrációs kézikönyv*
- 8/2020. (III. 25.) BVOP utasítása Befogadási és Fogvatartási Bizottság működéséről

3 Az elítélt birtokában tartható tárgyak

Az elítélt a jogszabályban meghatározottak és a rezsimszabályok szerint az intézetben tarthat minden olyan tárgyat, amelynek elhelyezése

- a) a zárka rendeltetésszerű használatát nem akadályozza, illetve
- b) az elítélt számára – ha ilyen az intézetben rendelkezésre áll – a zárkán kívül rendelkezésre bocsátott tárolóhelyiségben megoldható.

Az elítélt magánál tartható tárgyainak köre a bv. intézet rendjére és biztonságára figyelemmel korlátozható, valamint az az egyes rezsimszabályok szerint eltérhet.

Az elítélt nem tarthat az intézetben olyan tárgyat,

- a) amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik,
- b) amely az intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát, a szabadságvesztés végrehajtásának rendjét, vagy ezek fenntartását és ellenőrzését, illetve az elítélt vagy más személy testi épségét vagy egészségét veszélyezteti, továbbá
- c) amely alkalmas arra, hogy használatával az elítélt önállóan vagy másokkal közösen bűncselekményt kövessen el, vagy – ha ellene büntetőeljárás van folyamatban – a büntetőeljárás eredményességét veszélyeztesse.

A bv. intézet parancsnoka az elítéltnél tartható tárgyakat fajtánként – a tárolásra alkalmas hely és az arra rendszeresített eszköz figyelembevételével – a **házi rendben** határozza meg.

Ha a bv. intézet a zárkában vagy lakóhelyiségben nem biztosít televízió készüléket, az elítélt – a bv. intézet parancsnokának engedélyével tarthat a birtokában. A televízió készülék birtokbantartását a bv. intézet parancsnoka – különösen az adott zárka, illetve lakóhelyiség építészeti adottságára, felszereltségére, az elítéltek létszámára tekintettel az elítéltek közötti vitás helyzetek elkerülése vagy felszámolása érdekében – korlátozhatja.

Felhasznált irodalom:

- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól

-

4 Házirend, Napirend

Az elítélt jogai gyakorlásának és a kötelességei teljesítésének rendjét a házirendben kell szabályozni, mely adott intézetre vonatkozik tekintettel az egyes intézetek eltérő sajátosságaira, azonban tartalma jogszabályban meghatározott. A házirendtől csak a bv. intézet parancsnokának engedélyével lehet eltérni. Az elítéltet a házirend megszegésének következményeire figyelmeztetni kell.

4.1 A házirend tartalmazza:

- az elítélt napirendjét,
- az elítélt bv. intézeten belüli foglalkoztatására, mozgására, tartózkodására és a munkavégzés rendjére vonatkozó szabályokat,
- a panaszok, kérelmek, bejelentések, illetve egyéb jogorvoslatok előterjesztésének a rendjét,
- az elítélt viselkedési szabályait,
- a látogatók fogadásának, valamint a bv. intézet elhagyásának a szabályait,
- a szükségleti cikkek vásárlásának idejét, módját,
- az elítélt által küldött, vagy a részére érkezett levelek, csomagok kezelésére vonatkozó szabályokat,
- az elítélt tartózkodására és foglalkoztatására szolgáló helyiségek használatának rendjét,
- a vallási szertartások, a karitatív és a missziós rendezvények időrendjét,
- a telefonkészülék használatának rendjét és feltételeit,
- az elítélt birtokában tartható tárgyak fajtanként és mennyiségi szempontból történő meghatározását,
- a részlegen betartandó balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat,
- a dohányzással kapcsolatos rendelkezéseket, munka és tűzvédelmi szabályokat,
- a többlétszolgáltatások igénybevételére vonatkozó rendelkezéseket,
- a biztonsági zárkában vagy részlegen elhelyezett elítéltre vonatkozó végrehajtási szabályokat.
- ágyrendre, szekrényrendre és a zárkarendre vonatkozó szabályokat,
- a rezsimszabályoknak megfelelő fogvatartott birtokában tartható tárgyak fajtanként és mennyiségi szempontból történő meghatározását.

A házirendtől csak a bv. intézet parancsnokának engedélyével lehet eltérni. A reintegrációs tiszt feladata, hogy tájékoztassa a fogvatartottat a házirendről, illetve az annak megszegésével járó következményekre is figyelmeztesse.

A napirend a házirend része. A napirendben kell meghatározni minden olyan tevékenységet, amely a bv. intézet napi folyamatos működését biztosítja.

A takarodó és az ébresztő között legalább nyolc óra folyamatos pihenőidőt, étkezésre naponta háromszor, esetenként legalább húsz percet kell biztosítani.

Ha az elítélt dohányzási szokásainak megváltozásáról nyilatkozik, a bv. intézet az elítélt kérelmére nyolc munkanapon belül intézkedik az elhelyezés megfelelő megváltoztatása iránt.

Ha az elítélt dohányfüst mentes zárkába vagy lakóhelyiségbe történő áthelyezése egészségügyi ok miatt szükséges, ennek végrehajtása iránt a bv. intézet haladéktalanul intézkedik.

4.2 A napirend

A napirendben kell meghatározni minden olyan tevékenységet, amely a bv. intézet napi folyamatos működését biztosítja.

A takarodó és az ébresztő között legalább nyolc óra folyamatos pihenőidőt, étkezésre naponta háromszor, esetenként legalább húsz percet kell biztosítani.

A napirendben kell meghatározni:

- a) ébresztő és a takarodó,
- b) a nyitás és zárás,
- c) a létszámmellenőrzés,
- d) az étkezés,
- e) a szabad levegőn való tartózkodás,
- f) a munkavégzés, oktatás, orvosi rendelés, tisztálkodás, szabadidő eltöltése, meghallgatások, jogorvoslatok ideje, helye és módja.

A napirend a házirend részét képezi és részlegenként kell kiadni.

Felhasznált irodalom:

- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól

5 Reintegrációs programok

Reintegrációs programként azonosítjuk az előre eltervezett és tudatosan irányított események összefüggő sorozatát, amelyek előkészítik, illetve lehetővé teszik az elítélt intézeti rendbe, majd a társadalomba való beilleszkedését.

A reintegrációs programok csak akkor szolgálhatják hatékonyan a visszailleszkedést, ha azok az elítélt személyiségéhez, egyéni képességeihez igazodnak, és szükségleteivel is találkoznak.

Reintegrációs programok közé sorolandók a következők:

- foglalkoztatás (munkáltatás, oktatás, képzés, sport, szabadidős programok **stb.**);
- családi és társadalmi kapcsolatok támogatása;
- vallásgyakorlás, lelkipozíció;
- önállóan vállalt tevékenységek.

5.1 Foglalkoztatás

5.1.1 Munkáltatás:

A korábbi szabályozással ellentétben a munkáltatás törvényi szinten rögzített célja a büntetés-végrehajtási szervezet számára kitűzött szervezési cél, amelynek értelmében az elítéltek munkáltatása, az általuk végzett tevékenységek kiválasztása és támogatása során úgy kell eljárni, hogy **az elítéltek lehető legszélesebb köre vegyen részt a munkáltatásban** és az ellátásukhoz szükséges lehető legtöbb terméket és szolgáltatást saját maguk állítsák elő.

A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási szervezet adottságai szerint biztosítani kell az elítélt munkáltatását

A reintegrációs tevékenység azon formája, amikor az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető munkavégzése szervezeten, rendszeresen, haszon- vagy bevételszerzési céllal, a munka törvénykönyvében szabályozott munkaviszonytól eltérő, jogszabályban meghatározott feltételekkel és díjazás ellenében történik.

A munka: a fogvatartott szempontjából a lelki és fizikai egészség megőrzésének egyik alapfeltétele, jövedelemszerzési lehetőség, illetve elősegíti, hogy az elítélt hasznosnak érezze magát, mely a szabadulása után a beilleszkedésnek.

Díjazás: rendszeres pénzbeli térítésre jogosult, amelynek legkisebb összege az előző évi minimálbér egyharmada.

A munkáltatási jogviszony alanyai munkáltatóként:

- a bv. intézet,
- a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság vagy a bv. szerv szerződése
- és az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető hozzájárulása alapján más gazdálkodó szervezet,

Az intézeteknek Munkáltatási Szabályzatot kell készíteni, mely tartalmazza a munkahelyekkel kapcsolatos minden adatot, követelményt, és a különféle besorolásokat is.

Munkáltatásban kizárólag csak az az elítélt vehet részt, aki tizenhatodik életévét betöltötte.

Az elítélt munkába állításáról és annak módosításáról a munkakör, a munkahely és a munkáltató megjelölésével, figyelemmel az elítélt esetleges szakmai tudására és érdeklődési körére, a BFB dönt. A tényleges munkába állást munkaegészségügyi vizsgálat előzi meg. A munkaköri alkalmasság megállapításáig az elítélt nem állítható munkába.

A munka kijelölésénél lehetőség szerint figyelembe kell venni az elítélt szakmai képzettségét. Az elítélt nem végezhet munkát olyan munkakörben, amely kapcsán jogerősen foglalkoztatástól eltiltásra ítélték.

A munkáltató köteles az e fejezetben meghatározott kérdések részletes szabályozására munkáltatási szabályzatot készíteni.

Az elítéltet megilleti

- a Bv. tv. alapján megállapított díjazás,
- munkahelyi vagy üzemi baleset esetén baleseti ellátás és baleseti egészségügyi szolgáltatás,
- a rendszeresen végzett munka után fizetett szabadság. (254 nap munkavégzés után húsz munkanap)

A munkáltatás során az elítélt köteles

- a törvényben meghatározott kivételtől eltekintve munkát végezni,
- a kijelölt munkát szakismereteinek és képességeinek megfelelően, fegyelmezetten ellátni,
- a munkabiztonsággal és a környezetvédelemmel kapcsolatos előírásokat megtartani,
- a munkát:
- a kijelölt időben és helyen,
- a munkáltató utasítása szerint,
- az elvárható szakértelemmel és gondossággal,
- a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és technológiai utasítások szerint elvégezni.

Az elítélt köteles megtéríteni a munka-alkalmassági vizsgálatok költségét, ha neki felróható okból vált az szükségessé.

Fontos új kötelezettség, hogy – elsősorban a gyakori szándékos önkárosítás miatt – az elítélt a munka alkalmassági vizsgálat költségét **köteles** megtéríteni, ha az neki **felróható okból** vált szükségessé.

Az elítéltet nem terheli munkavégzési kötelezettség, ha

- tankötelezettsége áll fenn,
- a várandósság a hatodik hónapot elérte, a szülést, illetve a várandósság egyéb okból
- bekövetkezett megszűnését követő ötvenedik napig,
- gyermekével együttesen kerül elhelyezésre,
- munkaképtelen,
- a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte vagy a szükséges szolgálati időt megszerezte.

A fentiekén túl nem terheli munkavégzési kötelezettség, tehát mentesül a munkavégzés alól:

- amíg állampolgári kötelezettségét teljesíti,
- közeli hozzátartozója súlyos betegsége vagy halála esetén legfeljebb két munkanapon át, ha a rendelkezési jogkör gyakorlója a látogatást, illetve a temetésen való részvételt engedélyezte,
- keresőképtelen betegség esetén,
- a kötelező orvosi vizsgálat teljes időtartamára, valamint a véradás miatt távol töltött időre, de legfeljebb egy munkanapra,
- ha elháríthatatlan ok miatt nem tud a munkahelyén megjelenni, vagy

- a munkáltató engedélye alapján.

5.1.2 Munkaterápiás foglalkoztatás

Munkaterápiás foglalkoztatás a munkaterápiás foglalkoztatás: a reintegrációs tevékenység azon formája, amikor elsősorban a kényszergyógykezelte, az előzetes kényszergyógykezelte és a gyógyító-reintegráló csoportba helyezett, valamint a megváltozott munkaképességű vagy egyébként az egészségi állapota miatt a munkáltatásban részt venni nem képes elítélt foglalkoztatása szervezeten, rendszeresen. A büntetés-végrehajtási orvos javaslatára a **BFB dönt** az elítélt munkaterápiás foglalkoztatásáról, munkaidejéről, munkarendjéről.

A munkaterápiás foglalkoztatás időtartama nem haladhatja meg a **napi hat és a heti harminc órát**, de el kell érnie a **napi négy és a heti húsz órát**.

A munkaterápiás foglalkoztatáson részt vevő elítélt rendszeres pénzbeli térítésre jogosult, amelynek legkisebb összege **napi hatórás** foglalkoztatás esetén az **alapmunkadíj egyharmada**.

A munkaterápiás foglalkoztatás reintegrációs jelentősége abban rejlik, hogy az ebben a formában foglalkoztatott megváltozott munkaképességű, vagy egészségi állapotú elítélt is hasznosnak érzi magát, önbecsülése, felelősségérzete fejlődik.

5.1.3 Díjazás nélküli munkavégzés:

Az elítélt köteles a bv. intézet tisztántartásában, karbantartásában és ellátásában díjazás nélkül, alkalmasságát megmutatni, ez az elítélés hatására keletkező kötelezettsége.

Munkáltatásnak nem minősül

Feltételei:

- A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkában csak olyan elítélt vehet részt, aki egyébként munkáltatásra is alkalmas. A munkaköri alkalmasság megállapításáig az elítélt nem vehet részt a munkavégzésben;
- A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés ideje a **napi négy órát, havonta összesen a huszonnégy órát** nem haladhatja meg. A bv. intézet orvosa (a továbbiakban: bv. orvos) a munkavégzés idejét az elítélt egészségi és fizikai állapotára vagy életkorára tekintettel csökkentheti;
- A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés idejére az elítéltet szükség szerint el kell látni munkaruhával és lábbelivel, szakmai oktatásban kell részesíteni, balesetét a munkabalesetre vonatkozó jogszabály szerint kell elbírálni.

A tisztántartást, karbantartást és ellátást szolgáló munkavégzés időpontjait és tartamát a bv. intézet a fogvatartotti nyilvántartásban rögzíti.

Az udvarokat, vízelvezető árkokat, és az intézet egyéb területeit tisztán kell tartani. Télen gondoskodni kell a hó eltakarításától, a közlekedési utak, a járdák balesetveszélyességének megszüntetéséről.

„Nyilvántartás a fogvatartott bv. intézet tisztántartását, karbantartását és ellátását szolgáló munkájáról” elnevezésű nyomtatványt a körlet-főfelügyelő vagy a körletfelügyelő állítja ki, és a körletfelügyelő vezeti, melyen a fogvatartott által végzett munkaidőt havonta piros tollal kell összesíteni.

A nyilvántartást a bv. orvos által kiállított „Orvosi nyilatkozat a fogvatartott munkavégző képességéről” elnevezésű nyomtatvánnyal együtt a kijelölt felügyelő vagy főfelügyelő kezeli és őrzi.

A fogvatartott díjazás nélküli foglalkoztatása az orvos által rögzített munkavégzés képességének megfelelően történhet.

A megőrzés céljából történő szállításkor a bv. intézet tisztántartását, karbantartását és ellátását szolgáló munkáról vezetett nyilvántartó lapot és a fogvatartott munkavégző képességéről kiállított orvosi nyilatkozatot a szállítási okmányok közé kell csatolni, és azt a fogadó intézet a fogvatartott visszaszállításakor visszaküldi az útba indító intézetnek.

A bv. intézet tisztántartását, karbantartását és ellátását szolgáló munka megkezdése előtt a munkavédelmi előírásoknak megfelelő oktatást és annak dokumentálását a parancsnok által megbízott személy végzi.

5.2 Oktatás és szakképzés

A reintegráció elérésében nagyon fontos elem az oktatás, képzés, a különböző programokon, továbbképzéseken való részvétel lehetősége.

A fogvatartottak iskolai végzettsége, előképzettsége mindenütt alacsonyabb a társadalmi átlagnál, amely jelzi, hogy a bűnelkövetők többségénél a normál szocializációs folyamatokban zavarok keletkeztek.

Mindenkinek lehetősége van az oktatásban részt venni, még a biztonsági zárkában, vagy hosszútávú speciális részlegen elhelyezett elítéltnél is, akik az oktatásban **egyéni tanulóként** vehetnek részt.

Az elítéltet – büntetésének tartamához képest – betanított-munkás képzésben, szakmunkásképzésben, vagy a bv. intézet lehetősége szerint, a büntetés-végrehajtási szempontokra is figyelemmel, szakképzésben kell részesíteni, valamint – ha a bv. intézet parancsnoka engedélyezi – támogatható, hogy a felsőfokú tanulmányokat megkezdje vagy folytassa.

Lehetővé kell tenni, hogy az elítélt a bv. intézetben alapfokú iskolai tanulmányokat végezzen. Ha az adott bv. intézetben nem folyik alapfokú nevelés-oktatás, akkor az elítéltet – kérelmére – lehetőség szerint el kell szállítani alapfokú oktatás biztosítására alkalmas bv. intézetbe.

Az elítéltet a vizsgára való felkészüléshez a munka alól a bv. intézet lehetőségeihez mérten, a büntetés-végrehajtási szempontokra is figyelemmel támogatni kell az elítélt önképzését.

A nevelési-oktatási intézmény a fogvatartás tényére való utalás nélkül állít ki bizonyítványt.

5.2.1 Alapfokú iskolai oktatás, középfokú iskolai oktatás, felsőfokú oktatás

Az általános iskolai képzés feladata, hogy műveltséget közvetítsen, a tanuláshoz és munkához szükséges készségeket, ismerteket és attitűdöket együttesen fejlessze.

Az alapfokú iskolai végzettség megszerzését ösztönözni, és támogatni kell.

Ha az alapfokú oktatásban részt vevő elítélt tudásszintje a bizonyítványában feltüntetettekhez képest nagyfokú lemaradást mutat, az elítélt részére a felzárkóztatást biztosítani kell.

Az oktatásban való részvétel felnőtt fogvatartottak esetén önkéntes alapon történik, viszont fiatalokuk esetén **16 éves korig kötelező**.

A fogvatartottak munka mellett tanulnak, így a képzésen való részvétel nem helyettesíti az elítélt munkában való részvételi kötelezettségét.

Az iskolai oktatásban részt vevő elítéltet – ha büntetés-végrehajtási intézet működési körében felmerült okból nem állították munkába, illetve nem rendelkezik nyugellátással, vagy járadékkal – a képzés ideje alatt az alaplunkadíj egynegyedének megfelelő pénzbeli térítés (**ösztöndíj**) illeti meg.

Azon képzési formák esetében, amelyért az elítéltet ösztöndíj illeti meg, büntetés-végrehajtási intézet **oktatási-képzési megállapodást** köt az elítélttel. A megállapodásban az elítéltet tájékoztatni kell arról, hogy ha a tanulmányait megkezdi, és a képzésben önhibájából nem vesz részt, illetve indokolatlanul megszakítja, a felmerült költségek teljes vagy részleges megtérítésére kötelezhető.

Az oktatásban részesülő elítélt **tanulmányi eredményétől, szorgalmától és magatartásától** függően **kiegészítő ösztöndíjban részesül**, amely a tanítási év egyes féléveinek zárásakor tanévenként két alkalommal adható, ha az elítélt félévenként legalább négyes tanulmányi átlageredményt ért el.

Az oktatást **civil oktatási intézmények együttműködési megállapodás alapján** végzik a büntetés-végrehajtási intézetekben, így a kiállított bizonyítvány nem utal a büntetés-végrehajtásra.

Az intézetparancsnok engedélyével a szabadult elítélt **viSSzatérhet vizsgázni**. A lehetőség igénybevételeéről szabadulása előtt nyilatkoztatni kell az érintettet.

A képzésen való részvétel önkéntes alapon történik, részvételtől **a BFB** dönt.

A bv. intézet parancsnokának döntése alapján az elítélt **különös méltánylást érdemlő esetben a felsőfokú tanulmányok folytatathat**.

A bv. intézet parancsnokának döntése szerinti időtartamra és rendszerességgel az elítélt részére a nyelvtanulás, illetve nyelvvizsga letétele érdekében az idegen nyelvű szöveg meghallgatásához a bv. intézet technikai eszközt is biztosíthat.

A felsőfokú tanulmányokat folytató elítéltet vizsgáknként kérelmére négy nap munkavégzés alóli felmentés illeti meg.

5.2.2 Szakképzés

Az elítélt a szakképzésbe és a felnőttképzésbe **a kérelme alapján vonható be**, a kérelem alapján megkezdett szakképzésben és felnőttképzésben az elítélt részvétele kötelező.

- A képzésben az elítélt önkéntes alapon, kérelem alapján vehet részt.
- **A részvételtől a BFB dönt.**
- Az elítéltek szakképzését elsősorban azokban a szakmákban kell megszervezni, amelyek **elősegíthetik a szabadulás után a társadalom életébe való beilleszkedést**, vagy a büntetés-végrehajtási szervben belül történő munkavégzést, célja az elítéltek **munkaerő piaci esélyeinek a növelése** a szabadulásuk után.
- Az elítéltek részére szakképzést a munkáltató, a büntetés-végrehajtási szerv, vagy jogszabály által arra felhatalmazott egyéb szerv, illetve a magánszemély külön-külön vagy együttesen is szervezhet.
- A szakképzés költségei a szervezőt terhelik, a költségekhez az elítélt önként is hozzájárulhat. Ha az elítélt bekezdése oktatás, szakképzés költségeihez önkéntesen hozzájárul, a hozzájárulás mértékét képzési megállapodásban kell rögzíteni.
- Ha a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka az iskolarendszeren kívüli szakképzés során engedélyezi az elítélt számára az ösztöndíj megállapítását, az elítélttel **képzési megállapodást** kell kötni, amely tartalmazza az elítélt kötelezettségeit, valamint a nem teljesítéssel járó megtérítési kötelezettséget is.

5.3 Sport, kulturális foglalkozás

Az oktatás és a munkavégzés mellett a szabadidő hasznos eltöltése sarkalatos pontja a reintegrációnak. A szabadidős tevékenységek megfelelő szervezése, lehetőségek teremtése a fogvatartás rendje és biztonsága szempontjából is kiemelkedő, hiszen a rendkívüli események számát csökkentheti, ha az elítélt hasznosan és hatékonyan használja fel a szabadidejét. A szabadidő felhasználása kapcsolódik a kapcsolattartási formákhoz is, hiszen itt kell lehetőséget teremteni a család, a majdani befogadó környezet és az elítélt kapcsolatának fennmaradására.

A családi kapcsolatok erősítésén túl a büntetés-végrehajtás keretei között a szabadidő művelődéssel, sporttal tölthető el eredményesen. Mindezeket túl a vallási szertartások, lelki gondozás szerepe jelentős lehet a reintegrációs célok elérésben.

A Büntetés-végrehajtási Törvény az elítélt jogaként határozza meg azt, hogy szabadidejében igénybe veheti a büntetés-végrehajtási intézet művelődési és sportolási lehetőségeit.

A művelődési lehetőségek közé sorolható a **könyvtár, a tömegkommunikációs eszközök használata, az ismeretterjesztő előadásokon, szakköri** tevékenységben való részvétel. Az intézetekben szervezett különböző szakkörök célja, hogy lehetőséget biztosítson e speciális érdeklődés kiegészítésére. E szakköröket vezetheti testületi tag, külső szakember vagy erre alkalmas elítélt is.

A tömegkommunikációs programok közül a legnépszerűbbek a televíziós közvetítések és az intézeti videofilm-vetítések. A szabadságvesztésnek nem lehet célja az elítélt megfosztása a társadalomról szóló információktól, ellenkezőleg, a beilleszkedést megkönnyítendő, biztosítani kell, hogy tájékozódhasson az ország társadalmi, gazdasági és kulturális életéről, a világ eseményeiről. Ezt szolgálják a tájékoztatás különböző, alábbiakban érintett eszközei.

A zárkákban, közös helyiségekben elhelyezett üzemeltetésére az intézeti házirend ad eligazítást. Emellett lehetőség van saját tulajdonú televíziókészülék üzemeltetésére. Az elítélteknek saját rádió tartására is lehetőségük van.

Lehetővé kell tenni, hogy az elítélt könyvet, újságot, folyóiratot letéti pénze terhére rendelhessen, vagy kapcsolattartójától csomagban, vagy egyéb küldeményként bekérhessen.

Az elítéltek számára az önképzéssel történő művelődés lehetőségeit is biztosítani kell. Ennek keretében magántanulóként folytathatják tanulmányaikat - újabban távoktatási programba kapcsolódva -, de népszerű az idegen nyelv elsajátítására irányuló magán, illetve tanfolyami felkészülés is.

A börtönszemélyzet régi felismerése, hogy az elítéltek között számos ki nem bontakozott tehetség van, akiknek korábbi életkörülményei nem tették lehetővé vagy éppen elfojtották a kreativitás kifejlődését. Ezeknek az elítélteknek az önértékelés, az önbizalom erősítéséhez, a tétlen időtöltés hasznos, alkotó aktivitásához segítséget kell nyújtani. Tehetségük főképpen képzőművészetben, zenében, táncban, irodalomban, színjátszásban, kézműipari és barkács tevékenységekben mutatkozik meg. Az intézetekben szervezett különböző **szakkörök** célja, hogy lehetőséget biztosítson e speciális érdeklődés kiegészítésére. E szakköröket vezetheti testületi tag, külső szakember vagy erre alkalmas elítélt is.

A testmozgás és a sport fontos helyet foglal el az elítéltek számára elérhető szabadidő-foglalkozások között. A testmozgás és a sport zárt intézeti jelentőségét növeli a korlátozott mozgási lehetőségek szélesítésének, az elítéltek egészségi és pszichikai állapotának javítására gyakorolt kedvező hatása. A sport ezen túl alkalmas a szociális tulajdonságok fejlesztésére is, amennyiben az alkalmazott szabályok betartására, vagy a másokkal való együttműködésre készítet.

Felhasznált irodalom:

- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbírság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- Reintegrációs kézikönyv
- Czenczer Orsolya-Ruzsonyi Péter: Büntetés-Végrehajtási Reintegrációs Ismeretek, Dialog Campus Kiadó Budapest, 2019.

-

6 Családi-, társadalmi kapcsolatok támogatása

A külvilággal való kapcsolattartás tehát meghatározó jellegű az elítéltek szempontjából. Tekintettel arra, hogy a büntetés-végrehajtás célkitűzése a reintegráció, vagyis az elítélt társadalomba való eredményes visszailleszkedésének az elősegítése, így az erre vonatkozó siker kilátásai nagyobbak, ha minél szélesebb korú és intenzívebb a társadalommal való kapcsolattartás lehetősége. Ennek gyakori alkalmazása azt is jelzi, hogy az elítélt továbbra is a társadalom része.

A szabadságvesztés végrehajtása során a büntetés-végrehajtási intézet a végrehajtási fokozatokra és rezsimekre vonatkozó szabályok szerint, a társadalomba való beilleszkedés érdekében elősegíti, hogy az elítélt fenntarthassa és fejleszthesse hozzátartozóival, más személyekkel, valamint a reintegrációs célkitűzéseket elősegítő külső szervezetekkel való kapcsolatát.

A kapcsolattartás lehetőségeinek tekintetében megkülönböztetünk intézetelhagyással nem járó módokat (levelezés, telefonbeszélgetés az intézet által biztosított telefonnal, csomag küldése és fogadása, látogató fogadása, elektronikus kapcsolattartás) és az intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formákat (látogató, büntetés-végrehajtási intézeten kívüli látogató fogadása, kimaradás és eltávozás).

Az elítéltek reintegrációjának és a jogkövető magatartás érdekében indokolt a személyes kapcsolatrendszerük fenntartásának támogatása, elsősorban a meglévő családi kapcsolatok megőrzésével és ápolásával.

A **kapcsolattartó**: az a személy, aki az elítélttel vagy az egyéb jogcímen fogvatartottal jogszabály vagy engedély alapján kapcsolattartásra jogosult.

A fogvatartott az intézet által engedélyezett személyekkel és szervezetekkel tarthat kapcsolatot. Kapcsolattartók lehetnek a fogvatartott hozzátartozói, visszailleszkedést elősegítő külső szervezetek, de más személyek is tartozhatnak ebbe a kategóriába. A fogvatartottat az első foglalkozás alkalmával tájékoztatni kell a kapcsolattartói hozzájárulás megkéréséről.

Közei hozzátartozónak minősül:

- a házastárs;
- az egyenes ági rokon;
- az örökbefogadott, a mostoha- és nevelt gyermek;
- az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő;
- a testvér.

Hozzátartozó továbbá:

- az élettárs, az egyenes ági rokon házastársa;
- a jegyes, a házastárs egyenes ági rokona és testvére;
- valamint a testvér házastársa.

A kapcsolattartásra akkor kerülhet sor, ha az **érintett hozzájárul** a kapcsolatfelvételhez és ezzel együtt adatai kezeléséhez./ Erről az elítéltet már a befogadás alkalmával tájékoztatni kell/

(7.sz. melléklet kapcsolattartói nyilatkozat)

Az elítélt kapcsolattartása a büntetés-végrehajtási intézet rendje és a fogvatartás biztonsága érdekében ellenőrizhető, vagy egészségügyi okból a kapcsolattartás korlátozásának is helye lehet.

Az elítélt családi kapcsolattartásának formái:

- levelezés,
- telefonbeszélgetés a bv. intézet által biztosított telefonnal, fali készülékkel
- telekommunikációs eszköz útján történő elektronikus kapcsolattartás
- csomag küldése és fogadása,
- látogató fogadása,
- látogató bv. intézeten kívüli fogadása,
- kimaradás,
- eltávozás.

6.1 Levelezés

Az elítélt hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a büntetés-végrehajtási intézet által engedélyezett személyekkel levelezhet, a levelek gyakorisága és terjedelme **nem korlátozott**.

A levél postai úton borítékban küldhető. Levélként kezelendő a levelezőlap, a képes levelezőlap és a nyomtatvány is (például: könyv, katalógus, újság, folyóirat). A levelet tartalmazó borítékban fénykép is elhelyezhető. Az ettől eltérő tartalommal érkező levél-küldemény csomagnak minősül.

Az elítélt által írt, illetve a részére érkezett levelet – ha jogszabály másként nem rendelkezik – legkésőbb a második munkanapon továbbítani, illetve kézbesíteni kell.

Az elítélt részére érkezett levelet legkésőbb a **második** munkanapon az **elítélt után kell küldeni**, ha:

- más büntetés-végrehajtási intézetbe vagy rendőrségi fogdába szállították és a büntetés-végrehajtási intézetbe való visszatérése a levél érkezésétől számított nyolc napon túl várható,
- a büntetés-végrehajtási intézetből engedélyezett távolléte esetén, a büntetés-végrehajtási intézetbe való visszatérése a levél érkezésétől számított nyolc napon túl várható,
- időközben a szabadítására került sor.

A levél ellenőrzését a reintegrációs tiszt végzi. A levelezés ellenőrzését minden esetben el kell végezni. A levelezés biztonsági ellenőrzésének célja a fogvatartás biztonságának a fenntartása, a biztonságot sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzése. Az ellenőrzésnél technikai eszköz, vagy vegyi eszköz, és szolgálati kutya is igénybe vehető.

Az elítéltnak a hatóságokkal, törvényben kihirdetett nemzetközi egyezményben elismerten erre hatáskörrel rendelkező nemzetközi jogvédő szervezetekkel, az alapvető jogok biztosával, valamint a nemzeti megelőző mechanizmus szervezetével vagy munkatársával és a védővel való levelezése tartalmilag nem ellenőrizhető. Ha alapos indok merül fel arra, hogy az elítélt részére érkező vagy az általa küldött levelek nem a borítékban megjelölt hatóságtól, nemzetközi szervezettől vagy a védőtől származnak vagy nem a címzetteknek szólnak a levelet az elítélt jelenlétében - jegyzőkönyv egyidejű felvétele mellett - kell felbontani. **Az ellenőrzés csak a feladó azonosítására szolgálhat.**

Ha a büntetés-végrehajtási intézet az általa tartalmilag ellenőrizhető levél tekintetében megállapítja, hogy az a fogvatartás biztonságát veszélyeztető adatot, információt vagy tárgyat tartalmaz, a levél nem továbbítható, az elítéltnak nem kézbesíthető. Ezt az elítélttel közölni kell, a levelet-kivéve, ha fegyelmi eljárás vagy büntetőeljárás indítása szükséges- vissza kell adni, vagy a feladónak vissza kell küldeni.

A levélről és annak mellékletéről (fénykép, gyermekrajz stb.) másolatot kell készíteni, és azt kell az elítélt részére átadni,

- ha a levél vegyi- vagy egyéb technikai eszközzel, illetve erre kiképzett szolgálati kutyával történő vizsgálata eredményeként alappal feltehető, hogy a levelet vagy bármely mellékletét pszichoaktív szerrel átitatták, vagy

- külön vizsgálat hiányában is, ha az elítélt részére érkezett levélről ezt megelőzően már megállapításra került, hogy pszichoaktív szert tartalmazott.

A fent említett esetekben az eredeti levelet az elítélt letétjében kell elhelyezni, kivéve ha bűncselekmény gyanúja merülhet fel, mely esetben a levelet a rendőrségnek kell átadni. Ha a levél a hozzátartozójáról készült fényképet tartalmaz, az elítélt kérheti – annak költségei megelőlegezésével –, hogy a bv. intézet végezze el a fénykép, illetve fényképek vegyi- vagy egyéb technikai eszközzel történő vizsgálatát, és ha a vizsgálati eredmény negatív, részére az eredeti fényképet adja át.

6.2 Látogató-fogadás

A látogatás a családdal való kapcsolattartás legkiemeltebb formája a személyes, közvetlen jellege miatt. A látogatások számát, időpontját és a látogatás alkalmankénti időtartamát a rezsimszabályoknak megfelelően havonta legalább egyszer, alkalmanként hatvan percben, de legfeljebb százhusz percben lehetséges, ahol egyidejűleg négy fő látogatót fogadhat.

Gyermekkorú személy csak felnőtt személy kíséretével léphet be a bv. intézetbe.

Az elítélt vagy a kapcsolattartó kérésére a látogatási idő kérésére harminc perccel meghosszabbítható. A látogatási idő ebben az esetben sem haladhatja meg a Büntetés-végrehajtási törvényben meghatározott időt. A látogatási idő az elítélt, illetve látogatójának kérelmére történő meghosszabbításáról a látogatás irányításával megbízott dönt.

A fogvatartotthoz látogatóként érkező kapcsolattartó személy azonosságának megállapítása és a bv. intézetbe történő beléptetése a látogatási értesítő és a személy azonosságot igazoló fényképes okmány adatainak összehasonlításával történik.

Ha olyan személy érkezik látogatási céllal, akinek a neve nem szerepel az értesítésen, de a fogvatartott kapcsolattartója, a látogatás végrehajtásának irányításával megbízott reintegrációs tiszt a fogvatartott kérelme alapján engedélyezheti a látogatást.

Látogatófogadás lehet:

- **Csoportos látogatófogadás:** fizikailag egy térben, azonos időben több fogvatartott fogad látogatót. A látogatóhelységet térelválasztó elemmel ketté kell választani. **A fogvatartott és látogatója között a testi kontaktus minden formája tilos.**
- **Családi látogatófogadás** fogvatartott a látogatóival fizikailag azonos térben tartózkodik, de más fogvatartottaktól és látogatóiktól elhatárolódnak, vagy ha a látogatófogadásra egy arra alkalmas, fizikailag elkülönült helyiségben kerül sor, ezáltal bensőségebb formában lehetnek együtt.
- **Rácson keresztül** a fogvatartottat és a látogatóját fizikailag azonos térben, az asztal lapjától a mennyezetig érő rács, vagy biztonsági háló választ el egymástól. Ebben az esetben mindennemű érintkezés kizárt a fogvatartottal
- **Biztonsági beszélőfülkében** a fogvatartott teljes mértékű izolálása a környezetétől. Biztonsági üvegfelületen keresztül, híreszköz alkalmazásával.

Az elítélt és a látogató beszélgetése ellenőrizhető, amelynek lehetőségéről az elítéltet és a látogatót tájékoztatni kell. A látogatás félbeszakítható, ha az elítélt vagy a látogató a látogatás rendjét megsérti, és azt figyelmeztetés ellenére sem hagyja abba.

A látogatást **meg kell szakítani** a szükséges intézkedések megtétele mellett:

- ha az elítélt vagy a látogató magatartása a büntetés-végrehajtási intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát közvetlenül sérti, vagy veszélyezteti.

A látogatásból **ki kell zárni** azt,

- akit az ügyészség vagy a bíróság a folyamatban lévő büntetőeljárás eredményessége érdekében attól eltiltott,
- illetve azt, akinek a magatartása a bv. intézet, valamint a fogvatartás biztonságára veszélyt jelent.

Az elítélt által megjelölt személyek részére a látogatásról a büntetés-végrehajtási intézet az elítélt útján értesítést küld, **melynek tartalmaznia kell**

- a) a látogatásra jogosult nevét,
- b) a látogatás időpontját és időtartamát,
- c) felhívást, hogy a látogató a személyazonosságát igazoló okmányt hozza magával,
- d) a bv. intézetbe bevihető tárgyak körét,
- e) a beszélgetés ellenőrzésének és megszakításának lehetőségéről való tájékoztatást,
- f) a ruházat és csomag átvizsgálásának lehetőségéről és a bv. intézetben való tartózkodás szabályairól való tájékoztatást.

Ha a látogatásról szóló értesítés kiküldésekor ismertek azok a körülmények, amelyek alapján a parancsnok a beszélgetést rácson keresztül vagy zárt fülkéből távbeszélőn keresztül engedélyezi, úgy azt az értesítésen fel kell tüntetni. Ha a látogatás nem az értesítésen feltüntetett módon történik, erről a látogatás megkezdése előtt az elítéltet és a látogatót szóban kell tájékoztatni.

Az elítéltet a más büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott hozzátartozója a két büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának **együttes engedélyével** látogathatja meg, vagy szállítható át lakóhelyéhez közelebbi büntetés-végrehajtási intézetbe.

Az elítélt látogatójának ajándékot vagy más tárgyat akkor adhat át, ha arra vonatkozóan a reintegrációs tiszttől írásos engedélyével rendelkezik, és azt az átadással egyidejűleg bemutatja a látogatás irányításával megbízottnak, valamint az átadás előtt biztonsági szempontból a tárgy ellenőrzése megtörtént a tiltott tárgyak tekintetében.

6.2.1 Családi látogatófogadás

Családi látogatófogadásnak minősül az, amikor a fogvatartott a látogatóival fizikailag azonos térben tartózkodik, de más fogvatartottaktól és látogatóiktól elhatárolódnak, vagy ha a látogatófogadásra egy arra alkalmas, fizikailag elkülönült helyiségben kerül sor.

Az **általános, és enyhébb rezsimbe** sorolt fogvatartott részére engedélyezhető, akinek a látogatófogadás napja előtti

- 6 hónapon belül fegyelmi felelősségre vonásra nem került sor,
- és 2 éven belül nem kapott tiltott tárgy tartása miatt fegyelmi fenyítést.

A családi látogatóhelyiségben asztalokat és székeket kell elhelyezni, a fogvatartottak és látogatóik az asztalt körbe ülve, a tiltott tárgyak bejutásának megakadályozását célzó térelválasztó elemek alkalmazása nélkül, közvetlenül kommunikálhatnak egymással. A fogvatartott és a hozzátartozói között **engedélyezhető a testikontaktus-forma** az üdvözlő és elköszönő puszi arcra, a kézfogás, ölelés.

A fogvatartott 8 éven aluli gyermekét ölében tarthatja, hozzátartozóinak kezét a látogatás során foghatja. Ha a családi látogatófogadás különálló helyiségben biztosítható, a játszószarkot az érkező gyermekek részére ki kell alakítani.

A családi látogatófogadást a soros látogatás terhére, reintegrációs tiszti javaslatra, elsősorban a vezető reintegrációs tiszttel, vagy a bv. osztályvezető engedélyezheti. Családi látogatófogadás engedélyezését a fogvatartott nem kérelmezheti, az, a motiváció kialakításának és fejlesztésének pozitív irányú pedagógiai eszköze.

Amennyiben a fogvatartott a családi látogatófogadás során az intézet rendjét és biztonságát veszélyeztető vagy sértő magatartást tanúsít, vagy tiltott tárgyat vesz át hozzátartozójától, a látogatás azonnali **megszakítása és fegyelmi eljárás lefolytatása mellett** rezsimkategóriába történő- és biztonsági kockázati besorolását soron kívül felül kell vizsgálni.

A fentiekben meghatározott szabályokról a látogatófogadást megelőzően a hozzátartozókat és a fogvatartottakat egyaránt tájékoztatni kell. Megőrzés ideje alatti családi látogatófogadás kizárólag a küldő és fogadó bv. intézet parancsnokainak előzetesen egyeztetett, együttes engedélye alapján történhet meg.”

6.3 Látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása:

A büntetés-végrehajtási intézeten kívül látogató fogadására a kapcsolattartás keretein belül, valamint jutalomként van lehetőség a rezsimszabályokhoz igazodóan

Az elítélt számára – a szabadságvesztés végrehajtási fokozataira és rezsimjeire vonatkozó rendelkezések szerint – engedélyezhető látogató bv. intézeten kívüli fogadása, amelynek tartama alkalmanként legalább két óra.

Látogató bv. intézeten kívüli fogadása annak az elítéltnak engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább hat hónapot, fogházban legalább három hónapot kitöltött, vagy akit átmeneti részlegre helyeztek.

Időtartama alkalmanként legalább két óra, és a havi látogatás terhére biztosítható.

A büntetés-végrehajtási intézeten kívüli látogatás idejére az elítélt letételében lévő pénze terhére a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka költőpénz kiadását engedélyezheti. Az büntetés-végrehajtási intézeten kívüli látogatás a szabadságvesztés időtartamába beszámít.

A látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása esetén az elítélt kizárólag a látogató megjelenését követően távozhat a büntetés-végrehajtás intézetből.

6.4 Kimaradás

A kimaradás a reintegrációban betöltött szerepét tekintve jelentős, mert ez esetben a büntetés-végrehajtási intézet legfeljebb 24 órára történő elhagyása az elítélt szabadulását követő időszak rendezésére is felhasználható. Kimaradás annak az elítéltnak engedélyezhető, aki a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább hat hónapot, fogházban legalább három hónapot kitöltött, vagy akit átmeneti részlegre helyeztek.

A kimaradás tartama a huszonnégy órát nem haladhatja meg. A kimaradás idejére a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka - az elítélt letételében lévő pénze terhére - költőpénz kiadását engedélyezheti.

Kimaradás elsősorban az elítélt családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartása, oktatásban, képzésben való részvétele, a szabadulása után a munkahelyről és a lakásról való gondoskodás elősegítése érdekében engedélyezhető.

A kimaradás az elítéltek csoportja részére is engedélyezhető. A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka dönti el, hogy a csoportos kimaradás kíséreléssel történik-e.

6.5 Eltávozás

Eltávozás kizárólag akkor engedélyezhető, ha az elítélt a szabadságvesztésből a büntetés egyharmadát letöltötte, és fegyházban legalább egy évet, börtönben legalább fél évet, fogházban legalább három hónapot kitöltött.

Az eltávozás tartama évente:

- fegyházban legfeljebb öt nap,
- börtönben legfeljebb tíz nap,
- fogházban és az átmeneti részlegen legfeljebb tizenöt nap.

Ha az elítélt fizetett szabadsággal rendelkezik, az eltávozást a fizetett szabadságba be kell számítani.

Az alábbi bűncselekmény elkövetése miatt szabadságvesztést töltő elítélt esetében az eltávozáshoz a megalapozott döntés előkészítése érdekében, a rendőri jelentés és a bv. pártfogó felügyelői jelentés mellett a BVOP Felderítési Főosztálytól minden esetben információt kell kérni arról, hogy az érintett személy kapcsán milyen felderítési információk állnak rendelkezésre. Rendszeres bv. intézet elhagyás (pl.: EVSZ, átmeneti részleg) esetén legalább félévente szükséges annak újbóli beszerzése.

- emberölés,
- a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények,
- közveszély okozása,
- terrorcselekmény,
- légi jármű hatalomba kerítése,
- robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés,
- lőfegyverrel vagy lőszerezettel visszaélés,
- közveszéllyel fenyegetés,
- kábítószer-kereskedelem,
- kábítószer birtoklása,
- kóros szenvedélykeltés,
- kábítószer készítésének elősegítése,
- kábítószer-perkurzorral visszaélés,
- új pszichoaktív anyaggal visszaélés,
- rablás,
- kifosztás.

6.6 A távbeszélő használata

Az elítélt a szabadságvesztés végrehajtási fokozataira és rezsimeire vonatkozó rendelkezések szerinti idővolumenben telefonhívást kezdeményezhet a büntetés-végrehajtási intézet által **biztosított és igénybevett mobil** telefonkészüléken.

A telefonbeszélgetés a bv. intézet rendje, a fogvatartás biztonsága érdekében a külön jogszabályban meghatározott módon **ellenőrizhető**, indokolt esetben **megszakítható**, amelyről az elítéltet tájékoztatni kell.

A bv. intézet által biztosított mobiltelefont kizárólag akkor tarthatja magánál, ha a mobiltelefon kiadásával egyidejűleg a polgári jog szabályai szerinti óvadék letéti számláján való zárolásához hozzájárul.

Az óvadék összege megegyezik a mobiltelefon pótlásának költségével, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén járó egy havi alapmunkadíj összegét.

A mobiltelefon – az elítéltnak felróható – megrongálódása vagy megsemmisülése esetén a bv. intézet a követelését az óvadékból közvetlenül kielégítheti.

Az óvadék teljes összegének elkülönítéséig, valamint a letéti pénzzel nem rendelkező elítélt részére a bv. intézetnek a telefonbeszélgetést közös használatú telefonkészüléken kell biztosítania.

A készülékek csak hívás indítására használhatók és csak a nyilvántartó rendszerben rögzített telefonszámokat lehet hívni.

- Ha a fogvatartott a mobilszolgáltatást igénybe kívánja venni, abban az esetben írásbeli nyilatkozata alapján, majd egyedi felhasználási szerződés megkötését követően látja el a felszerelési raktár a megfelelő készülékkel. A kiadás előtt a fogvatartottat nyilatkoztatni kell, hogy hozzájárul-e ahhoz, hogy a levonások után megmaradt letéti pénzéből (szabadon felhasználható egyenleg, célzott pénz, védett pénz, szükségleti cikkekre fordítható pénz) **óvadék zárolásra** kerüljön arra az esetre, ha a mobiltelefon készülék javítása vagy annak pótlása szükséges.
- Szállítás közben a fogvatartott a mobiltelefont nem tarthatja magánál. A mobiltelefont egyéni felszerelési tárgyként kell kezelni, szállítása rendszeresített tárolóban történik, átvételére a szállítás napján kerül sor, átadás-átvételi dokumentummal.
- A fogvatartott előállításánál a mobilkészüléket az intézetből nem viheti magával, azt kikapcsolt állapotban köteles a zárkaszekrényébe elzárni. A zárkaszekrény zárhatóságáról a fogvatartott köteles gondoskodni.
- Munkahelyre, közösségi foglalkozásra, oktatásra, valamint a bv. intézet részéről engedélyezett távollét idejére a fogvatartott a mobiltelefont nem viheti magával. Ezekben az esetekben a fogvatartott a mobiltelefont a zárkaszekrényébe köteles elzárni.
- A mobiltelefon töltéséről a fogvatartott saját maga gondoskodik a tartozékként megkapott telefontöltővel. A telefon töltését csak a fogvatartott elhelyezésére szolgáló zárkában, lakóhelyiségben lehet végrehajtani.
- Fegyelmi és biztonsági elkülönítésnél a fogvatartott külön rendelkezés szerint tarthatja, vagy nem tarthatja magánál mobiltelefonját.
- A fogvatartottak a telefonegyenlegüket a kiétekezési boltban tölthetik fel, a célzott telefonálás jogcímen beérkezett pénzeszegek nem kerülnek automatikusan feltöltésre a mobilegylegre. A telefonegylegre feltöltött összeg a felhasználásig, vagy maximum a feltöltéstől számított 1 évig vehető igénybe.
- A telefonbeszélgetést az elítélt fogvatartás rendjére és biztonságára jelentett kockázatának figyelembevételével kell ellenőrizni, indokolt esetben megszakítható, amelyről az elítéltet tájékoztatni kell.
- A fogvatartott szabadulásakor a felszerelési raktáros a mobiltelefon átvételkor köteles a mobiltelefon működőképességét ellenőrizni. A telefon sérülése esetén kártérítési felelősséggel tartozik a fogvatartott.

A progresszív rezsimszabályokban meghatározott telefonálás időtartamába nem tartozik bele a :

- hivatalos és külföldi hivatalos személy a hivatalos eljárásban,
- a védő, a jogi képviselőként eljáró ügyvéd és jogtanácsos folyamatban lévő büntető, polgári, szabálysértési eljárásban, közigazgatási hatósági eljárásban vagy egyéb hatósági ügyben, valamint

büntetés-végrehajtási ügyben, illetve ilyen eljárás megindításának kezdeményezése érdekében eljárva, ideértve a meghatalmazás adását is,

- az elítélt és az egyéb jogcímen fogvatartott államának konzuli tisztviselője,
- a büntetőügyben eljáró tolmács,
- az egyházi személy hitéleti szolgálata ellátása során, a büntetés-végrehajtási szervvel kötött megállapodás alapján a büntetés-végrehajtásban vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet által megbízott más személy, jogvédő vagy karitatív tevékenységet folytató civil szervezet tagja, képviselője vagy ilyen szervezet megbízásából eljáró személy e tevékenység végzése során,
- valamint a büntetés-végrehajtási intézet által méltányolható esetben engedélyezett telefonon történő ügyintézés időtartama, amennyiben a telefon az adatátvitel technikai eszköze.

(2.sz. melléklet: Kapcsolattartás különböző végrehajtási fokozatban, részlegen és rezsimben)

6.7 Videóhívással megvalósuló elektronikus kapcsolattartás (Skype)

Rezsimszabályok által meghatározott a fogvatartott részére biztosítható, amely alkalmas arra is, hogy motivációs jelleggel más rezsimszabály hatálya alá tartozó fogvatartottat normakövető magatartásra ösztönözzön. Ez a lehetőség az engedélyezett hozzátartozókkal történő, érzelmi kötődést elősegítő kapcsolattartási forma.

Egészségügyi válsághelyzet vagy látogatást érintő különleges jogrend kihirdetése esetén ettől eltérően a fogvatartott magatartásától, rezsimbe sorolásától függetlenül engedélyezhető, maximum heti 2 alkalommal.

A fogvatartott a kapcsolattartójaként szereplő személyekkel teremthet kapcsolatot az alkalmazáson keresztül, ideértve a kirendelt vagy meghatalmazott védőt is. Múltánylást érdemlő esetben, az általános szabályok érvényesülése mellett az alkalmazás használható 2 fogvatartott kapcsolattartó közötti kommunikáció („házi beszélő”) lebonyolítására is.

A telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartási mód igénybevételéhez a kapcsolattartónak – ha kapcsolattartóként való nyilvántartásba vételekor ezen adatok megadására nem került sor – a bv. szerv részére írásban meg kell adnia az internet alapú telekommunikációs eszköz alkalmazásához regisztrált azonosító nevét, továbbá a kapcsolattartás időpontjáról való tájékoztatása érdekében az elektronikus levelezési címét.

A fogvatartott az engedélyezett, és rögzített rögzített kapcsolattartói esetében vehető igénybe, amennyiben nyilatkoztak az elérhetőségükről és a kapcsolattartás engedélyezése került.

Használatára a fogvatartott írásbeli kérelme alapján kerülhet sor. A kérelmet a reintegrációs tiszt engedélyezi valamint az engedélyt rögzíti az informatikai nyilvántartási rendszerben. Alkalmanként maximum 4 engedélyezett kapcsolattartóval engedélyezhető.

A fogvatartott felelőssége a hozzátartozó kiértesítése. Az intézetparancsnok vagy az általa kijelölt vezető hatáskörében, egyedi elbírálás alapján engedélyezhető a hozzátartozó előzetes kiértesítése a Skype kapcsolatfelvétel időpontjáról.

Fogvatartotti kérelem alapján, a videóhívást a **reintegrációs tiszt indítja**, a fogvatartott számára a telekommunikációs alkalmazás a kapcsolattartói **kapcsolatfelvétel visszaigazolása** és a **kapcsolattartó személyazonosságának megállapítása** után tehető elérhetővé.

Az alkalmazást használó kapcsolattartók személyazonosításának módja az érvényességi időn belüli személyazonosító igazolvány bemutatása útján valósul meg. A bv. intézetből hívott Skype végponton **maximum 4 személy tartózkodhat**. A Skype végponton tartózkodó további személyek beazonosítása kamerán keresztül személyazonosításra alkalmas, fényképes okmány felmutatásával történik.

Amennyiben a nyilatkozaton feltüntetett telekommunikációs alkalmazás azonosító név alapján a kapcsolatfelvétel sikertelen, arról a fogvatartottat dokumentált formában tájékoztatni kell, ez esetben a fogvatartott a nyilatkozat ismételt kitöltését követően újból benyújthatja kérelmét.

Amennyiben a videóhívás a bv. intézetnél felmerült technikai vagy egyéb okból meghiúsul, az elmaradt videóhívás pótlásáról a reintegrációs tiszt intézkedik. Amennyiben a videóhívás a kapcsolattartó oldalán felmerült okból hiúsul meg, a reintegrációs tiszt annak pótlásáról méltányosság alapján intézkedik.

A reintegrációs tiszt minden videóhívást rögzít a nyilvántartás erre a célra létrehozott menüpontjában.

A fogvatartott szabadulása esetén a bv. intézet törli a nyilvántartásból az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó adatokat.

Az elektronikus kapcsolattartást a fogvatartott védőjével folytatott hívás kivételével folyamatosan ellenőrizni kell. Az ellenőrzés elsősorban a videóhívásra telepített számítógép több képernyős, úgynevezett klón üzemmódba helyezésével egy másik számítógépen kerül végrehajtásra, mely lehetővé teszi a folyamatban lévő videóhívás vizuális és auditív figyelemmel kísérését.

A reintegrációs tiszt a **videóhívást megszakítja**, amennyiben a fogvatartott vagy kapcsolattartója kommunikációja, viselkedése a bv. intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát sérti vagy veszélyezteti, magatartása szeméremszétséges, továbbá amennyiben az engedélyezett kapcsolattartón kívül más személy kapcsolatot létesít a fogvatartottal, és azt felhívás ellenére sem fejezi be.

A videóhívás során irányadó szabályokról, azok betartása ellenőrzésének lehetőségéről, továbbá azok megszegésének következményeiről a bv. intézet előzetesen, a kérelmen és a nyilatkozaton tájékoztatja a fogvatartottat és kapcsolattartóját.

(6. sz. melléklet kérelem elektronikus kapcsolattartás engedélyezésére)

6.8 Csomagküldés szabályai

A fogvatartottnál tartható tárgyak több módon is a fogvatartott birtokába kerülhetnek. Első körben bekerülésekor hozza magával, vagy kiétekezésen megvásárolja a letéti pénze terhére, vagy csomagban kaphatja.

Az elítélt jogszabályban meghatározott módon csomagot fogadhat és küldhet. A csomagküldés lehetőségéről, módjáról és a költségek viseléséről a bv. intézet az elítélt útján küld értesítést.

Az elítélt havonta fogadhat és küldhet csomagot.

Az elítélt által küldött és a részére érkezett csomag súlya az öt kg-ot nem haladhatja meg.

Kivétel a gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, vagy gyógyhatású készítményt, kizárólag ruhaneműt, illetve lábbelit tartalmazó csomag.

Az elítélt a meghatározott gyakoriságon felül negyedévente egy alkalommal kizárólag ruhaneműt, illetve lábbelit tartalmazó csomagot is fogadhat.

A csomag a bv. intézet, valamint a fogvatartás biztonsága érdekében ellenőrizhető, ennek lehetőségéről az elítéltet tájékoztatni kell.

A bv. szerv területén kívülről érkező csomagban élelmiszer, tisztálkodási szer, dohánytermék, nem küldhető, erre az elítélt és a kapcsolattartásra jogosult figyelmét fel kell hívni.

Az elítélt kapcsolattartója az élelmiszert, tisztálkodási szert, dohányterméket tartalmazó csomagot ellenérték megfizetése mellett a bv. intézet területén működő, a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzletben állíttathatja össze jogszabályban meghatározott módon. Az ilyen csomag fogadása beleszámít a meghatározott gyakoriságba.

Ha az elítélt nem kap csomagot, a bv. intézet parancsnoka engedélyezheti, hogy az elítélt a letéti pénzéből – a személyes szükségleteire egyébként fordítható összeg felül – a csomag tartalmára vonatkozó szabályok figyelembevételével vásároljon.

A csomagküldés lehetőségéről és módjáról a fogvatartott saját költségén értesíti kapcsolattartóját, mellékelve a csomagküldés szabályait tartalmazó tájékoztatót.

A beérkezett csomagokat a postától történő átvételt követően csomagátvizsgáló géppel kell ellenőrizni függetlenül attól, hogy azok kiosztásra, vagy visszaküldésre kerülnek. A csomagvizsgálóval történő átvizsgálást csomag kézbesítését végző személyi állományi tag végzi, az átvizsgálásnál legalább még egy fő személyi állományi tag jelenlétét, vagy egy fő személyi állományi tag általi közvetlen megfigyelést kell biztosítani. Abban az esetben, ha a csomagvizsgáló berendezés röntgenképe alapján a csomag feltételezhetően tiltott, biztonságra veszélyes tárgyat/anyagot rejt, akkor ennek tényét azonnal jelenteni kell a szolgálatban lévő biztonsági tisztnek, aki a küldemény további útját felügyeli és a kiosztás során tanúként jelen van. A gyanús csomagokat bv. intézetenként, egységes módon meg kell jelölni.

A ruhaneműt, illetve lábbelit tartalmazó csomag teljes tartalmának átadása előtt a bv. intézet intézkedik a ruhanemű kimosása, illetve a lábbeli fertőtlenítése iránt. A csomagolóanyag az elítélt részére nem adható át, a bv. intézet intézkedik annak megsemmisítéséről, azonban a csomag átadásakor az elítéltet szóban tájékoztatja a feladó személyéről.

Amennyiben a címzett személye az azonosításra szolgáló adatokból egyértelműen nem állapítható meg, a csomagot felbontás nélkül a feladó részére vissza kell küldeni, az ok megjelölésével.

Az átvizsgált csomagokat a csomag kézbesítését végző személyi állományi tag ellenőrzi abból a szempontból, hogy a csomag átadható-e a fogvatartottnak (kapcsolattartótól érkezett, van engedélye, szerepel a csomagon is a feladó neve, címe).

A csomag visszaküldéséről (bármely okból is kerül visszaküldésre) a fogvatartottat tájékoztatni kell. Ennek tudomásul vételét a fogvatartott aláírásával dokumentálja az erre rendszeresített nyilvántartásban.

Csomagosztás előtt a fogvatartottat nyilatkoztatni kell, hogy át kívánja-e venni a csomagot. Amennyiben a fogvatartott a csomagot átveszi, azt a fogvatartott jelenlétében kell felbontani és ellenőrizni, ilyenkor az átadás közvetlen helyszínén más fogvatartott nem tartózkodhat. A csomag sértetlenségéről a felbontás előtt a fogvatartott szemrevételezéssel győződjön meg.

A csomagot az elítélt jelenlétében kell felbontani és tartalmát ellenőrizni. A csomagok ellenőrzéséhez technikai eszköz és szolgálati kutya is alkalmazható.

Ha a bv. intézet az elítélt számára a meghatározott gyógyszert, gyógyászati segédeszközt vagy gyógyhatású készítményt nem tudja biztosítani vagy beszerezni, az elítélt hozzátartozója vagy – kapcsolattartóként nyilvántartásba vett – harmadik személy – a bv. orvos javaslatára, a bv. intézet parancsnokának előzetes engedélyével – azokat csomagban beküldheti. Az ilyen tartalmú csomag fogadása nem számít bele a meghatározott gyakoriságba.

Az elítélt a meghatározott gyakoriságon felül negyedévente egy alkalommal kizárólag ruhaneműt, illetve lábbelit tartalmazó csomagot is fogadhat.

A csomagban talált olyan tárgyakat, amelyeket az elítélt nem tarthat birtokában, az elítélt letétjében kell elhelyezni, vagy – költségére – a feladónak vissza kell küldeni, kérelmére az általa megjelölt személy részére ki kell adni vagy meg kell semmisíteni. A csomagban talált olyan tárgyakat, amelyek letétbehelyezése vagy a visszaküldés nem lehetséges, és arról az elítélt sem rendelkezett, jegyzőkönyv felvétele mellett meg kell semmisíteni.

Az elítélt kapcsolattartója a csomagot a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzlet kínálatából rendelheti meg

- a) a bv. szerv által működtetett internetes felületen az ellenérték átutalásával, vagy
- b) a látogatás során az ellenérték készpénzben vagy bankkártyával történő megfizetésével.

A bv. intézet az elítélt részére a csomagot az ellenérték beérkezését, vagy a látogatást követő három munkanapon belül adja át.

(3.sz. melléklet: A fogvatartottak birtokában tartható tárgyak fajtánként és mennyiségi szempontból történő meghatározása)

6.8.1 A zárláncú és általános csomagküldés szabályai:

Az elítélt a jogszabályban meghatározott módon, havonta **1 db általános** csomag fogadására jogosult. A csomag súlya az 5 kg-ot nem haladhatja meg.

A rendszernek számtalan előnye van: kényelmes, otthoni ügyintézés, a kiétkező boltokban országosan egységes, a kiskereskedelmi üzletek átlagos árainál nem magasabb árak, egységes árukínálat. Az összeállított csomag minden esetben megfelel a fogvatartottak birtokában engedéllyel tartható tárgyak körével és mennyiségével.

Az általános csomag alatt:

- **a web shopon** keresztül megrendelt csomag,
- **a postai úton**, kívülről beküldött csomag,
- **illetve a látogatófogadás során összeállított csomag** vagy előre összeállított egységcsomag értendő

Az egységcsomagok értéke 2.500, 5.000, 7.500, illetve 10.000 Ft.

A fogvatartott kapcsolattartója web shopon keresztül vagy a látogatás során a kiétkezési boltban csomagot állíttathat össze a fogvatartott részére, melyet a kiétkezési bolt kínálatából rendelhet meg:

- A bv. szerv által működtetett internetes felületen az ellenérték átutalásával, illetve bankkártyás fizetési mód alkalmazásával, vagy
- látogatófogadást megelőzően vagy azt követően a kapcsolattartó készpénzben vagy
- bankkártyával történő megfizetésével
- egységcsomagok valamelyikét vásárolhatja meg, vagy
- összeállíttathatja a csomagot a kiétkezési bolt árukínálatából, mely a webshop felületéhez hasonló, de kizárólag az üzemeltető által elérhető felületen valósulhat meg oly módon, hogy a rendelést a kapcsolattartó igénye alapján az alkalmazott adja le, a megrendelést a kapcsolattartó jóváhagyásával és írásos igazolását követően lehet a rendszerbe elküldeni.

A dohánytermékek a fogvatartott a kijelölt üzletben vásárolhatja meg, vagy a látogatás során összeállított csomag tartalmazhatja. (beleszámít a havi csomag fogadásba), súlya max. 5 kg.

A bv. intézetből nem küldhető ki, és nem érkeztethető olyan csomag, amelyen a feladó neve és címe nincs feltüntetve.

Amennyiben a csomag nem engedélyezett kapcsolattartótól érkezett, vagy a küldemény súlya – a ruházatot, gyógyszert vagy gyógyászati segédeszközt tartalmazó csomag kivételével – meghaladja a mérlegek eltéréséből adódó tűréshatárt (5500 grammot), úgy a csomag visszaküldésre kerül.

6.8.2 Csomagrendelés látogatás során

A látogatófogadást megelőzően vagy azt követően a kapcsolattartó a csomagot kétféleképpen rendelheti meg, melyet mindkét esetben készpénzzel vagy bankkártyával az üzemeltető alkalmazottjánál fizethet ki:

- a) a kapcsolattartó a kiétekzési boltban előre összeállított, legalább négy, különböző árkategóriájú (2.500, 5.000, 7.500, 10.000ft) termékeket tartalmazó csomag valamelyikét vásárolhatja meg, vagy
- b) összeállíttathatja a csomagot a kiétekzési bolt árukínálatából.

Látogatás során vásárolt fix árkategóriájú csomag kizárólag dohánytermékkel bővíthető ki.

6.8.3 Postai úton, kívülről érkezett csomag

A kiétekzési bolt árukínálatába nem tartozó, de a fogvatartottnál birtokban tartható tárgyakat, termékeket, árucikkeket - kivéve élelmiszer, dohánytermék, tisztasági szerek - a fogvatartott a kapcsolattartójával csomagban beküldetheti.

Amennyiben a fogvatartott kapcsolattartóval nem rendelkezik, kérelmezheti ezen termékek, valamint a vallási étkezési szokásainak megfelelő élelmiszerek kiétekzési bolt általi beszerzését.

Kérelemre, egyedi elbírálás alapján az alábbi csomagengedélyek rögzíthetők az általános csomagon felül:

- orvosi javaslatra kizárólag gyógyszert, gyógyászati segédeszközt, gyógyhatású készítményt tartalmazó csomag,
- ruházatot, lábbelit tartalmazó csomag,

Amennyiben a csomag nem engedélyezett kapcsolattartótól érkezett, vagy a küldemény súlya - a ruházatot, gyógyszert vagy gyógyászati segédeszközt tartalmazó csomag kivételével - meghaladja a mérlegek eltéréséből adódó tűréshatárt (5500 grammot), úgy a csomag visszaküldésre kerül.

Az elítélt a havi egy csomagfogadáson felül negyedévente egy alkalommal kizárólag ruhaneműt, illetve lábbelit tartalmazó csomagot is fogadhat, melyben nem küldhető élelmiszer, dohányáru, tisztasági felszerelés, tisztítószerek sem.

A bv. intézet általi átvételt követően megsérült csomag tartalmát még a fogvatartott beleegyezése esetén sem lehet kiosztani, azt a sérülésről felvett jegyzőkönyv egyidejű csatolásával az üzemeltető kijelölt képviselőjének 3 munkanapon belül vissza kell küldeni. A sérülés észlelését követően haladéktalanul intézkedni kell az üzemeltető értesítésére és az új csomag soron kívüli összeállítására, továbbá a sérülés okának kivizsgálására és a kártérítési felelősség megállapítására.

Amennyiben a csomag láthatóan sérülésmentes, de a felbontást követően a benne lévő termékek köre a tételes kimutatáson feltüntetett mennyiséggel, vagy megnevezéssel nem egyezik vagy sérült, annak tényét jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A hiányzó vagy sérült tételek pótlásáról haladéktalanul intézkedni kell, a hiány vagy a sérülés okának kivizsgálása és a kártérítési felelősség megállapítása mellett.

7 Egységes kiétkezés

Az elítelt a munkadíjából és a szabadon felhasználható letéti pénzéből – a bv. intézet parancsnoka által meghatározott időben és módon – az alapmunkadíj ötszörösének megfelelő összegnek a rezsimbesorolása szerinti mértékéig vásárolhat szükségleti cikket.

A szükségleti cikkek vásárlása esetében az elíteltnek előnyben kell részesíteni a tisztasági és tisztító szereinek megvásárlását.

Korlátozás nélkül vásárolhat szükségleti cikket a várandós nő vagy a kisgyermekes nő a gyermeke születésével kapcsolatos társadalombiztosítási juttatásból, ameddig a gyermek a bv. intézetben vele van elhelyezve.

Az elítelt a szükségleti cikkek vásárlására meghatározott összegen felül – a letéti pénze terhére, ha a bv. szerv felé nincs fennálló tartozása – engedéllyel megvásárolhatja a bv. intézetben magánál tartható tárgyakat, hozzátartozójának ajándékot vásárolhat, szabadulása előtt a polgári ruházatát kiegészítheti.

A bv. intézetnek az elítelt részére havonta legalább kétszeri vásárlásra kell lehetőséget biztosítania.

Az elítelt a zárkában vagy a lakóhelyiségben a szükségleti cikkeket a tisztasági és a közegészségügyi előírások betartásával köteles tárolni.

A vásárlás a bv. intézet területén működő, a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzletben történik.

A fogvatartott árlista alapján vásárolhat, amelyet jól látható helyen közzé kell tenni, az aktuális bruttó árakkal.

Valamennyi bv. intézetben egységes árukínálatot biztosítanak, az árakat egységesen, a kiskereskedelmi üzletek átlagos árának megfelelően megállapították meg.

A kiétkezési bolt árukínálatában szereplő termékek a központi cikktörzsben vannak rögzítve.

A kiétkezési boltban a fogvatartott csak a fényképes kiétkezési kártyájának bemutatását követően vásárolhat a saját kártyájával, a saját letéti számlája terhére.

A fogvatartott részére a vásárlás lehetőségét meg kell tagadni, ha a kiétkezési kártyán található fénykép eltér a kiétkezési bolti programban rögzített fényképtől, vagy ha a fogvatartott nem a saját kiétkezési kártyáját akarja használni.

A fogvatartott nem vásárolhat olyan terméket, amelytől el van tiltva.

Bv. intézet biztosítja, hogy az elítelt a szabad felhasználású letéti pénze terhére a bv. intézet területén működő személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzlet kínálatából napilapra, hetilapra vagy folyóíratra előfizethessen. (9.számú melléklet) Az elítelt kapcsolattartója részére is lehetővé kell tenni az ellenérték csomagküldés szabályai szerinti megfizetés mellett. Az előfizetés nem számítható be csomagküldeményként.

Felhasznált irodalom:

- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbírság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- Reintegrációs kézikönyv
- Czenczer Orsolya-Ruzsonyi Péter: Büntetés-Végrehajtási Reintegrációs Ismeretek, Dialog Campus Kiadó Budapest, 2019.
- 3/2020. (II.27.) BVOP utasítás a csomagküldés, valamint a kiétkezés egységes végrehajtásáról
- 12/2020. (IV.24.) BVOP utasítása a látogatás végrehajtásának eljárási szabályairól
- 29/2021. (V.19.) BVOP utasítása a telekommunikációs eszköz útján történő elektronikus kapcsolattartás eljárásrendjéről
- 35/2020. (VII. 16.) BVOP utasítása Telekom hálózatos, nem nyilvános mobil távközlési szolgáltatás fogvatartottak részére történő működtetésével kapcsolatos feladatokról
-

8 ÖSZTÖNZŐ RENDSZER

8.1 A jutalmazás

A magatartás-szabályozás alapvető módszere, a kívánt viselkedés megerősítése. Rendeltetése az, hogy ösztönözzön a végrehajtás célját szolgáló szabályok betartására.

A jutalmazás azonban csak akkor éri el a **célját**, ha figyelembe veszi az elítélt képességeit, adottságait, előmenetelét, ha megfelelő időben történik, ha, és ha fokozatos.

A jutalomban megnyilvánuló elismerés növelheti az elítélt önbizalmát, jobb teljesítmény elérésére sarkallhatja.

A jutalmak nem jogosultságok, amelyek eleve járnak, hanem a jutalmazásra feljogosított büntetés-végrehajtási alkalmazott (reintegrációs tiszt, büntetés-végrehajtási osztályvezető, parancsnok) mérlegelésétől függően adhatók.

Jutalmat a személyi állomány bármely tagja kezdeményezhet, de a jutalmazási javaslatban nem szerepelhet a javasolt jutalom. A jutalmazás kezdeményezője, illetve a jutalmazási jogkörrel rendelkező figyelembe veheti az elítélt rendkívüli események megelőzése és felszámolása érdekében tanúsított együttműködő magatartását.

A jutalmazásra a jutalmazási javaslati lap kiállításával tehetünk javaslatot.

(4. sz. melléklet: Jutalmazási javaslat)

A törvény rendelkezése szerint jutalomba részesíthető az elítélt:

- példamutató magatartásáért,
- a munkában elért eredményéért,
- tanulásban tanúsított szorgalmáért,
- a közösség érdekében végzett tevékenységéért,
- élet vagy jelentős anyagi érték megmentésében, vagy
- súlyos veszély elhárításában vett részt.

8.1.1 Az elítéltnak adható jutalmak:

- dicséret, (a dicséretet az elítélt nyilvántartásába be kell jegyezni)
- kondicionáló terem használatának díjmentes használatának engedélyezése, egy hónaptól három hónapig terjedő időtartamra
- látogatófogadás soron kívül, a látogatási idő meghosszabbítása, (az elítélt a havi látogató fogadáson felül jogosult, valamint alkalmanként legfeljebb harminc perccel hosszabbítható.)
- a személyes szükségletekre fordítható összeg növelése, (egy hónaptól három hónapig terjedő időtartamra, legfeljebb száz százalékkal növelhető)
- pénzjutalom,
- tárgyjutalom,
- a végrehajtott fenyítés nyilvántartásból törlése, (a nyilvántartásból törölt fenyítést az elítéltről készített értékelő véleményekben nem lehet feltüntetni)
- látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása soron kívül (legalább 2 óra)
- jutalom kimaradás (max. 24 óra)
- jutalom eltávozás (fegyházban 5 nap/év, börtönben 10 nap/év, fogházban 15nap/év)

A büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a felsorolt valamennyi jutalom adására jogosult. **Kizárólag** a büntetés-végrehajtási intézet **parancsnoka** jogosult a végrehajtott fenyítés nyilvántartásból törlése, a

látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása, soron kívül, a jutalom kimaradás és a jutalom eltávozás engedélyezésére.

A kondicionáló terem használatának díjmentes biztosításáról, a személyes szükségletre fordítható összeg növeléséről, a pénzjutalomról és a tárgyjutalom adásáról a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka által kijelölt vezető a jogosult.

A reintegrációs tiszttel jogosult a jutalmak közül dicséret, valamint a látogatófogadásáról soron kívül, s a látogatási idő meghosszabbítása jutalmak adására.

A látogató büntetés-végrehajtási intézeten kívüli fogadása, a jutalom kimaradás és a jutalom eltávozás időtartama a szabadságvesztésbe beszámít. A jutalom kimaradásra és a jutalom eltávozásra egyebekben a kimaradás és az eltávozás szabályait kell alkalmazni.

A szélesebb körben alkalmazható intézet elhagyási lehetőségek és a rezsimkategóriák bevezetésével létjogosultságot nyerő további klasszifikációs elemek – felelősségtudatukat erősítve – **elősegítik a hosszabb szabadságvesztést töltők esetében a börtönártalmak csökkentését és a reintegrációhoz való aktív viszony kialakítását.**

8.2 Az elítéltek fegyelmi felelőssége

Mindenütt, ahol emberek élnek együtt, különösen a büntetés-végrehajtás kényszerfeltételei között, szükség van bizonyos rendre és a közösségi együttélési szabályok betartására.

A fegyelem fenntartás és a fegyelmi büntetések kiszabása a börtönök működésének a leglényegesebb és ezért egyik legfontosabb kérdései közé tartozik.

Fegyelemsértést követ el az a fogvatartott:

- aki a büntetés-végrehajtás rendjét **szándékosan megszegi**,
- más fogvatartottat fegyelemsértés elkövetésére **szándékosan rábír**,
- vagy más fogvatartott részére fegyelemsértés elkövetéséhez **szándékosan segítséget nyújt.**

8.2.1 A fenyítés célja,

- hogy a fegyelemsértést elkövetőt és a többi fogvatartottat visszatartsa újabb fegyelemsértés elkövetésétől,
- helyreállítsa a büntetés-végrehajtás rendjét és biztonságát, továbbá, hogy a fegyelemsértést elkövetőt együttműködésre ösztönözzé.

A fenyítés kiszabásakor a fegyelemsértés és a fegyelemsértést elkövető egyedi körülményeit mérlegelni kell.

A fegyelmi felelősség bizonyítása a büntetés-végrehajtási szervezet feladata.

A büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományának tagja a fegyelemsértés észlelését köteles haladéktalanul írásban jelenteni.

A fegyelmi eljárás kezdeményezésekor, a „**fegyelmi eljárás kezdeményező lapon**” meg kell jelölni

- a fogvatartott azonosítására vonatkozó adatokat,
- a fegyelemsértés alapjául szolgáló cselekmény elkövetésének helyét és idejét,
- a cselekmény rövid leírását és
- az esetleges bizonyítási eszközöket.

(5.sz.melléklet: Fegyelmi eljárás kezdeményező lap)

A fegyelmi eljárás kezdeményezését, elrendelését, határidejének a meghosszabbítását, az eljárás felfüggesztését - kivéve, ha ennek oka a fogvatartott jogtalan távolléte -, valamint a fegyelmi felelősség tárgyában hozott döntést az eljárás alá volt fogvatartottal írásban is közölni kell, aki ennek megtörténtét az aláírásával igazolja

Ha a fogvatartott írni, olvasni nem tud, vagy az aláírást megtagadja, a közlés megtörténtét két tanú aláírásával, írásban kell rögzíteni. A fegyelmi eljárást kezdeményező iratot a fogvatartottal való közlés után - legkésőbb a közlést követő munkanapon - a fegyelmi eljárás kezdeményezője eljuttatja a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának vagy a parancsnok által kijelölt fegyelmi megbízottnak.

8.2.2 Fegyelmi vétség elbírálása a reintegrációs tiszthatáskörében

A reintegrációs tiszthogvatartottakkal való viszonyát, szerepét és alapfeladatát tekintve is az a személy, aki elsősorban azért felelős, hogy a fogva tartás és a reintegráció kettőssége sikeresen megvalósuljon, nem csupán a mindenki számára látható körülményeket tudja értékelni a fegyelmi eljárás során, hanem egyéb belső, mögöttes okokat is képes bevonni az eljárásba. A reintegrációs tiszth – a meghallgatást követően – három irányt szabhat az eljárásnak:

- a fogvatartottat kioktatásban részesítheti, ha a cselekmény tárgyi súlya és az elkövető személyisége miatt a feddés kiszabása szükségtelen;
- legenyhébb fenytésként feddést szabhat ki;
- vagy a jogszabályban nevesített esetekben köteles visszautalni az ügyet a fegyelmi jogkör gyakorlójának.

8.2.3 A büntetés-végrehajtás rendjét vétkesen megsértő elítélttel szemben, valamint a büntetés-végrehajtás rendjének és biztonságának biztosítása érdekében a következő fenytések alkalmazhatók:

- **feddés,**
- a **magánál tartható tárgyak körének** - a kondicionáló terem és a vízmelegítő használatának - **korlátozása**, amely legalább egy, legfeljebb hat hónapig tarthat,
- büntetés-végrehajtási intézet által szervezett programokon, rendezvényeken, művelődési, szabadidős, illetve sportprogramokon való **részvétel korlátozása**, attól való eltiltás meghatározott alkalmakra, de legfeljebb három hónapig,
- a **többletszolgáltatások**, így a kondicionáló terem, hűtőszekrény, és a vízmelegítő használatának **megvonása** legalább egy hónaptól, legfeljebb három hónapig,
- a **személyes szükségletekre fordítható összeg csökkentése**, hat hónapig terjedő időre, legfeljebb ötven százalékkal,
- **magánelzárás.**

A magánál tartható tárgyak korlátozása fenyítés köre az alábbiakra terjed ki:

- hajápolási eszközök (hajszárító, hajsütővas, csavarók és csipeszek, hajháló, zuhanysapka),
- sportruházat,
- az érintésvédelmi szabványnak megfelelő vízforraló, vízmelegítő 350 W teljesítményig,
- saját tulajdonú TV-készülék,
- zseb- és kártyanaptár,
- folyóiratok, napilapok,
- elemmel működtethető zsebrádió, fülhallgató,
- karóra,
- tartalék elemek,
- kártya, nem elektronikai társasjáték,
- kézimunka-felszerelés,
- hangszer,
- dohánytermék, kávé.

A fenyítés a felsorolt tárgyak valamelyikére vagy több tárgyra is kiterjedhet. A korlátozás alá tartozó tárgyak körét a fegyelmi határozatban meg kell jelölni, a végrehajtás kezdő napján a fogvatartott tárgyainak letételezésére a bv. szerv intézkedik.

Fegyelmi ügyben az eljárás alá vont fogvatartott elkülönítése akkor rendelhető el, ha az eredményes vizsgálat érdekében indokolt.

A fegyelmi elkülönítés az első fokú eljárás tartamáig, legfeljebb azonban **húsz napig** tarthat, ez idő alatt a fogvatartott nem érintkezhet a fegyelemsértés többi elkövetőjével, a tanúkkal és a sértettekkel, a Büntetés-végrehajtási törvényben meghatározott jogai azonban a magánál tartható tárgyak körének kivételével nem korlátozhatók.

A fegyelmi elkülönítést hivatali időn túl, a fegyelmi jogkör gyakorlójának akadályoztatása esetén vagy halaszthatatlan esetben a biztonsági tiszt is elrendelheti. Ennek tényét írásban kell rögzíteni

Az elkülönítést meg kell szüntetni, ha a határideje lejárt, vagy a fegyelmi jogkör gyakorlójának rendelkezésére a határidőn belül is, ha az elkülönítés oka már nem áll fenn.

A fegyelmi ügyet kivizsgálónak kell biztosítania az eljárás alá vont fogvatartott részére, hogy megismerhesse a fegyelmi eljárással összefüggő jogait és kötelességeit, Ennek tényét írásban rögzíteni kell.

A magánelzárás **fegyházban huszonöt, börtönben húsz, fogházban tíz napig** terjedhet, amelynek időtartama alatt engedélyezhető, hogy az elítélt dolgozzon vagy iskolába járjon. **A magánelzárás, ha az elítélt dolgozik, fegyházban húsz, börtönben tizenöt és fogházban öt napig terjedhet.** Magánelzárás **várandós és kisgyermekes nővel szemben nem alkalmazható.**

A személyes szükségletekre fordítható összeg csökkentés fenyítés végrehajtása nem akadály a fogvatartott más büntetés-végrehajtási intézetbe történő átszállításának.

A magánelzárás végrehajtása alatti dohányzás helyét, idejét, magánál tartható tárgyak körét, a magánelzárást töltő fogvatartottakra vonatkozó szabályokat a házirendben kell meghatározni.

A fogvatartott által okozott anyagi kár esetén a fogvatartottakkal kapcsolatos kártérítési eljárásról szóló hatályos szabályzóban foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy a károkozás szándékosságát, illetve gondatlanságát fegyelmi eljárásban kell megállapítani. A fogvatartottak által elkövetett szándékos károkozások esetén, amennyiben a fegyelmi eljárás során megállapítást nyer, hogy a fogvatartott a károkozást szándékosan követte el, akkor ötvenezer forintot meg nem haladó kár esetében szabálysértési, azt meghaladóan büntetőfeljelentést kell tenni. A feljelentéstől még abban az esetben sem lehet eltekinteni, ha a kár megtérül.

A magánelzárás végrehajtása alatt az elítélt:

- kimaradásra és eltávozásra nem mehet,
- a védőjével való kapcsolattartást kivéve nem telefonálhat, és nem levelezhet,
- nem küldhet, és nem kaphat csomagot,
- nem fogadhat látogatót, kivéve a lelkeszt, valamint a szabadulás előkészítése érdekében a leendő munkáltatóját, a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőt és a karitatív szervezet megbízottját,
- a személyes szükségleteire nem vásárolhat,
- nem veheti igénybe a büntetés-végrehajtási intézet művelődési és sportolási lehetőségeit, sajtóterméket nem olvashat.

A magánelzárást töltő elítélt jogosult:

- a fenyítés végrehajtása alatt a büntetőeljárással kapcsolatos jogainak gyakorlására,
- naponta 1 óra időtartamban szabadlevegőn tartózkodni,
- férfi fogvatartott hetente egy, női fogvatartott hetente két alkalommal fürödni,
- az intézetparancsnok engedélyével, felügyelettel, saját költségén súlyos beteg hozzátartozóját meglátogatni, valamint részt venni hozzátartozója temetésén,
- 1 db könyvet, és ezen felül leveleit, családi fényképeit, vallási kegytárgyait (kivéve a nemesfémből készültek) indokolt mennyiségben, valamint 1 váltás alsóneműt és a parancsnok által meghatározott evő eszközeit magánál tartani,
- étkezést (reggeli, ebéd, vacsora) követően dohányozni,
- a jogi képviselőjével telefonon és levelezés formájában korlátlanul, személyesen a hivatali munkarend szabályainak betartása mellett kapcsolatot tartani,
- külföldi fogvatartott - kérelme alapján - az illetékes külképviseletet felhívni.

A magánelzárás fenyítés végrehajtását – amennyiben a bv. szerv orvosa vagy pszichológusa azt nem ellenjavallja – **a kiszabást követő 30 napban** meg kell kezdeni. A bv. szerv orvosa vagy pszichológusa, ellenjavallat esetén a végrehajtási lapon annak időtartamát rögzíti.

A fogvatartott a magánelzárást az **e célra kialakított zárkában** egyedül tölti.

A magánelzárás fenyítés végrehajtása során az ápoló és a reintegrációs tiszt a fogvatartottat naponta ellenőrzi, az ellenőrzés időpontját, megállapításait aláírással együtt rögzíti a végrehajtási lapon.

Az elítélt a magánelzárás végrehajtása alatt is érintkezhet a védővel, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnokának engedélyével, felügyelettel meglátogathatja a súlyos beteg közeli hozzátartozóját, részt vehet a közeli hozzátartozója temetésén.

A magánelzárás végrehajtása folytán elmaradt látogatás, csomagküldemény és az elítélt személyes szükségleteire szolgáló vásárlás a magánelzárás végrehajtása után engedélyezhető.

Ha az orvos vagy a pszichológus az elítélt egészségi állapota miatt a magánelzárás végrehajtásának megkezdését, vagy folytatását nem javasolja, a magánelzárás végrehajtását félbe kell szakítani.

Letartóztatottal szemben feddés, személyes szükségletre fordítható összeg csökkentése, három hónapig terjedő időre, valamint 20 napig terjedő magánelzárás alkalmazható.

/ letartóztatott fiatalkorú esetén a magánelzárás 10 napig terjedhet/

A magánelzárás a fiatalkorúak *börtönében tíz*, a fiatalkorúak *fogházában öt nap*, *letartóztatásban tíz nap*, *elzárás esetén is öt napig* terjedhet. A magánelzárással fenytett fiatalkorút az iskolai órától, reintegrációs programokról nem lehet eltiltani. Dohánytermék tartása, illetve dohányzás esetén **fegyelmi eljárás nem indítható**, ebben az esetben csak a dohányterméket lehet elvenni a fiatalkorútól.

A magánelzárással fenytett fiatalkorút az iskolai órákról és a reintegrációs programokról nem lehet eltiltani.

Felhasznált irodalom:

- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- 14/2014. (XII. 17.) IM rendelet a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak fegyelmi felelősségéről
- Rintegrációs kézikönyv

9 Pszichés egyensúlyvesztés szempontjából veszélyeztetett fogvatartotti csoportok

A fogvatartás teljes időtartama alatt kiemelt figyelmet kell fordítani az egyén pszichés teherbíró képességét jelentősen meghaladó állapotok és események (a továbbiakban: krízisveszély) megelőzésére és kezelésére. A veszélyeztető körülmények vagy azok előjeleinek észlelésekor mérlegelni kell, hogy fennáll-e valamely pszichológiai vagy pszichiátriai, pszichoaktív szerhasználattal összefüggő, magánéleti, közösségi-beilleszkedési, fogvatartási vagy más pszichoszociális probléma.

A pszichológiai egyensúlyvesztés jeleinek észlelésekor vagy annak hangoztatásakor haladéktalanul intézkedni kell a fogvatartott büntetés-végrehajtási orvosa általi (a továbbiakban: orvos) vizsgálatára, valamint az orvos javaslatára a további szakirányú vizsgálatára.

A fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó személyi állománynak (reintegrációs tiszt, körletfelügyelő, munkáltatási felügyelő) figyelemmel kell kísérnie:

- a) a bv. intézetén kívüli kapcsolati eseményeket (haláleset, válás, egészségi probléma, gyermek születése stb.);
- b) a kapcsolattartásban mutatkozó változásokat;
- c) a büntető- vagy más hatósági eljárási folyamatok alakulását;
- d) a zárt intézeti közösségi kapcsolatokat és konfliktusokat;
- e) a fogvatartottak pszichés állapotában mutatkozó változásokat;
- f) a munkateljesítmény esetleges romlását;
- g) a fogvatartott hangulati változásait.

A megelőzés érdekében a szakterületek, valamint a bv. szervek közötti hatékony információátadás és együttműködés támogatására a veszélyeztetett fogvatartottakról nyilvántartást (a továbbiakban: Nyilvántartás) kell vezetni.

A Nyilvántartás azokat a fogvatartottakat tartalmazza, akik esetében az előzményeik ismeretében a megelőző intézkedések mellett is alapos okkal számítani lehet öngyilkosságra vagy más önártalom/önkárosítás megjelenésére, pszichoaktív szerhasználatból eredő magatartási zavarra vagy fiziológiai krízisre, hátrányos közösségi helyzetükből eredő pszichés- vagy alkalmazkodási-magatartási krízis kialakulására. Ennek érdekében a fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó szakterületek dolgozói naponta nyomon követik a Nyilvántartás adataiban bekövetkező változásokat.

9.1 A Nyilvántartás alcsoportjai:

- a) magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak;
- b) önkárosító fogvatartottak;
- c) pszichoaktív szerhasználat szempontjából magas kockázatú fogvatartottak;
- d) bántalmazás szempontjából magas kockázatú fogvatartottak;
- e) hosszú ítélletartam miatt labilis fogvatartottak;
- f) egyéb okból veszélyeztetett fogvatartottak.

A fogvatartást végrehajtó bv. szervezetben objektumonként önállóan, állandó tagságú bizottság működik, tagjai legalább hetente egy alkalommal egyeztetnek. A bizottság dönt a Nyilvántartás adatainak módosításáról, fenntartásáról vagy törléséről.

9.2 A Bizottság vezetője a bv. osztályvezető, tagjai:

- biztonsági osztályvezető
- egészségügyi osztály kijelölt tagja
- pszichológus
- a bizottság munkájában további szakterület képviselői részt vehetnek (reintegrációs tiszt, lelkesztő, bv. pártfogó felügyelő)

9.3 A Bizottság szakmai feladatai:

- a Nyilvántartásban szereplő információk egyeztetése;
- a fogvatartott Nyilvántartásba felvezetése;
- javaslattevés fogvatartottra vonatkozó intézkedésre;
- szükség esetén egyéni kezelési utasítási terv kidolgozása;
- a Nyilvántartás adatainak aktualizálása, módosítása;
- adat Nyilvántartásból törlésének szakmai megvitatása, végrehajtása.

A fogvatartott egészségügyi befogadása során az orvos és az egészségügyi szakdolgozó kötelessége – a kompetencia szinteknek megfelelően – az egészségügyi dokumentációban rögzíteni a fogvatartott:

- korábbi öngyilkossági cselekményeire vonatkozó részletes adatait;
- pszichiátriai megbetegedéseit és előtörténetét.

Amennyiben a fogvatartott a befogadás során súlyos pszichés egyensúlyvesztés vagy öngyilkossági veszélyeztetettség jeleit mutatja, az orvosnak a fogvatartott állapotától függően pszichiátriai szakrendelésre, pszichiátriai osztályra vagy az IMEI-be kell beutalnia.

9.4 Kiemelt jelentőségű előzményi adat lehet:

- a több öngyilkossági cselekmény az élettörténetben;
- a súlyos egészségi következményű, életveszéllyel járó cselekmény;
- az elmúlt két évben, illetve a közelmúltban bekövetkezett öngyilkossági cselekmény;
- nagyfokú indulati potenciál;
- az ítélőképességet jelentősen befolyásoló megbetegedés;
- pszichoaktív szerhasználat, illetve alkoholbetegség;
- az elvonásos állapot.

9.5 Reintegrációs szakterület feladatai:

- A veszélyeztetett fogvatartott fekhelyét úgy jelöli ki, hogy annak tevékenysége a zárkában betekintéssel könnyen ellenőrizhető legyen.
- A „magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak” esetében a reintegrációs tiszt zárkalátogatásai során naponta hangulatellenőrzést végez, amelyekről hetente legalább egy alkalommal – változás esetén haladéktalanul – hangulatjelentést készít.
- Értékeli a kapcsolattartásból származó adatokat, veszélyeztető körülmény észlelésekor intézkedik a megelőzés érdekében.
- A „magas öngyilkossági kockázatú fogvatartott”-at kéthetente egyéni foglalkozás keretében meghallgatja.

9.6 Biztonsági szakterület feladatai:

- A biztonsági szemle, az átfogó biztonsági vizsgálat, valamint – annak végrehajtási keretei adta lehetőségek szerint – a napi biztonsági ellenőrzés során kiemelt figyelmet kell fordítani az elkövetést elősegítő fizikai adottságok feltárására, megszüntetésére, továbbá az önkárosító/önártó cselekmények elkövetésére alkalmas eszközök (pl. kötél, zsinag, hajlékony kábel, fonál, éles eszköz stb.), valamint kábító- vagy bódítószerek, vegyszerek és engedély nélkül tartott gyógyszer kiszűrésére.
- A korábban öngyilkosságot megkísérlő vagy a saját testi épsége elleni önkárosító cselekményt elkövető fogvatartott zárkájában – függetlenül attól, hogy az aktuális Nyilvántartásban szerepel-e – a megelőzés érdekében elektronikus megfigyelési eszköz helyezhető el, a zárkában vagy más helyiségben nem maradhatnak egyedül.
- A „magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak” ellenőrzésének gyakoriságát úgy kell meghatározni, hogy az ellenőrzés a fogvatartott számára ne legyen kiszámítható. A „magas öngyilkossági kockázatú fogvatartottak” ellenőrzését nappal 60, éjszaka 30 percenként kell elvégezni, illetve egyénileg kell megvizsgálni, hogy szükséges-e az ellenőrzések gyakoribb végrehajtása. A tevékenység rendszeres ellenőrzése mellett 12 óra alatt legalább 3 soron kívüli ellenőrzést kell végrehajtani.
- A személyi állomány tagjánál egyedi azonosítóval ellátott vágóeszközt kell rendszeresíteni, amely további sérülés okozása nélkül alkalmas az önakasztás eszközeként használt anyag elvágására. A vágóeszközt a szolgálatban lévő körletfelügyelő vagy a személyi állománynak az a tagja tartja magánál, aki a leghamarabb képes a beavatkozásra.
- A biztonsági tiszt feladata a Nyilvántartásban szereplő fogvatartottakra vonatkozó információknak a felügyelők szolgálati helyeire továbbításának biztosítása.
- Amennyiben a Nyilvántartásban szereplő fogvatartott egyszemélyes elhelyezése válik szükségessé magánelzárás vagy elkülönítés végrehajtására, az elrendelő köteles a Bizottság állásfoglalását kikérni az egyszemélyes elhelyezés végrehajthatóságára vonatkozóan. Ha a Bizottság a fogvatartott egyszemélyes elhelyezését jóváhagyja, úgy a zárka elektronikus megfigyelési eszközzel történő megfigyelését folyamatosan biztosítani kell.

Az egészségét szándékosan károsító fogvatartott egészségügyi ellátása érdekében az egészségügyi szakterületet haladéktalanul értesíteni kell.

Felhasznált irodalom:

- 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- 18/2020. (V.29.) BVOP utasítás a fogvatartotti krízisek, öngyilkossági kísérletek és önártalmak megelőzéséről

10 Digitális technikák kapcsolódása a reintegrációhoz –KIOSZK- Fogvatartotti Kezdeményezésű Kérelmek Modul- Útmutató.

A KIOSZK – Fogvatartotti Kezdeményezésű Kérelmek Modul olyan, egyedi fejlesztésű büntetés-végrehajtási szakrendszer, melyben az adatrögzítések és lekérdezések egy jelentős részét fogvatartott személyek végzik el. Ennek során nem állnak közvetlen felügyelet alatt, ha kérdésük lesz, vagy akadályba ütköznek a rendszer használatakor, a részlegen dolgozóktól tudnak segítséget kérni.

A büntetés-végrehajtási jogviszony keretében a KIOSZK rendszerrel valósul meg első ízben, hogy a fogvatartottak önkiszolgáló ügyintézészt vehetnek igénybe. Eddig elektronikus rendszerekhez csak ritkán, a büntetőeljárások során őket megillető, elektronikus irat-betekintési jog gyakorlása kapcsán fértek hozzá.

10.1 A KIOSZK bemutatása, célja, funkciói

A KIOSZK egy ügyintézési pont, ami egy számítógépből, fogvatartotti kártya olvasóból és egy speciális billentyűzetből áll.

Célja, hogy a fogvatartottak jobban hozzáférjenek a saját adataikhoz, irataikhoz, és ügyintézészt tudjanak kezdeményezni a személyi állomány direkt közreműködése nélkül is.

A KIOSZK négy különféle szolgáltatást nyújt a fogvatartottaknak:

- Kérelmi lapot lehet indítani vele 16 különböző kérelemben. A számítógép segít a pontos kitöltésben.
- Programokra és ellátásokra lehet jelentkezést leadni. Ezek lehetnek általánosok, mint egy orvosi vizsgálat, vagy konkrét a személyi állomány által rögzített programok, például könyvtárlátogatás vagy ünnepi istentisztelet.
- A saját adatok közül lehet megnézni olyanokat, amihez eddig személyes meghallgatásra volt szükség. Ilyenek például a letéti pénz adatok, vagy az aktuálisan töltött ítélet.
- Dokumentumokat lehet megnézni benne. Ezek lehetnek általános tájékoztatók, mint például a házirend, vagy személyre szóló iratok, amilyen a számlakarton.

A KIOSZK felhasználására történő fogvatartotti oktatást érdemes egy rövid összefoglalóval zárni, ahol a legfontosabb információkat újra meg lehet ismételni, melyek a következők:

- A KIOSZK egy önkiszolgáló ügyintézési pont a fogvatartottak számára, amelyen kérelmeket indíthatnak, programokra jelentkezhetnek, továbbá megtekinthetik egyes saját adataikat és dokumentumaikat.
- Használatához a fogvatartotti kártyájukra és egy 4 számból álló PIN kódra van szükség, utóbbit az első belépéskor kell beállítani.
- A képernyő alján mindig megjelenik a billentyűzet képe, és az, hogy melyik gombbal milyen funkció elérhető.
- Ha nem biztos benne a fogvatartott, hogy jó menüpontot/funkciót választott ki, a billentyűzet jobb felső sarkában található „*” gombbal mindig vissza tud lépni, akár a kezdőképernyőig.
- Minden funkciónál a képernyő közepén egy zöld színű sáv jelenik meg a sikeres műveletek esetén, és piros színű sáv, ha valami nem sikerült.
- Mindig alaposan olvassa át a képernyőn megjelenő információkat.
- Fogvatartotti kártyáját ne adja oda másnak, PIN kódját ne ossza meg senkivel.

10.2 KIOSZK kérelmek

A kérelmek a KIOSZK-ban történt megerősítés után egy listára kerülnek, amelyet a reintegrációs szakterület munkatársai kezelnek. Minden kérelmet meg kell erősítenie a személyi állomány egy tagjának, mielőtt annak érdemi ügyintézése megkezdődne. A megerősítés azért szükséges, hogy a fogvatartottak más nevében ne indítsanak kérelmeket.

A megerősítést követően a kérelem kezelése megegyezik a papír alapon benyújtottakéval. A vélemények és javaslatok rögzítése után az arra jogosult rögzíti a döntését, erről pedig a fogvatartott tájékoztatást kap. A tájékoztatás jelenleg nem a KIOSZK-on keresztül történik meg.

Az egyes kérelem típusokra vonatkozó, a KIOSZK által érvényesített logikai szabályok:

Kapcsolattartás törlésének kérése a nyilvántartásból:

Akárhány munkamenetet indíthat, de egy kérelemben csak egy kapcsolattartó törlését kérheti.

Ugyanazt a kapcsolattartót ne tudja 30 napon belül újra kiválasztani.

Látogatófogadás kérése intézetben belül:

A kapcsolattartók listáján nem jelennek meg a meghatalmazott és kirendelt védők és a jogi képviselők.

Legalább egy, legfeljebb négy kapcsolattartót lehet kiválasztani.

Legalább egy nagykorú kapcsolattartót ki kell választani.

Házibeszélő kérése más intézetben fogvatartott kapcsolattartóval:

Csak azok a kapcsolattartók jelennek meg, akiknek a címe megegyezik egy börtön nevével vagy címével.

Pontosan egy kapcsolattartót választhat ki házibeszélőre.

Átszállítás kérése másik intézetbe, látogatófogadás céljából:

Az intézetek listájában nem jelenik meg a nyilvántartó intézet.

Az intézetek listájában kiválaszthatja a jelenlegi intézetét is, ha az nem a nyilvántartó intézete (pl. megőrzésen van).

A kapcsolattartók listáján nem jelennek meg a meghatalmazott és kirendelt védők és a jogi képviselők.

Rabsegély kérése szabaduláshoz:

Ezek a segélyek a szabaduláshoz kötődnek, 60 napnál távolabbi szabadulási idővel nem lehet indítani.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Tisztálkodási cikk igénylése:

Havonta indíthat ilyen kérelmet a fogvatartott.

Saját TV felvétele a letétből:

Csak akkor indítható ilyen kérelem, ha a fogvatartott tárgyletét szelvényén van TV készülék.

Hetente indíthat ilyen a fogvatartott, de egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Letétből felvétel, letétbe helyezés:

Hetente indíthat egy letétből felvétel és egy letétbe helyezés típust a fogvatartott, de egyszerre csak egy-egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Személyes meghallgatás kérése:

Hetente indíthat illet a fogvatartott, minden típusból egyet.

Ha megváltozik a fogvatartó intézet, akkor ott újra indíthat, függetlenül attól, hogy eltelt-e már az egy hét.

Jogosítvány érvényesítés kérése munkáltatáshoz, szabaduláshoz:

Csak az a fogvatartott indíthat ilyen kérelmet, akinek az okmány letét szelvényén található vezetői engedély.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Pénzbüntetés befizetési szándék bejelentése:

Nem kell megadni, hogy melyik pénzbüntetés és milyen fedezetből lenne kifizetve.

Hetente indíthat illet a fogvatartott.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Előállítás kérése polgári peres ügyben:

Nem kell megadni, hogy milyen tárgyalásra menne vagy van-e rá pénze.

Hetente indíthat illet a fogvatartott.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Utazási utalvány kérése intézetelhagyáshoz:

Hetente indíthat illet a fogvatartott.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Mobiltelefon igénylése vagy lemondása:

A szerint irányítja a KIOSZK két ágra a kérelmet, hogy van/nincs mobiltelefonja a fogvatartottnak.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

Oktatásra, képzésre jelentkezés:

Hetente indíthat illet a fogvatartott.

Egyszerre csak egy ilyen kérelem lehet folyamatban.

11 A társadalmi visszailleszkedést segítő programok

A szabadságvesztésből szabadult számára a társadalomba való beilleszkedés rendszerint jelentős nehézségekkel jár. Ennek okait a szakirodalom részben szubjektív eredetűnek tekinti, mint a szabadságvesztés negatív következményeként, az önálló életviteli képesség csökkentését, a társadalmi életszemlélet megerősödését, amelyek az elítélt beilleszkedési készségének fogyatékosságait jelzi.

Az okok nyomósabb része azonban objektív eredetű, és az elítélt beilleszkedési szándékától függetlenül érvényesül. Ilyen lehet a megfelelő lakhely, munkahely hiánya, vagy a szabadult elítélt megbélyegezettségéből, a vele szemben érvényesülő ellenérzésből fakadó beilleszkedési nehézség.

A büntetés-végrehajtási intézetnek a lehetőségein belül mindent meg kell tennie a szabadulót visszavezetésének segítése érdekében /nem helyette/. A végrehajtás korszerű felfogása szerint a **szabadulásra való felkészítésnek** a lehető leghamarabb, **már az elítélt intézetbe történő felvételét követően el kell kezdődnie**. Az intézetnek az elítélt együttműködésével már akkor erőfeszítéseket kell tennie, hogy az elítélt ne veszítse el azokat a kapcsolatait, amely révén leendő lakóhelyét, állását biztosítani tudja.

A szabadításra való felkészítés további fontos alapelve, hogy azt a reintegrációs program szerves részévé kell tenni, különösen **a fogva tartás utolsó hónapjaiban**, amikor a külvilági életformába beilleszkedés érdekében **célszerű gyakorlatias, felkészítő programokat beiktatni**.

11.1 Visszaailleszkedést segítő programok

Mind az elítéltek, mind a társadalomnak érdekében áll, hogy az elítéltek olyan kezelési programokba kapcsolódhassanak be, amely a börtönön kívüli életbe történő eredményes beilleszkedésüket tűzi ki célul. Az elítélteknek eltérő igényeik és gondjaik lehetnek személyes körülményüktől függően.

Számos elítélt szembesül olyan problémákkal, mint:

- hajléktalanság,
- munkanélküliség,
- társadalmi elszigeteltség,
- deviáns szociális kapcsolatok,
- aluliskolázottság,
- piacképes végzettség hiánya,
- egészségi panaszok,
- kábítószer- vagy alkoholfüggőség.

Ők mind segítségre, tanácsra, képzésre szorulnak. Az elítéltek elsősorban közvetlen gyakorlati választ igényelnek konkrét problémáikra, méghozzá a lehető leggyorsabban. Az elítéltek egyéni gondjaiknak kezelésén túl általános oktatási és képzési programokra van szükség.

11.1.1 Munkára történő reintegráció:

Ideértendő a piacképes területeken történő szakképzés, mint pozitív kezelési eszköz, melynek célja az elítélt rehabilitációja, a személyiségkárosodás megakadályozása és az elítélt felkészítése arra, hogy szabadulása után felelős módon legyen képes megélhetését biztosítani.

11.1.2 Megfelelő szociális készségek elsajátítása:

A reintegráció és képzése keretében, az elítélt külvilági életformába történő visszaaillesztése és a társadalmi kapcsolatainak megőrzése.

11.1.3 Konkrét segítség és szaktanácsadás:

Az elítéltek egyéni szükségleteinek biztosítása és személyi problémáinak megoldása érdekében nyújtott támogatás, tanácsadás.

A szabadulásra való felkészítés során az alábbira kell tekintettel lenni:

- Az elítéltek valamennyi kategóriájának és típusának biztosítani kell a szabadulásra való felkészítés lehetőségét.
- A felkészítésnek a lehető leghamarabb el kell kezdődnie,
- A szabadulás előkészítését a kezelési program szerves részévé kell tenni (a szabadságvesztés időbeosztásának megtervezése)
- A szabadlábra helyezés előkészítésnek a szabadságvesztés teljes időszakát át kell fognia,
- A fogva tartás utolsó hónapjaiban különleges figyelmet kell fordítani a külvilági életformára való felkészítésre.
- A lehető legszélesebb körbe kerüljenek bevonásra a különböző szervezetek, szakértők,
- A felkészítő programokat rendszeresen és módszeresen ellenőrizni, értékelni kell, s ha szükséges azokat pontosítani és javítani kell.

12 Mellékletek

<i>végrehajtási fokozat</i>	<i>rezsím</i>	<i>látogatófogadás</i>	<i>lát. int. kívül</i>	<i>telefon</i>	<i>kimaradás</i>	<i>eltávozás</i>
letartóztatott (drog-prevenációs és pszichoszociális részlegen elítéltekkel közösen elhelyezhető)	enyhébb	havonta 2x60+30 perc	nem	heti 120 perc+Skype havi 2 alkalom	nem	nem
	általános	havonta 2x60 perc	nem	heti 80 perc+Skype havi 1 alkalom	nem	nem
	szigorúbb	havonta 2x60 perc biztonsági beszélőben	nem	heti 70 perc	nem	nem
fegyház	enyhébb	havonta 2x60 perc	évi 2 x 2-4 óra	heti 80 perc + Skype havi 2 alkalom	évente 3x12 óra	kivételesen évente 5 nap
	általános	havonta 1x90 perc	évi 1 x 2-4 óra	heti 40 perc + Skype havi 1 alkalom	évente 1x12 óra	kivételesen évente 2 nap
	szigorúbb	havonta 1x60 perc	nem	heti 20 perc	nem	nem
börtön	enyhe	havonta 2x90 perc	évi 3 x 2-6 óra	heti 100 perc+ Skype havi 3 alkalom	évente 3x24 óra	kivételesen évente 10 nap
	általános	havonta 1x90 perc	évi 2 x 2-6 óra	heti 50 perc + Skype havi 2 alkalom	évente 1x24 óra	kivételesen évente 4 nap
	szigorú	havonta 1x75 perc	nem	heti 30 perc	nem	nem
fogház	enyhe	havonta 2x90 perc + negyedévente 1x90 perc	évi 5 x 4-8 óra	heti 120 perc + Skype havi 4 alkalom	évente 4x24 óra	évente 15 nap
	általános	havonta 2x90 perc	évi 3 x 4-8 óra	heti 60 perc + Skype havi 3 alkalom	évente 2x24 óra	évente 8 nap
	szigorú	havonta 1x90 perc	nem	heti 40 perc	nem	nem
elzárás, szabálysértési elzárás	nincs rezsím	havonta 2x 90 perc		heti 60 perc + Skype havi 2 alkalom	heti 4 óra, összevontan 24 óra	-
rendbíróság helyébe lépő elzárás	nincs rezsím	havonta 3x90 perc		heti 90 perc + Skype havi 3 alkalom	heti 8 óra	-
közérdekű munka, pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés	nincs rezsím	havonta 2x 90 perc		heti 80 perc + Skype havi 3 alkalom	-	-
biztonsági zárka: behelyezés a Bv.	behelyezés oka: Bv.	biztonsági beszélőfülkében	nem	heti 20 perc	nem	nem

<i>végrehajtási fokozat</i>	<i>rezsím</i>	<i>látogatófogadás</i>	<i>lát. int. kívül</i>	<i>telefon</i>	<i>kimaradás</i>	<i>eltávozás</i>
tv. 147§ (9) alapján: részére megállapított rezsím szerint	tv. 147.§ (1) alapján, fegyház szigorúbb	vagy biztonság-technikai eszközön keresztül, parancsnoki engedéllyel el lehet térni				
drog-prevenációs részleg	irányadók a börtön általános rezsím-szabályai	havonta 2x 90 perc		heti 60 perc + Skype havi 2 alkalom	évente 1x12 óra	nem
enyhébb végrehajtási szabályok	irányadók a fogház enyhébb rezsímszabályai	havonta 2x90 perc + negyedévente 1x90 perc	évi 5x4-8óra	heti 120 perc + Skype havi 4 alkalom	évente 4x24 óra	havonta 4x24 kivételesen-48 óra
társadalmi kötődés program	börtön enyhébb	havonta 2x90 perc	évi 3x2-6 óra	heti 100 perc + Skype havi 3 alkalom	évente 3x24 óra	havonta 5-10 nap
	fogház általános	havonta 2x90 perc	évi 3x4-8óra	heti 60 perc + Skype havi 3 alkalom	évente 2x24óra	
	fogház enyhébb	havonta 2x90 perc + negyedévente 1x90perc	évi 5x4-8óra	heti 120 perc + Skype havi 4 alkalom	évente 4x24óra	
átmeneti részleg	börtön enyhe	havonta 2x90 perc	évi 3x2-6 óra	heti 100 perc + Skype havi 3 alkalom	évente 3x24 óra	évente 15 nap
HSR	végrehajtási fokozatnak megfelelő általános, vagy szigorúbb rezsímkategória szerint				nem	nem
gyógyító-terápiás részleg	börtön általános	havonta 1x90 perc	évi 2x2-6 óra	heti 50 perc + Skype havi 2 alkalom	nem	nem
pszicho-szociális részleg	börtön általános	havonta 1x90 perc	évi 2x2-6 óra	heti 50 perc + Skype havi 2 alkalom	nem	nem
alacsony biztonsági kockázatú részleg	irányadó a fogház enyhe	havonta 2x90 perc + negyedévente 1x90 perc	évi 5x4-8 óra	heti 120 perc + Skype havi 4 alkalom	évente 4x24 óra	évente 15 nap
befogadó részleg	végrehajtási fokozatnak megfelelő általános rezsím					
megőrzés ideje alatt	lehetőség szerint besorolás szerinti rezsímnak megfelelő elhelyezés, ha ez nem lehetséges, a szigorúbb rezsímbe sorolt elítélt kivételével az általános rezsímszabályokat kell alkalmazni					

1. melléklet a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelethez

Az elítelt birtokában tartható tárgyak

1. Tisztasági felszerelések:

- 1.1. nem hajtógáz üzemű tisztálkodási szerek és a tartásukra szolgáló eszközök (szappan, fésű, krém, sampon stb.),
- 1.2. mosószerek (paszta vagy folyékony) és öblítő szerek,
- 1.3. fogápolási eszközök,
- 1.4. izzadásgátló szerek, a hajtógázzal töltött palackot kivéve,
- 1.5. olló kivételével körömápolási eszközök,
- 1.6. ruha és cipőápoló eszközök,
- 1.7. olló kivételével varrókészlet,
- 1.8. legfeljebb 70x100 cm-es törülköző, zsebkendő,
- 1.9. nem hajtógáz üzemű borotvahab, eldobható fejű vagy egyszer használatos borotva (borotválkozó felszerelés), engedéllyel villanyborotva,
- 1.10. vatta, tampon, egészségügyi betét,
- 1.11. toalettpapír,
- 1.12. hajápolási eszközök (hajszáritó legfeljebb 1200 W teljesítményig, hajsütővas, csavarók és csipeszek, hajháló, zuhanysapka),
- 1.13. engedélyezett egyéb tisztasági felszerelések.

2. Ruházati anyagok:

- 2.1. engedéllyel saját alsóruházat, lábbeli,
- 2.2. sportruházat,
- 2.3. a letartóztatottnál és az elzárásra ítéltnél saját tulajdonú alsó- és felsőruházat, lábbeli és papucs.

3. Élelmiszerek, étkezési eszközök:

- 3.1. a bv. intézetben vásárolt vagy csomagban beküldhető élelmiszerek,
- 3.2. filteres tea, kávégranulátum,
- 3.3. folyékony halmazállapotú édesítőszer, kockacukor,
- 3.4. üdítőitalok, savanyúságok, kompótok üveges csomagolás kivételével,
- 3.5. tejtermékek, tubusos ételízesítők,
- 3.6. ételtartó doboz és táska,
- 3.7. palackfedél nyitó, konzervnyitó,
- 3.8. az érintésvédelmi szabványnak megfelelő vízforraló 1000 W teljesítményig,
- 3.9. pohár, bögre.

4. Dohánytermékek és dohányterméket kiegészítő termékek:

- 4.1. cigaretta, szivar, szivarka,
- 4.2. fogyasztási dohány,
- 4.3. füst nélküli dohánytermék,
- 4.4. szipka, pipa,
- 4.5. gyufa, öngyújtó,
- 4.6. cigarettahüvely, töltő készülék, cigarettapapír, sodró készülék.

5. Írószerek, papíráruk:

- 5.1. levelezéshez és önképzéshez szükséges eszközök,
- 5.2. zseb- és kártyanaptár,
- 5.3. fényképek, levelek, iratok,
- 5.4. könyvek, folyóiratok, napilapok.

6. Egyéb használati tárgyak:

- 6.1. elemmel működtethető zsebrádió, fülhallgató,
- 6.2. engedéllyel legfeljebb 40"–43" (100–109 cm) képátló méretű televízió készülék,
- 6.3. karóra,
- 6.4. tartalék elemek,
- 6.5. kártya, nem elektronikai társasjáték,
- 6.6. olló kivételével kézimunka-felszerelés,
- 6.7. külön engedéllyel hangszer,
- 6.8. bv. intézet által biztosított telefonálásra szolgáló eszköz.

7. Vallási kegytárgy és imakönyv.

8. A bv. orvos által engedélyezett gyógyszerek, gyógyászati- vagy orvosi segédeszközök, vitaminok és tápszerek.

3. sz. melléklet

A fogvatartottak birtokában tartható tárgyak fajtánként és mennyiségi szempontból történő meghatározása

1. Tisztasági felszerelések

Tisztálkodási szerek és a tartásukra szolgáló eszközök	Szappan, folyékony szappan	2 db	1000 ml	műanyag csomagolású
	Tusfürdő		600 ml	műanyag csomagolású
	Szappantartó	1 db		műanyag csomagolású
	Fésű-hajkefe	1-1 db		
	Testápoló krém	1 db	600 ml	műanyag csomagolású
	Sampon		600 ml	műanyag csomagolású
	Hajbalzsam		500 ml	műanyag csomagolású
	Hintőpor		200 gr	műanyag csomagolású
	Fültisztító	200 db		műanyag csomagolású
	Fürdőszivacs	1 db		
Mosószer	Folyékony vagy paszta mosószer		2000 gr/ml	műanyag csomagolású
	Mosószappan	1 db	250 gr	
	Öblítő (folyékony)	2 db	1000 ml	
Fogápolási eszközök	Fogkefe	2 db		nem elektromos
	Fogkrém	2 db	200 ml	maximum 100 ml/db
	Fogkefe tok	1 db		műanyag csomagolású
	Szájvíz	1 db	500 ml	alkoholmentes, nem üveges
	Műfogsor tisztításához és rögzítéséhez szükséges eszközök, műfogsor tisztító	1-1 db/csomag		

	tabletta			
Izzadást gátló szerek	Stift, vagy golyós	2 db		alkoholmentes
Körömápolási cikkek	Körömkefe	1 db		műanyag
	Körömcsipesz	1 db		reszelő nélküli, maximum 6 cm
	Körömrreszelő	1 db		csak papírreszelő
Ruha- és cipőápoló eszközök	Cipőpaszta vagy –krém	1-1 db		műanyag csomagolású
	Cipőkefe	1 db		műanyag
	Ruhakefe	1 db		műanyag
	Cipőkanál	1 db		műanyag, maximum 15 cm
Borotválkozó felszerelés	Villanyborotva	1 db		külön engedéllyel, csak elemes (nem újratölthető)
	Borotvahab (zselé, krém)	1 db		nem hajtógázos, sűrített levegővel töltött vagy pumpás, nem újratölthető
	Borotvapamacs	1 db		műanyag vagy fa
	Eldobható borotva	20 db		
	Cserélhető fejes borotva	1 db		maximum 8 db cserélhető fejjel
	Borotválkozás utáni arczselé (krém vagy szappan is)	1 db		nem üveges, alkoholmentes
Női tisztasági csomag	Vatta	1 csomag	200 gr	
	Tampon	2 doboz	40 db	
	Egészségügyi betét	2 csomag	40 db	
	Intim törölkendő	1 csomag	80 db	férfiak részére is engedélyezett, csak WC-be dobható

	Tisztasági betét	2 csomag	40 db	
Hajápolási eszközök, szépségápolási termékek	Hajszárító	1 db		hajszárító legfeljebb 1200 W teljesítményig
	Hajsütővas	1 db		külön engedéllyel
	Hajcsavarók	25 db		műanyag
	Csipeszek	25 db		műanyag
	Hajháló	1 db		
	Zuhanysapka	1 db		
	Hajformázó zselé	1db	400 ml	
	Hajfesték	2 db		külön engedéllyel, csak a festés idejére
	Hajgumi	2 db		
Tisztálkodási szerek, eszközök	Törölköző	2 db		maximum 70 x 100 cm méretű
	Textilzsebkendő	5 db		
	Papír zsebkendő	200 db		
	WC-papír	8 tekercs		
	Ajakápoló mini-stift	1 db		
	Kézkrém	1db		műanyag csomagolású
	Arckrém	1 db		műanyag csomagolású
	Mosogatószer	1 db	500 ml	műanyag csomagolású
	Mosogatószivacs	2 db		
	Szemetes-zsák	1 csomag		maximum 40L

Varrókészlet olló kivételével	Varrótű	1 készlet		maximum 5 db/ maximum5 cm hosszú
	Cérna	3 orsó		
	Gyűszű	1 db		
	Gomb	10 db		műanyag

2. Ruházati anyagok

Jogerősen elítéltek esetében	Póló (rövid ujjú)	4 db		egyszínű fehér; felirat, gallér, mintázat és zseb nélküli (csak sportoláshoz)
	Utcai cipő	1 pár		külön engedéllyel, egyszínű, fémmentes, zárt félcipő (a cipősarok magassága maximum 6 cm), egyéb funkció nélküli
	Sportcipő	1 pár		engedéllyel, csak sportoláshoz, egyéb funkció nélküli
	Papucs	1 pár		fémmentes
	Sport rövidnadrág	2 db		legalább combközépig érő, egyszínű, zseb nélküli, gumis
	Alsónemű	7 db		
	Zokni vagy harisnya zokni vagy kompressziós zokni	7 pár		

	Atlétatrikó	4 db		2 db bv. intézeti + 2 db saját egyszínű fehér VAGY 4 db saját egyszínű fehér
	Melltartó (nők esetében)	4 db		Fémmevítő nélküli
	Pizsama alsó-felső	2-2 db		
Letartóztatottak, elzárást töltők esetében	Megegyezik a jogerősen elítéltekével, a lábbeli nem engedélyhez kötött			
Alsóruházat, lábbeli, felsőruházat	Csizma	1 pár		
	Évszaknak megfelelő ing, pulóver, nadrág, szabadidőruha,	3 váltás	3-3 db	
	Öltöny, szabadidőruha, felöltő, kabát vagy dzseki	1-1 db		
Kiegészítők	Nadrágszíj	1 db		maximum 3 cm széles, műanyag csattal
	Kesztyű	1 pár		kötött, textil
	Sál	1 db		kötött
	Sapka vagy kalap	1 db		kötött

3. Élelmiszerek és étkezési eszközök

Élvezeti cikkek	Filteres tea	4 doboz	200 gr	
	Instant tea granulátum	2 csomag	500 gr	nem üveges, műanyag csomagolású
	Kávégranulátum		500 gr	nem üveges
	Kakaó (instant)		500 gr	nem üveges
	Édesítő folyadék		300 ml	nem üveges
	Citromlé		1000 ml	műanyag csomagolású
	Kockacukor	2 doboz	1000 gr	
	Szörp		1000 ml	műanyag csomagolású
	Üdítőital vagy ásványvíz		9000 ml	műanyag csomagolású
	Savanyúság	1 db	1000 gr	műanyag csomagolású,
	Méz	1 db	300 gr	gyári, nem üveges
	Cornflakes, müzli, zabpehely, gabonapehely		750 gr	
	Kétszersült, hamlett, extrudált kenyér		600 gr	gyári csomagolású
	Italpor	30 csomag		maximum 12 g/csomag
Tejtermék - nem engedélyköteles (kivéve: IMEI a koffeintartalmú italok esetében)	Tej UHT		9000 ml	
	Ízesített UHT tejital, vagy UHT jegeskávé	4db	1000 ml	
Engedélyköteles tejtermékek, egyéb hűtést igénylő termékek	Sajt	1 csomag	300 gr	
	Margarin, vagy vaj	1db	250 gr	
	Túró	1 db	450 gr	
	Tejföl	3 db	525 gr	maximum 175 g/db
	Joghurt (gyümölcsös/ natúr / ivó), kefir, pudingok	6 db	1050 gr	maximum 175 g/db

Hús- és húskészítmények	Túró rudi,/tejszelet	6 db		
	Tömlős sajt	2 db		
	Majonéz	1 db	500 gr	műanyag csomagolású
	Szalámi/kolbász száraz		800 gr	gyárilag csomagolt
	Szalonna		800 gr	gyárilag csomagolt
	Étkezési zsír		500 gr	műanyag csomagolású
	Felvágott		400 gr	gyárilag csomagolt
	Májkrém, vagdalt, pástétom, tepertő, tepertőkrém		800 gr	tépőfóliás, vagy műanyag, gyári csomagolású

Édességek, ételízesítők	Száraz sütemények/nápolyik/tálcás sütemények		800 gr	
	Csokoládé		800 gr	
	Cukorka		200 gr	nem alkoholtartalmú, nem töltött
	Mogyorókrém		500 gr	csak műanyag csomagolású
	Só,tengeri só,ételízesítő granulátum		600 gr	
	Édes kekszek, darált háztartási keksz		800 gr	
	Sós krékerek, sós kekszek, diabetikus kekszek		800 gr	
	Müzli és/vagy zabszelet	20 db		
	Zabkása	10 csomag	800 gr	
	Instant leves por/ tésztalevesek	20 csomag	1500 gr	zacskós
	Vitamin pezsgőtabletták	3 doboz		

	Mustár/Ketchup	1-1 db		műanyag csomagolású, maximum 500 g/db
	Piros arany /Gulyáskrém /Fokhagymakrém	2-2 tubus		műanyag, vagy tubusos puha fém csomagolású, maximum 200 g/db
	Szezonális, hűtést nem igénylő élelmiszer	2 db	600 gr	szaloncukor, bejgli, kalács
Gyümölcsök, zöldségek	Paradicsom, paprika, uborka, alma, eper, körte, szilva, szőlő, banán, narancs, stb.		5000 g	szezon függvényében változó kínálattal
Olajos magvak/aszalványok	Mogyoró, napraforgómag, kesudió, mandula, tökmag, diákcsemege, magkeverékek, aszalt mazsola/sárgabarack/szilva		1500 g	csak hántolt, héj, csonthéj nélküli tartalommal, az aktuális árukészlet függvényében
Étkezési eszközök	Fedeles ételtartó doboz	2 db		csak műanyag (maximum 2000 ml)
	Vízforraló	1 db		az érintésvédelmi szabványnak megfelelő vízforraló 1000 W teljesítményig
	Pohár vagy bögre	1 db		maximum 200 ml, műanyag

4. Dohányárúk, dohányzással kapcsolatos eszközök

Cigaretta	30 doboz		
Szivar vagy szivarka	20		

	doboz		
Fogyasztási dohány	20 csomag		maximum 800 g
Szipka	2 db		
Pipa	2 db		
Gyufa	10 doboz		biztonsági gyufa
Öngyújtó	2 db		nem tölthető (egyéb funkció nélküli)
Cigarettapapír	10 doboz		
Papírhüvely, filter	6 doboz		maximum 600 db
Töltő- vagy sodrókészülék	1 db		csak műanyag borítású
Cigarettaárca	1 db		nem nemesfémből készült
Füst nélküli dohánytermék (nikotin tapasz)	2 doboz		előzetes orvosi engedéllyel

5. Papír- és írószerek

Levelezéshez és önképzéshez szükséges eszközök	Levélpapír	50 db		
	Boríték	25 db		
	Bélyeg			3000 Ft értékig
	Képeslap	10 db		
	Zseb- vagy kártyanaptár	1 db		
	Családi fényképek	30 db		
	Levelek	50 db		
	Hivatalos iratok			
	Könyv	2 db		a tankönyvön kívül

	Napi-, hetilapok, magazinok	12 db		egy hétnél (napi), hónapnál (havi), fél évnél (magazin) nem régebbi
	Golyóstoll	3 db		
	Golyóstoll betét	3 db		
	Grafitceruza	2 db		
	Színes ceruza	12 db		
	Tankönyv	20 db		
	Füzet	5 db		nem spirál
	Radír, hegyező	1-1 db		

6. Egyéb használati tárgyak

Vallásgyakorláshoz szükséges kegytárgyak (biblia, imakönyv, rózsafüzér, fából készült kereszt, más vallások eszközei külön engedéllyel)	1-1 db		
Zsebrádió (lámpa, óra és egyéb funkció nélküli)	1 db		csak elemmel működtethető, maximum 10 X 10 X 15 cm
Fülhallgató	1 db		egyéb funkció nélküli
Karóra (egyéb funkció nélküli)	1 db		nem nemesfémből
Tv készülék	1 db		engedéllyel
Tartalék elem (kivéve lapos elem)	4 db		nem újratölthető
Kártya	2 pakli		
Sakk, társasjáték	1-1 db		nem elektromos
Kézimunka felszerelés	1 garnitúra		varrótü (maximum 5 cm hosszú), cérna, goblein, külön engedéllyel

Hangszer	1 db		külön engedéllyel, nem elektromos
Zárkaszekrény lakat	1 db + 2 db kulcs		
Légfrissítő	1 db		nem elektromos, nem hajtógáz,as, nem utántölthető
WC-illatosító rúd	1 csomag		
Fogvájó	1 csomag		
Szalvéta	1 csomag		
Nylon táska (szatyor)	4 db		

7. Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök

Dioptriás szemüveg, szemüvegtok	2-2 db		
Gyógyászati segédeszközök, nem vényköteles gyógyszerek			Orvosi engedéllyel és orvos rendelkezése szerinti mennyiség
Tápszer			Orvosi javaslatra, a bv. szerv vezetőjének engedélyével
Kontaktlencse + annak tisztításához tárolásához szükséges eszközök (tartó, folyadék)	2 pár, 300ml		

8. Enyhébb rezsimbe helyezett fogvatartottak részére, kérelemre engedélyezhető tárgyak

Szobanövény	3 db		asztali méretű
Saját ágynemű	1 db		kizárólag fehér lepedő
Kézi videojáték	1 db		csak elemmel működtethető
Elektromos fogkefe	1 db		csak elemmel működtethető
Hajvágó gép	1 db		csak elemmel működtethető
Szakállvágó gép	1 db		csak elemmel működtethető, férfiak részére
Orrszőr nyíró	1 db		csak elemmel működtethető
Epilátor	1 db		csak elemmel működtethető, nők részére
Szemceruza	1 db		nők részére
Kőpuder	1 db		nők részére
Szempillaspirál	1 db		nők részére
Rúzs	1 db		nők részére

9. Hosszúidős Speciális Részlegén elhelyezettek részére, kérelemre engedélyezhető tárgyak, termékek

Kézi videojáték	1 db		csak elemmel működtethető
Elektromos fogkefe	1 db		csak elemmel működtethető
Hajvágó gép	1 db		csak elemmel működtethető
Szakállvágó gép	1 db		csak elemmel működtethető, férfiak részére
Orrszőr nyíró	1 db		csak elemmel működtethető
Egyéb élelmiszerek			egyedi mérlegelés alapján, parancsnoki engedéllyel történő beszerzés

4. sz. melléklet

JUTALMAZÁSI JAVASLAT NYOMTATVÁNY

.....
bv. intézet

Fogvatartotti alapadatok:

Fogvatartott neve:
Nyilvántartási száma:
Bv. fokozata:
Rezsimkategóriába sorolása:
Biztonsági kockázatba sorolása:

Foglalkoztatási adatok:

Munkahely megnevezése:
Munkakör megnevezése:

Oktatás/szakképzés megnevezése:

jutalomban való részesítését az alábbi tények alapján javasolom:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

....., év hó nap

.....
név, rendfokozat, beosztás

5. sz. melléklet

Bv. intézet megnevezése:

FEGYELMI ELJÁRÁS KEZDEMÉNYEZÉSI LAP

I. Név: Azonosító jel:
Anyja neve: Szül. év: hó: nap:
Bv. fokozat:

II. Elkövetés helye:
Elkövetés időpontja:
Cselekmény leírása:
.....
.....
.....
.....
.....

Többi elkövető:
Sértettek:

III. Bizonyítási eszközök, tanúk:
.....
.....
.....
.....

Kelt:
.....
kezdeményező aláírása

IV. Számítógépbe bevitel megtörtént:
Kelt:

6.sz. melléklet

KÉRELEM

elektronikus kapcsolattartás engedélyezésére

Alulírott (név)
(nytsz.) fogvatartott kérem, a mellékelt nyilatkozatban megjelölt, nyilvántartott kapcsolattartómmal elektronikus kapcsolattartás igénybevételét engedélyezze részemre.

A kérelem aláírásával tudomásul veszem, hogy az elektronikus kapcsolattartás engedélyezése esetén a videóhívások során irányadó alábbi szabályokat megismertem és azokat elfogadom.

A havi videóhívás iránti kérelem a kérvényezett első időpont előtt legalább hat munkanappal nyújtható be a reintegrációs tiszt részére, ettől eltérni csak a büntetés-végrehajtási osztályvezető engedélyével lehet.

Az elektronikus kapcsolattartás során tilos

- a bv. intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát sértő vagy veszélyeztető viselkedés vagy kommunikáció folytatása,
- szeméremsértő magatartás tanúsítása,
- a fogvatartott és a nyilatkozatban feltüntetett, engedélyezett kapcsolattartón kívüli személlyel való kapcsolatteremtés,
- kép- és/vagy hangfelvétel készítése.

Tudomásul veszem, hogy az elektronikus kapcsolattartás – a védővel folytatott videóhívás kivételével – ellenőrzésre kerül.

Tudomásul veszem, hogy az elektronikus kapcsolattartás során irányadó szabályok megszegése a videóhívás megszakítását eredményezheti.

Kelt:

.....

fogvatartott aláírása

Az elektronikus kapcsolattartást engedélyezem – nem engedélyezem.

.....

reintegrációs tiszt

Rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélye alapján.....

NYILATKOZAT

Fogvatartott neve
Zűfetes fidejje SAlulírott tudomásul veszem, hogy a Bv. Intézetben **fogvatartott**.*

..... -*.....,

kapcsolattartójaként, az alább megjelölt személyes adataimat, nevezett fogvatartásának ideje alatt a Büntetés-végrehajtási Intézet kezeli.

Kapcsolattartói adatok:

*Teljes név:

.....
.....

*Születi hely, idő: Anyja neve:

.....

*Bejelentett lakcím vagy tartózkodási hely: - -.....

..... -.....

↓ Amennyiben lakcímet nem hozza a fogvatartott tudomására ↓ irányítószám - város

- utcanév/községi terület neve - házszám

Iroda, székhely vagy levelezési cím: - -

..... -.....

Telefonszám vezetékes: Mobil:.....

.....

#E-mail cím:

.....
.....

#Skype név: #Regisztrált e-mail/telefonszám:.....

.....

***Kapcsolattartói minősége** (pl.: féltestvér, unokatestvér, keresztszülő, keresztgyermek, élettárs, nevelt gyerek, barát, **stb.** --->):.....

Kijelentem, hogy adataim kezelésével kapcsolatos tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, kik ismerhetik meg az adatokat, tájékozta tást kaptam.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az általam megadott adatok a valóságnak megfelelnek.

*..... év hó nap

.....

***Kapcsolattartó / Törvényes képviselő**

aláírása

Tisztelt reintegrációs tiszt! Kérem a visszaérkezett kapcsolattartói nyilatkozatot beleegyezésemmel regisztrálni......, év hó nap
.....***Fogvatartott aláírása / Nyilvántartási szám*****T Á J É K O Z T A T Ó**

A büntetés-végrehajtási szervezet adatkezelési rendszerében történő személyes adatok kezeléséről

Az adatkezelés célja: A büntetés-végrehajtás rendjének és biztonságának megőrzése és a kapcsolattartó személyazonosságának megállapítása.

A kezelt adatok köre: Családi és utónév, születési hely, idő, anyja neve, lakcím vagy levelezési cím, telefonszám, kapcsolattartás minősége, születési hely és idő, e-mail cím, Skype név.

Adatkezelés jogalapja: - Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény II. fejezet, az 5. § (1) bekezdés a) pont, valamint a 3. § 2. pontja
- A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. tv. 28/A. §.

Adatkezelésre és feldolgozásra jogosult személyek: A fogva tartást foganatosító bv. intézet parancsnoka által kijelölt személyek.

Adatkezelés időtartama: A fogvatartott fogva tartásának kezdetétől a szabadulásig terjedő időszak. Az adatokat a következő személyek ismerhetik meg:

- a fogva tartó bv. intézet parancsnoka és helyettese,
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehatására kiadott hatályos jogszabályban meghatározott kapcsolattartási lehetőségek előkészítését, lebonyolítását, ellenőrzését végző személyek.

Felhívom a figyelmét, hogy a visszaküldött, kapcsolattartáshoz szükséges adatokat (név, cím, telefonszám) a fogvatartott megismeri és felhasználja. A *-gal jelölt mezők kitöltése kötelező! Amennyiben a fogvatartottal elektronikus úton is kíván kapcsolatot tartani, úgy a #-tel jelölt mezőket is szükséges kitölteni!

Tájékoztatom, hogy az adatkezelés időtartama alatt bármikor kérheti nyilvántartott adatainak törlését, javítását.

A jogosulatlan adatkezeléssel kapcsolatban panasszal, beadvánnyal fordulhat a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz. Amennyiben személyes adataiban változás történik, vagy nagykorúvá válik, úgy a bv. intézet felé írásban köteles jelezni. Felhívom a figyelmét, hogy a fent megnevezett fogvatartott **csak az Ön által aláírt nyilatkozat bv. intézetéhez történő visszaérkezését követően** élhet az engedélyezett kapcsolattartási formákkal (levelezés, telefonálás, látogató fogadása, csomag, illetve pénz küldése). **Tizenhat**

Csomagküldeményeket is kizárólag a regisztrációt követően küldhetnek!

A MÉG NEM REGISZTRÁLT SZEMÉLYTŐL ÉRKEZŐ KÜLDEMÉNYEK NEM KERÜLNEK ÁTADÁSRA !!!

éven aluli kapcsolattartó esetén a **törvényes képviselő** írásos hozzájáruló nyilatkozatára van szükség. Az Ön aláírt nyilatkozata hiányában az adatait az intézet nem tarthatja nyilván.

8. számú melléklet

Egyéniesített fogvatartási programterv

Fogvatartott neve, nyilvántartási száma:

Születési helye, ideje:

Iskolai végzettség:

Szakképzettség:

Munkavégző képesség:

A bejegyzés célja: Programterv elkészítése / Programterv felülvizsgálat*

(* a nem kívánt rész törölendő)

A bv. intézetbe történő befogadás dátuma:

A fogvatartott egészségi állapota a rendelkezésre álló információk alapján:

Az egészség megőrzése/helyreállítása érdekében a fogvatartott jövőbeni feladata(i):

A fogvatartott pszichés állapota a rendelkezésre álló információk (a prediktív mérőeszköz adatai, benyomások alapján):

A pszichés egészség megőrzése/helyreállítása érdekében a fogvatartott jövőbeni feladata(i):

A fogvatartott foglalkoztatására irányuló tervek:

- Munkáltatás:
- Felajánlott oktatás:
- Felajánlott képzés:
- Felajánlott személyiségfejlesztő program:
- Felajánlott fogvatartási kockázatot csökkentő foglalkozássorozat:
- Felajánlott jóvátételi program:
- Felajánlott képzőművészeti program:
- Felajánlott egyéb program:

Programterv felülvizsgálat esetén az eltelt időszakban bekövetkezett fontosabb események, a fogvatartott előmenetelével kapcsolatos információk, eredmények, megállapítások:

Alulírott fogvatartott tájékoztatást kaptam arról, hogy az együttműködő magatartás a programtervben szereplő célok teljesítését, és azon túl a szabálykövető magatartást, az intézet rendjének elfogadását, valamint a kriminális értékektől, szubkultúrától, magatartásformáktól való eltávolodást jelenti.

Megértettem, hogy együttműködő magatartás esetén a törvényben meghatározott jogosultságaimon túl:

- *végrehajtási fokozatomon belül, a progresszív rezsimszabályoknak megfelelően enyhébb életrendű körletrészre kerülhetek elhelyezésre, minek következtében több kedvezményre válok jogosulttá,*

- *a reintegrációs tiszt a mindenkor törvényi előírások betartása mellett, az alábbiakban felsorolt – kedvezőbb – lehetőségek elérésének egy részét vagy akár mindegyikét támogathatja:*
 - *reintegrációs tiszt jogkörben adható jutalmazás,*
 - *látogató fogadás elősegítése érdekében lakóhelyéhez közelebbi bv. intézetbe történő ideiglenes átszállítás,*
 - *kérelem alapján hozzátartozóval házi beszélő lebonyolítása (távmeghallgatási rendszer igénybevétele),*
 - *munkaterület, munkakörváltás,*
 - *magasabb szintű jutalmazás (pl. meglévő fenyítései nyilvántartásból törlésére vonatkozó intézetparancsnoki jutalmazás),*
 - *kimaradás, rövidtartamú jutalom eltávozásban történő részesítés,*
 - *feltételes szabadulását támogató vélemény készítése.*

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a törvényben meghatározott kötelességeimnek nem teszek eleget, a büntetés-végrehajtás rendjét vétkesen megsértem, azzal fegyelmi cselekményt követek el, velem szemben szigorító intézkedések kerülnek végrehajtásra:

- *szigorúbb rezsimkategóriába sorolás,*
- *az elért és biztosított lehetőségek megvonása,*
- *fegyelmi felelősségre vonás,*
- *eggyel súlyosabb végrehajtási fokozatba helyezés,*
- *feltételes szabadulásának elutasítása, visszavonása.*

Megértettem, hogy amennyiben a programtervben foglaltakat nem fogadom el, a Befogadási és Fogvatartási Bizottság szigorúbb rezsimbe sorolhat, illetve amennyiben a részemre meghatározott programtervben foglaltakat nem tartom be, a Befogadási és Fogvatartási Bizottság szigorúbb rezsimbe sorol.

A fentiekben meghatározott programtervben foglaltakat megértettem, tudomásul vettem, azokat elfogadom, a szabadulásra történő felkészítésemben a büntetés-végrehajtással együttműködő szándékomat aláírással is megerősítem.

Dátum.....

fogvatartott aláírása

9. számú melléklet

**Bv. intézet neve,
postafiók száma**

Kérelem és tájékoztatás

a bv. intézet területén működő személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására
kijelölt üzlet kínálatából napilapra, hetilapra vagy folyóíratra való előfizetéshez

Alulírottnévnytsz. fogvatartott, objektum,részleg,zárka, nyilatkozom, hogy a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 122. § eb) pontja, a szabadságvesztés, az elzárás, a letartóztatás és a rendbírság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 117/A. §-a alapján a szabad felhasználású letéti pénzem terhére a bv. intézet területén működő személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzlet kínálatából napilapra, hetilapra vagy folyóíratra kívánok előfizetni. ¹* Nyilatkozom, hogy tájékoztatást kaptam arról, hogy a korábban biztosított közvetlen postai megrendelésre a bv. intézet a lehetőséget továbbra is biztosítja az arra vonatkozó eljárás szerint.

Amennyiben a Bv. Holding Kft. a személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzletben nem tudja biztosítani a kívánt sajtóterméket, a sajtóterméket megrendelhetem postai szolgáltatásként, a Bv. Holding Kft. közreműködésével, vagy a nélkül. Továbbá tájékoztatást kaptam arról, hogy azt a kapcsolattartóm a Bv. Holding Kft. webes felületén előfizetheti.

Tudomásul veszem, hogy a bv. intézet területén működő személyes szükségletekre fordítható összeg levásárlására kijelölt üzlet kínálatából megrendelt sajtótermékek átadása a bolt nyitvatartásához igazodik, amely legfeljebb 7 munkanap. A bv. intézet és a szolgáltató az emiatt bekövetkező késés vonatkozásában felelősséget nem vállal.

Tudomásul veszem, hogy más bv. intézetbe való megőrzésre történő átszállítás esetén, amennyiben az az egy hetet nem haladja meg, a megrendelt sajtóterméket a bv. intézetbe való visszaérkezésemet követően adják át részemre.

Tudomásul veszem, hogy egy hétnél tovább tartó megőrzés esetén a bv. intézet a sajtóterméket továbbítja részemre a megőrzést biztosító bv. intézetbe. Végleg átszállítás esetén, kérelmi lapon kell kezdeményeznem a tartózkodási helyem megváltozása miatt a megrendelés módosítását.

Tudomásul veszem, hogy az általam megrendelt sajtótermékhez adott ajándéktárgyak vonatkozásában a birtokban tarthatók részemre átadásra kerülnek, a tiltott, vagy nem tartható tárgyak tekintetében azokat engedélyezés esetén letétbe helyezem, hazaküldöm a hozzátartozóim részére, vagy kérem a tárgyak megsemmisítését.

¹ *A kívánt rész aláhúzendő.

Tudomásul veszem továbbá, hogy a sajtótermékek tartására vonatkozóan, a felhalmozás megelőzése érdekében a jogszabályokban és a bv. intézet házirendjében előírtakat betartom.

Tájékoztatást kaptam arról, hogy a termékkínálatban nem szerepelhet a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény rendelkezéseibe ütköző tényállás kimerítésére alkalmas sajtótermék, így például háborús uszításra, közösség elleni uszításra alkalmas, önkényuralmi jelképek használatára, apartheid cselekményre, szexuális bűncselekmény elkövetésére – erőszak, visszaélés, vérfertőzés – uszító, vagy azt népszerűsítő sajtótermék.

Megrendelt sajtótermék megnevezése: Napi, heti, havilap, egyéb időszakosan megjelenő kiadvány.

1.;

2.;

3.;

4.;

Kelt.....,év,.....hónap.

Tudomásul vettem, egy példány részemre átadásra került. ²

Megrendelő fogvatartott aláírása, nyilvántartási száma:

.....

A tájékoztatást végrehajtó személy aláírása:

² Készül 2 példányban, egy példány a fogvatartott részére kerül átadásra.

10. sz. melléklet ágyazási rendről

13 IRODALOMJEGYZÉK

- Kabódi Csaba-Lőrincz József-Mezey Barna (2005): Büntetéstani alapfogalmak. Bp. Rejtjel Kiadó. 2005.
- Módos Tamás (2003): A reszocializáció módszertana. Nevelés – módszertani tansegédlet. Büntetés-végrehajtási Szakkönyvtár. 2003/3. sz.
- Dr. Csordás Sándor- Dr. habil. Vókó György: A fogvatartottakkal való bánásmód elvei és gyakorlata Börtönügyi Szemle 2004/4. szám.
- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- A 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 14/2014. (XII. 17.) IM rendelet a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak fegyelmi felelősségéről.
- 16/2014. (XII. 19.) IM Rendelet - a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól
- Czenczer Orsolya - Sztodola Tibor: A büntetés-végrehajtási reintegrációs munka jogi és biztonsági vonatkozásai (Dialog Campus 2019)
- Czenczer Orsolya-Ruzsonyi Péter: Büntetés-végrehajtási Reintegrációs Ismeretek, Dialog Campus Kiadó Budapest, 2019.
- A fogvatartotti csoportokra vonatkozó adatok forrása: Büntetés-végrehajtási szervezet évkönyve 2017 (Várkonyi, 2017).
- Országos Parancsnoki utasítások, módszertani útmutatók, szakmai segédanyagok.
- Reintegrációs kézikönyv
- 3/2020.(II.27.) BVOP utasítás a csomagküldés, valamint a kiétkezés egységes végrehajtásáról.
- 8/2020. (III. 25.) BVOP utasítása Befogadási és Fogvatartási Bizottság működéséről
- 12/2020. (IV.24) BVOP utasítás a látogatás végrehajtásának eljárási szabályairól
- 35/2020. (VII. 16.) BVOP utasítása Telekom hálózatos, nem nyilvános mobil távközlési szolgáltatás fogvatartottak részére történő működtetésével kapcsolatos feladatokról
- 29/2021. (V.19.) BVOP utasítás a telekommunikációs eszköz útján történő elektronikus kapcsolattartás eljárásrendjéről

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
30512/695-999999/2022.ált.